

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ.

Ἐκδιδόμενον ἅπαξ τοῦ μηνός.

Ἐν ΑΘΗΝΑΙΣ 15 Ἀπριλίου 1869.

ΕΤΟΣ Α΄. ΦΥΛΛΑΔΙΟΝ ΙΒ΄.

ΒΙΟΣ ΤΟΥ ΠΥΘΑΓΟΡΟΥ.

Ὁ Πυθαγόρας ὁ ἐνδοξότατος τῶν φιλοσόφων καὶ ἐν τῶν θεσπεσίων καὶ δαιμονίων πνευμάτων, ἅτινα ἀνεφάνησαν ἐν τῷ κόσμῳ, ἤμαζεν ἐπὶ Ταρκυνίου τοῦ Ὑπερηφάνου (Superbo) περὶ τὸ 540 π. Χ. καὶ οὐχὶ ἐπὶ τοῦ Νουμᾶ, ὡς πολλοὶ συγγραφεῖς ἀναφέρουσι. Μεγίστη ὑπάρχει διαφωνία περὶ τοῦ τόπου τῆς γεννήσεώς του, διότι, οἱ μὲν δοξάζουσιν ὅτι ἦν ἐκ Σιδῶνος, ἄλλοι δὲ φρονοῦσιν ὅτι ἦν Τύριος, ἄλλοι ἀποδέχονται αὐτὸν ὡς Κεφαλλῆνα καὶ ἄλλοι ἄλλως κρίνουσιν. Ἡ πιθανωτέρα ὁμῶς γνώμη εἶνε, ὅτι ἐγεννήθη ἐν τῇ νήσῳ Σάμῳ.

Ὁ Πυθαγόρας κατὰ πρῶτον μετῆρχε τὸν ἀθλητὴν καὶ ἐγκατέλειπε τὸ στάδιον

αὐτὸ, ἅμα ἤκουσε τὸν Φερεκύδην ὁμιλοῦντα περὶ ἀθανασίας τῆς ψυχῆς καὶ ἐπεδόθη ὅλως εἰς τὴν σπουδὴν τῆς φιλοσοφίας.

Ἴνα δὲ ἀποκτήσῃ πλείστας γνώσεις καὶ νοῦν ἀνθρώπων γνῶ, ἔφυγεν ἐκ τῆς πατρίδος του καὶ περιῆλθε τὴν Ἑλλάδα, τὴν Αἴγυπτον, τὴν Φοινίκην, τὴν Χαλδαίαν, καὶ ἄλλους πολλοὺς τόπους, ἐνθα ἐνέτευχε καὶ ἤκουσε τῶν σοφῶν καὶ ἐδιδάχθη παρ' αὐτῶν πολλά. Ἐπανελθὼν εἰς Σάμον καὶ μὴ ὑποφέρων τὴν τυραννίαν, εἰς ἣν εὕρισκετο ἡ πατρίς του, ἀπῆλθεν ἀλλαχόσε ἵνα διδάξῃ.

Ὁ Πυθαγόρας ἐστὶν ὁ πρῶτος τῶν ἀρχαίων, ὃς ἐλέπων ὅτι ὁ τίτλος Σοφός, ἀποδιδόμενος κοινῶς εἰς πάντας τοὺς ἐπιστήμονας, ἦν λαν ἀνάρμοστος καὶ πλήρης τύφου, ἐκάλεσεν ἑαυτὸν φιλόσογον, ἥτοι φίλον τῆς σοφίας (amante della Sapiensa).

Διδάξας ἐν Ἑλλάδι ἐπὶ τινὰ χρόνον, ἀπῆλθεν εἰς τὴν κάτω Ἰταλίαν, ἥτις διὰ τὴν

πληθύν των Ἑλληνικῶν πόλεων ὠνομάζετο *Μεγάλη Ἑλλάς* (Magna Graecia). Ἐντεῦθεν ἡ σχολή τοῦ Πυθαγόρου ὠνομάσθη *Ἰταλική* (Italica). Ὁ Πυθαγόρας διέτριβε συνήθως εἰς Κρότωνα (Crotone), Μεταπόντιον (Metaponto), Τάραντα (Taranto) καὶ εἰς τὰς πλησίον πόλεις. Ἐγένετο ἐνδοξότατος διὰ τὰς γνώσεις καὶ τὴν ἀρετὴν του καὶ εἰργάσθη μετ' ἐπιμονῆς, ἵνα ἀναπλάσῃ καὶ διδάξῃ τοὺς ἀνθρώπους. Διὰ τῆς πειθούς καὶ τῆς ῥητορικῆς του εὐγλωτίας κατώρθωσεν, ὥστε νὰ μεταβάλλῃ ἐντελῶς τὰ διεφθαρμένα ἦθη τῶν Κροτωνιατῶν. Ἡ Κρότων, ἡ ἄλλως πόλις ἀξιόλογος μὲν, θυθισμένη δὲ οὕσα εἰς τὰς ἀκολασίας, εἰς τὴν πολυτέλειαν καὶ τῆ συμπόσια, μετέβαλε διὰ τοῦ Πυθαγόρου καὶ ἔσχε κανόνα τὴν ἀρετὴν καὶ ὁδηγὸν τὴν κοσμιότητα. Ὁ Πυθαγόρας οὐ μόνον τῶν ἀνδρῶν τὰ ἦθη μετέβαλεν, ἀλλ' ἠθέλησε νὰ ἐκρίζωσῃ τὸ κακὸν καὶ ἀπὸ τῶν γυναικῶν, ὅθεν καὶ πρὸς αὐτὰς ἀπετείνοντο αἱ ὀμιλίαι του. Τοσοῦτο δὲ εἰλικυσε τὸ σέβας καὶ τὴν ἀγάπην αὐτῶν, ὥστε εἰς μίαν τῶν ὀμιλιῶν του ἔπεισεν αὐτὰς νὰ πωλήσωσι τὰ πολυτελῆ κοσμήματά των, ἵνα τὰ ἐξ αὐτῶν χρήματα χρησιμεύσωσιν εἰς προσφορὰν θυσίας πρὸς τὸν πολιούχον Θεὸν τῆς πόλεως. Κατώρθωσε καὶ τοιαύτην ἐπέβαλλεν εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ὑπακοήν, ὥστε οὗτοι μετὰ προθυμίας ἠνείχοντο καὶ ἐτέλουν τὰς δυσκολωτέρας παραγγελίας ἐκείνου. Οὕτως ἐπέβαλλεν αὐτοῖς ὁ Πυθαγόρας διετὴ σιωπὴν, εἰς δὲ τοὺς λαλιστότους πενταετῆ οἱ μαθηταὶ του ἐζῶν κοινῇ καὶ εἶχον τὰ κτήματα κοινά. Ὁ Πυθαγόρας ἠσχολήθη τὰ μέγιστα, ἵνα διορθώσῃ τὰς ἐν τοῖς γάμοις καταχρήσεις καὶ κατώρθωσεν, ὥστε οἱ ἄνδρες νὰ ἐγκαταλείψωσι τὰς παλλακὰς των καὶ νὰ ζῶσιν ἐν ἀγνεῖα καὶ αἰδημοσύνῃ μετὰ τῶν συζύγων αὐτῶν.

Ἀγαπῶν δὲ μεγάλως τὴν εὐτυχίαν τοῦ λαοῦ καὶ δοξάζων, ὅτι αὐτὴ ἐξαρτᾶται κατὰ μέγα μέρος ἀπὸ τῶν ἀρχόντων, ἐσπούδασε νὰ διοργανώσῃ καὶ μεταβάλλῃ τοὺς διεφθαρμένους ἐξ αὐτῶν, τοῦθ' ὅπερ κατὰ μέγα μέρος ἐπέτυχεν. Ὁ Πυθαγόρας ἐδίδαξε σχεδὸν ἐν ἀπάσαις ταῖς πόλεσι τῆς Ἰταλίας, κατώρθωσε νὰ καταπύσῃ τοὺς

πολέμους καὶ τὰς ἄλλας ἐσωτερικὰς διχονοίας καὶ ἔσχεν ἐνεργὸν μέρος εἰς τὴν διοίκησιν τῆς Κρότωνος, τοῦ Μεταποντίου, τοῦ Τάραντος καὶ τῶν ἄλλων μεγάλων πόλεων, ὧν οἱ ἄρχοντες ὑπεχρεώθησαν νὰ συμβουλεύωνται αὐτὸν καὶ ἀκολουθῶσι τὰς διδασκαλίας του. Οὗτος πολλάκις ἐπανελάμβανεν, ὅτι ὁ πόλεμος πρέπει νὰ γίνηται κατὰ τῶν ἐξῆς πέντε· δηλαδὴ α κατὰ τῆς ἀδυναμίας τοῦ σώματος, τῆς ἀγνοίας τοῦ πνεύματος, τῶν παθῶν τῆς καρδίας, τῶν στάσεων τῶν πόλεων καὶ τῆς διχονοίας τῶν οἰκογενειῶν. Τὰ πέντε ταῦτα, ἔλεγε, δεόν νὰ πολεμῶμεν ὅλαις δυνάμεσιν, ἔτι δὲ σιθῆρῳ τε καὶ πυρὶ.

Λέγεται, ὅτι ἵνα δώσῃ μεγαλειέτερον κύρος εἰς τὰς παραινέσεις του, ἐκλείσθη εἰς τι ὑπόγειον ἐπὶ τινα χρόνον καὶ ὅτι ἡ μήτηρ του ἐδήλου αὐτῷ κρύφα τὰ γινόμενα· ὅτι ἐξεληθὼν τοῦ σκοτεινοῦ ἐκείνου ὑπογείου ὠχρὸς καὶ κατεσκληκῶς, συνήγαγε τὸν λαὸν καὶ ἀνήγγειλεν αὐτῷ, ὅτι ἐπέστρεφεν ἐκ τοῦ Ἄδου καὶ ἵνα βεβαιώσῃ αὐτὸν ἡρξάτω διηγεῖσθαι πᾶν ὅ,τι συνέβη ἐν τῇ ἀπουσίᾳ του. Οἱ περισσώτεροι ἀκούσαντες αὐτοῦ ἐκλαίον καὶ ὠδύροντο, μὴ ἀμφιβάλλοντες ὅτι οὗτος ἦτο θεὸς ἀνθρώπος. Ὅπως καὶ ἂν ἔχη τὸ διήγημα τοῦτο, ὅπερ φαίνεται ἀληθὴς τις μῦθος, εἶναι ὅμως βέβαιον, ὅτι ὁ Πυθαγόρας παρέσχε μέγιστα ἀγαθὰ διὰ τῶν πολιτικῶν αὐτοῦ διδασκῶν καὶ δύναται νὰ καυχήθῃ, ὅτι παρήγαγε καρποὺς ἀγλαοὺς, ἦτοι μαθητὰς γενομένους μετὰ ταῦτα περιφημότητος νομοθέτας. Μαθηταὶ του νομοθετοῦν ὑπῆρξαν ὁ Ζάλευκος, ὁ Χαρώνδας καὶ τινες ἄλλοι.

Καὶ ἐξ ἄλλων δ' ἔτι καταδείκνυται, ὅτι ὁ Πυθαγόρας ἦν οὐ μόνον διασημότατος φιλόσοφος καὶ πολιτικός, ἀλλὰ καὶ ἄριστος μαθηματικός. Οὗτος ἐφεύρε τὴν περιφθῆμον ἐκείνην ἀπόδειξιν τοῦ τετραγώνου τῆς ὑποτεινούσης, ἣτις ἐν μεγάλῃ χρήσει ὑπάρχει ἐν τῇ Μαθηματικῇ. Λέγεται, ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος τοσοῦτον ἐχάρη, ὥστε ἐθυσίασεν εἰς τὸν θεὸν πρὸς εὐγνωμοσύνην μίαν *Ἐκατόμβην*, δηλαδὴ θυσίαν ἑκατὸν βοῶν, οἵτινες πρέπει νὰ ἦσαν ἐκ κερῶ ἢ ἐκ ζύμης, καθότι ὁ μέγας οὗτος φιλόσοφος δὲν ἠθέλε ν' ἀποκτείνωσι τὰ ζῶα καὶ ἀπηγόρευε

τοὺς μαθηταῖς αὐτοῦ τὴν χρῆσιν τοῦ κρέατος· ἡ ἀπαγόρευσις αὕτη ἦν ἀποτέλεσμα τῆς περὶ μετεμψυχώσεως διδασκαλίας του, ἣν ἐδίδαχθη ἐν Αἰγύπτῳ.

Ὁ Πυθαγόρας ἔλεγε περὶ ἑαυτοῦ, ὅτι ἦν Αἰθαλίδης υἱὸς τοῦ Ἑρμοῦ, εἶτα Εὐφορβός, ὅστις ἐφονεύθη ὑπὸ τοῦ Μενελάου ἐν τῇ πολιορκίᾳ τῆς Τροάδος, ἀκολουθῶς Ἑρμῶτιμος, ἔπειτα Πύρρος ὁ Δῆλιος ἀλιεύς καὶ ἐπὶ τέλους Πυθαγόρας. Ἐκ πάντων τῶν ἀρχαίων ἐθνικῶν συγγραφέων, οὐδεὶς ὑπῆρξεν ὅστις ἐπλησίασε περισσότερο αὐτοῦ εἰς τὴν ἀληθῆ περὶ Θεοῦ ιδεάν· ὁ Πυθαγόρας ἐδίδασκεν, ὅτι «εἷς καὶ μόνος Θεὸς ὑπάρχει, ποιητὴς ὅλων τῶν πραγμάτων» ὅτι ὁ Θεὸς ἐστὶ πνεῦμα ἀτελεῦτητον, ὅτι ἐκ τῶν χειρῶν του ἐξῆλθον τὰ σχήματα, τὰ στοιχεῖα, οἱ ἀριθμοὶ, ὁ διαιρετὸς κόσμος καὶ πᾶν ὅ,τι ἐν αὐτῷ περιλαμβάνεται· ὅτι ὁ Θεὸς εἶνε ἀόρατος, ἀσχημάτιστος κτλ. Ἡ ἠθικὴ του δὲν εἶνε ἥττον θαυμαστή. Ὁ Πυθαγόρας ἠθέλεν ὥστε τὸ τέλος πασῶν τῶν πράξεων ἡμῶν νὰ τείνη, ὅπως ἀποκαταστήσῃ ἡμᾶς ὁμοίους τῷ Θεῷ· ὅτι ἡ ἔρευνα τῆς ἀληθείας ἦν τὸ μόνον μέσον διὰ νὰ ἐπιτύχωμεν, καὶ γνωρίσωμεν τὴν ἀλήθειαν, ὅτι δεόν νὰ ζήτήσωμεν αὐτὴν μετὰ ψυχῆς καθαρᾶς, μετὰ ψυχῆς ἣτις ἐδάμασε τὰ πάθη καὶ ἐμιμήθη τὸν Θεόν. Τὰ ὑψαιότερα δῶρα, ἔλεγεν ἐκεῖνος, τὰ ὁποῖα ὁ οὐρανὸς ἐχάρισε τῷ ἀνθρώπῳ, εἰσὶ τὸ λέγειν τὴν ἀλήθειαν καὶ τὸ εὐεργετεῖν τοὺς ἄλλους, ἐπειδὴ αἱ δύο αὗται πράξεις εἰσὶ τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ κλπ. Ὁ Πυθαγόρας ἐθεωρεῖτο ὡς ἑκτακτος ἀνθρώπος καὶ ἀπεδίδοντο αὐτῷ πολλὰ φαντασιώδη ἔργα· ὡς, ὅτι ἐμπόδισέ ποτε ἀετὸν ἰπτάμενον, ὅτι ἐξημέρωσεν ἄρκτον, ὅτι ἐφάνη ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ εἰς τὰς πόλεις Μεταπόντιον καὶ Κρότωνα, ὅτι ἐγένωσκε τὸ μυστήριον τῆς μαγείας καὶ πρόελεγε τὰ μέλλοντα.

Οἱ μαθηταὶ του ἐθεώρουν ἐγκλημα ν' ἀμφιβάλλωσι περὶ τῆς ἀληθείας τῶν γνωμῶν του καὶ ἐρωτῶμενοι ἀπεκρίνοντο, αὐτὸς ἔφα, δηλ. ἀπέδιδον εἰς τοὺς λόγους τοῦ Πυθαγόρου τοιαύτην πίστιν, ὡς εἰ ἦσαν θεοπροπία. Τὰ περὶ τοῦ θανάτου του διαφόρως ἀναφέρονται· διότι οἱ μὲν λέγουσιν, ὅτι ἐκάη μετὰ τῶν μαθητῶν του

ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Μίλωνος εἰς Κρότωνα, ἄλλοι δ' ἄλλως. Κατὰ τὸν Δικαίαρχον ὁ Πυθαγόρας κατέφυγεν εἰς τὸ ἐν Μεταποντίῳ τέμενος τῶν Μουσῶν, ἐν ᾧ μετὰ νηστείαν τεσσαράκοντα ἡμερῶν ἀπέθανε· κατ' ἄλλους δ' ἐφονεύθη μετὰ τῶν μαθητῶν του ὑπὸ τῶν Ἀκραγαντίνων. Ὁ Ἀρνόβιος (Arnobio) βεβαιῶν, ὅτι ἀπέθανεν ἐν τιμῇ ναφ. Αἱ τοιαῦται περὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ εἰδήσεις δὲν φαίνονται πιστευταί. Τὸ βέβαιον δὲ εἶνε, ὅτι, ὡς ἀναφέρει ὁ Ἰουστίνος, ἀφ' οὗ ἐξῆσεν ἐν Κρότωνι 20 ἔτη, ἀπέθανεν ἡσυχῶς ἐν προβεβηκυῖα ἡλικίᾳ εἰς Μεταπόντιον ἔνθα εἶχεν ἀποσυρθῆ. Τοσοῦτον δὲ μετὰ θάνατον ἐτιμῆθη, ὥστε ἡ οἰκία αὐτοῦ μετεβλήθη εἰς Ναὸν καὶ ἐτιμᾶτο ὁ Θεός.

Δὲν γνωρίζομεν μετὰ βεβαιότητος διατὶ ὁ Πυθαγόρας ἀπέφευγε τοῦ τρώγειν τοὺς κιάμους καὶ ἀπηγόρευεν αὐτοὺς ἀπὸ τῶν μαθητῶν του· φαίνεται, ὅτι τοῦτο παρέλαβεν ἐξ Αἰγύπτου. Ἐχομεν ὑπὸ τὸ ὄνομά του ἐν ποίημα ἐπιγραφόμενον τὰ *Χρυσᾶ* ἐπη, ὅπερ ὅμως θεωρεῖται νόθον. Τοῦ Πυθαγόρου τὸν βίον συνέγραψαν ἐκ μὲν τῶν ἀρχαίων Διογένης ὁ Λαέρτιος, ὁ Πορφύριος, ὁ Ἰάμβλυχος καὶ τιν ἀνόνομος, ἐκ δὲ τῶν νεωτέρων ἄλλοι τε καὶ ὁ κ. Dacier.]

(Ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ).

ΑΡ. Α. ΠΑΝΑΣ.

ΙΧΝΗ ΒΟΥΔΙΣΜΟΥ ΕΝ ΕΛΛΗΝΙΚῳ ΣΥΝΑΞΑΡΙῳ.

(Ἀνεγνώσθη ἐν τῷ Φιλολ. Συλλόγῳ ὁ Παρρασός).

Ἡ περὶ τὴν σπουδὴν τῆς σανσκριτικῆς φιλολογίας ἐνζήλος ἐνασχόλησις πολλῶν τῆς Εὐρώπης σοφῶν καταπληκτικὰ ὄντως παρήγαγεν ἀποτελέσματα. Ἡδὴ ἡλίου φαινότατον κατεδείχθη, ὅτι ἡ ἱερά τῶν Ἰνδῶν γλῶσσα εἶνε ἡ μήτηρ ὅλων σχεδὸν τῶν λα-

λουμένων γλωσσῶν, ὡς καὶ δὲν ἀμφισβητεῖται, ὅτι ἡ Ἀσία εἶνε ἡ προνομιοῦχος τοῦ ἀνθρωπίνου γένους κοιτίς.

Πολλοὶ τῶν ἰνδολόγων τούτων μετὰ τινος πιθανότητος διίσχυρισθησαν, ὅτι καὶ τινὰ τῶν πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ χριστιανισμοῦ παρὰ διαφόροις ἔθνεσι προσθευόμενων θρησκευμάτων, τέως ἰθαγενῆ θεωρούμενα, εἰσὶν ἐκτρωματικά τοῦ βουδισμού ἀπομιμήσεις (1). Τὸ δὲ λυπηρὸν, ὅτι εὐάριθμοι τῶν σοφῶν τούτων, ἐκ πνεύματος φιλινδισμού ἀγόμενοι, ἐτόλμησαν ἐπὶ τῇ ἐνδείξει ἀσήμενων τινῶν καὶ τυχαίων συμπτώσεων νὰ φέρωσιν εἰς μέσον καὶ τὴν ὀλέθριον ὑπόθεσιν, ὅτι καὶ αὐτὰ τῆς χριστιανικῆς θρησκείας τὰ μυστήρια ἀπεμιμήθησαν ἐκ τῶν τοῦ Βούδα.

Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς θρησκείας καὶ φιλοσοφίας τῶν Ἑλλήνων οἱ ἀδυσώπητοι οὗτοι τοῦ παρελθόντος σκαπανεὶς βάσκανον ῥίψαντες ὄμμα πολλὴν διείδον ἐν αὐτῇ τοῦ ἰνδισμού τὴν ἐπήρειαν. Ἡ ὑπὸ τῆς Ἀλεξανδρινῆς ἰδίως σχολῆς ἀναπτυχθεῖσα μυστικὴ φιλοσοφία ἔσιν ἔχει τὰς ἰνδικὰς παραδόσεις, παράδοξον δὲ ἀναλογίαν παριστᾷ τὸ ὄνομα τοῦ ἀρχηγοῦ αὐτῆς Ἀμμωνίου Σάκα πρὸς τὸ τοῦ Μούνη Σάκκα, ὅστις εἶνε αὐτὸς ὁ Βούδας. Τὰ δ' ἑλληνικὰ μυθιστορήματα, καὶ ἰδίως τὰ Αἰθιοπικὰ τοῦ Ἡλιοδώρου, εἰσὶν ἀπομιμήσεις διαφόρων γνωστῶν καὶ ἀγνώστων σανσκριτικῶν ποιημάτων.

Τὴν προσοχὴν διαφόρων ἰνδολόγων τῆς Γερμανίας καὶ Γαλλίας ἐπ' ἐσχάτων ἐπέσυρε καὶ ἀπόκρυφός τις διήγησις περὶ δύο ἁγίων Βαρλαάμ καὶ Ἰωάσαφ, μὴ κεκανονισμένων ὑπὸ τῆς ἀνατολικῆς ἐκκλησίας (2). Αἱ ἐν αὐτῇ ἐκτιθέμεναι περιπέτειαι τοῦ δευτέρου

καταπληκτικὴν παριστώσιν ὁμοιότητα πρὸς τὰ περὶ τοῦ ἀναμορφωτοῦ τῆς θρησκείας τῶν Βραχμάνων παραδιδόμενα· εἰς ἐπισφράγισιν δὲ τοῦ παραδόξου καταδεικνύεται, ὅτι καὶ πᾶσα σχεδὸν ἡ διήγησις ἐλήφθη ἐκ τοῦ ἰνδικοῦ ποιήματος *Λαλιταβιστύρα* τοῦ ἀφηγουμένου τὰ κατὰ τὸν Βούδαν.

Ἄλλ' ἐπειδὴ ὁ συγγραφέας τὸ συναξάριον τοῦτο μοναχός, ζῶν ἐν χώρᾳ ὅπου ὁ τὸν μοναχικὸν βίον ἀνυψῶν βουδισμὸς ἦτο ὀπωσῶν γνωστός, ἐθεώρησε κατάλληλον ἵνα δανεισθῇ ἐκ τοῦ ἰνδικοῦ ποιήματος ὡραίας τινὰς εἰκόνας πρὸς ψυχαγωγίαν ἐρημοσιούτων ἀδελφῶν, δὲν δυνάμεθα ἐκ τούτου καὶ νὰ παραδεχθῶμεν, ὅτι ὁ Βούδας μετεμορφώθη εἰς χριστιανὸν ἅγιον, ὡς τινες ὑποδεικνύουσι.

Ἡ περὶ Βαρλαάμ καὶ Ἰωάσαφ ψυχωφελῆς αὕτη ἱστορία, κατὰ λάθος ἀποδοθεῖσα εἰς Ἰωάννην Δαμασκηνὸν τὸν Μανσοῦρ, συγγράφη περὶ τὸν πέμπτον ἢ ἕκτον μετὰ Χριστὸν αἰῶνα ὑπὸ τινος Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ ἐκ τῆς μονῆς τοῦ ἁγίου Σάββα, προγενεστέρου τοῦ ὁμωνύμου θεολόγου. Καὶ τὸ μὲν ἑλληνικὸν κείμενον ἐξεδόθη ἐν ἔτει 1832 ὑπὸ τοῦ σοφοῦ ἑλληνοστοῦ Βουασονάδ (1), διάφοροι δὲ αὐτοῦ μεταφράσεις καὶ στιχηραὶ ἀπομιμήσεις πρὸ πολλῶν αἰώνων ἐκυκλοφόρου ἐν τῇ Δύσει (2).

Τῆς μακρᾶς ταύτης διηγήσεως ἀποτελουμένης ἐκ τριακοσίων ἐξήκοντα πέντε σελίδων παρεμβάλλω σύντομον ἀνάλυσιν.

Μετὰ τὸ ἐν Αἰθιοπία ὑπὸ τοῦ ἀποστόλου Θωμᾶ σωτήριο κήρυγμα (3), πολλοὶ ἀπο-

(1) «Ἱστορία ψυχωφελῆς ἐκ τῆς ἐνδοτέρας τῶν Αἰθιοπικῶν χώρας, τῆς Ἰνδῶν λεγομένης, πρὸς τὴν ἁγίαν πόλιν μετενεχθεῖσα διὰ Ἰωάννου μοναχοῦ, ἀνδρὸς τιμίου καὶ ἐναρέτου, μονῆς τοῦ ἁγίου Σάββα, ἐν ἣ ὁ βίος Βαρλαάμ καὶ Ἰωάσαφ τῶν ἀοιδίμων καὶ μακαρίων.» (Anecdota Graeca, vol. IV). Τινὲς διίσχυρίζονται, ὅτι τὸ πρωτότυπον ἐγγράφη συριστί.

(2) Ὡς ἡ περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ II. αἰῶνος γεγεμένη ὑπὸ Γουίδου Καμβραίου γαλλικὴ στιχηρὰ παράφρασις προγενεστέρας λατινικῆς μεταφράσεως. Littré, Etudes sur les barbares, σελ. 347—348).

(3) Ἄλλοι πιθανώτερον ἰσχυρίζονται, ὅτι ὁ Ματθαῖος ἐκήρυξεν ἐν Αἰθιοπία. Τὸ βέβαιον,

πτύσαντες τὴν πλάνην τῆς εἰδωλολατρίας ὡμολόγησαν τὸν χριστιανισμόν, καὶ ἐκκλησίας ἀνά τὴν χώραν ἐκοδόμησαν· ἐπὶ τέλους δὲ πλείστοι, πάντα τὰ ἐγκόσμια καταλιπόντες ἀπεσύρθησαν εἰς ἐρήμους καὶ ἀβάτους τόπους, καὶ πρὸς ἀγνοτέραν λατρείαν, καὶ ἀποφυγὴν τοῦ διωγμοῦ τοῦ χριστιανομάχου βασιλέως Ἀβεννήρ.

Ἐν τούτοις ὁ Ἀβεννήρ ἀποκτήσας υἱὸν περικαλλῆ καὶ Ἰωάσαφ ὀνομάσας, ἠρώτησε περὶ τῆς τύχης αὐτοῦ τοὺς ἀστρολόγους, οἵτινες εἶπον, ὅτι ὁ παῖς θέλει ὑπερβάλλει πάντα τοὺς προκατόχους βασιλεῖς ἐπὶ πλοῦτῳ καὶ δόξῃ· εἰς δ' ἐξ αὐτῶν προσέθετο, ὅτι θέλει ἐναγκαλισθῆ καὶ τὴν ὑπὸ τοῦ πατρὸς καταδικωμένην τῶν χριστιανῶν θρησκείαν.

Ὁ Ἀβεννήρ φοβηθεὶς κτίζει μονῆρας ἀνάκτορον, ἐν ᾧ ἐγκλείσας τὸν μονογενῆ υἱὸν καὶ καταστήσας αὐτῷ παιδαγωγούς καὶ ὑπηρέτας νέους τῇ ἡλικίᾳ καὶ τῇ ὁράσει ὠραιότατους, διέταξεν ἵνα μηδέποτε λαλήσωσιν αὐτῷ περὶ οἰουδήποτε λυπηροῦ, οἷον θανάτου, πενίας, γήρατος κτλ. πρὸ πάντων δὲ περὶ τῆς χριστιανικῆς θρησκείας, συνάμα δ' ἐκδοὺς διάταγμα ἐκέλευσεν ἵνα ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἐξέλθωσι τῆς χώρας οἱ πολυάριθμοι μοναχοί· αἰ δὲ τινες εὐρέθειεν μετὰ τὰς διωρισμένας ἡμέρας τῷ διὰ πυρὸς καὶ ξίφους ὀλέθρῳ παραδοθῆτωσαν· οὗτοι γὰρ ἀναπειθουσι τὸν λαὸν ὡς θεῶ προσέχειν τῷ ἐσταυρωμένῳ.»

Ἐν ᾧ ὁ ἐγκλειστός Ἰωάσαφ οὕτως ἀνετρέφετο, ὁ κατὰ τῶν μοναχῶν διωγμὸς μανιωδῶς ἐξηκολούθει. «Καὶ οὐδεὶς ὑπελαίφθη ἐν ἐκείνῃ τῇ χώρᾳ τοῦ τοιοῦτου τάγματος, εἰ μὴ οἱ ἐν ὄρεσι καὶ σπηλαίοις καὶ ταῖς ὄποις τῆς γῆς ἑαυτοὺς κατακρύψαντες.»

Μετ' οὗ πολὺ σεβάσμιός τις καὶ σοφὸς πρεσβύτερος, Βαρλαάμ καλούμενος, καὶ ἐπὶ

τεσσαράκοντα πέντε ἔτη ἐν τινι ἐρήμῳ τῆς Συναριτίδος μονάζων, πληροφορηθεὶς τὰ συμβαίοντα ἐνεδύθη ἐμπόρου ἱμάτια, καὶ ἦλθεν εἰς τὴν πόλιν, ἐν ἣ τὸ ἀνάκτορον τοῦ βασιλοπαίδος ὑπὸ τὸ πρόσχημα δὲ πωλήσεως πολυτίμου λίθου εἰσαχθεὶς παρ' αὐτῷ, διὰ μακρῶν ἀναπτύσσει τὰ δόγματα τῆς χριστιανικῆς πίστεως, καὶ ἐπὶ τέλους διὰ λαμπρῶν χρωμάτων ἐξεικονίζει τὴν μοναχικὴν πολιτείαν ἀναφωνῶν· «Μακάριοι οὗτοι καὶ τρισμακάριοι, οἱ τὸν θεὸν ἀγαπήσαντες, καὶ διὰ τὴν ἀγάπην αὐτοῦ καταφρονήσαντες πάντων· ἐδάκρυσαν γὰρ ποθοῦντες ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἵνα τῆς ἀλήκειου τύχῳσι προσκλησῶσιν· ἐταπεινώσαν ἑαυτοὺς ἐκουσίως, ἐν ἐκεῖ ὑψωθῶσι· κατέτηξαν τὰς ἑαυτῶν σάρκας πεινῆ τε καὶ δίψῃ, καὶ ἀγρυπνία, ἐν ἐκεῖ διαδέχεται αὐτοὺς ἡ τρυφή καὶ ἀγαλλίασις τοῦ παραδείσου· σκῆνωμα γεγόνασι τοῦ ἁγίου Πνεύματος τῇ καθαρότητι τῆς καρδίας· ἐσταύρωσαν ἑαυτοὺς τῷ κόσμῳ ἐν ἐκ δεξιῶν τοῦ σταυρωθέντος σταθῶσι· περιεζώσαντο τὰς ὀσφύας αὐτῶν ἐν ἀληθείᾳ, καὶ ἐτοίμους ἔσχον αἰετὰς λαμπάδας, προσδοκῶντες τὴν ἔλευσιν τοῦ ἀθανάτου νυμφίου. Μακάριοι οὗτοι καὶ τρισμακάριοι, ὅτι ἀπλανέσι τοῖς τοῦ νοῦς ὀφθαλμοῖς κατενόησαν τὴν τῶν παρόντων ματαιότητα, καὶ τῆς ἀνθρωπίνης εὐπραγίας τὸ ἄστατον καὶ ἀνόμαλον, καὶ ταύτην ἀπαρνησάμενοι τὰ αἰώνια ἑαυτοῖς ἐθησαύρισαν ἀγαθὰ, καὶ τῆς μηδέποτε διαπιπτούσης, μήτε θανάτῳ διακοπτομένης ἐπελάβοντο ζωῆς.»

Διαθερμανθεὶς ὁ ἡγεμονόπαις ἐκ τῆς μετὰ τοῦ σοφοῦ γέροντος μακρᾶς συνδιαλέξεως καὶ ἀναγνωρίσας τὴν ὑπεροχὴν τῆς τέως ἀγνοουμένης θρησκείας ὡμολογεῖ τὸν Χριστιανισμόν καὶ δέχεται τὸ βάπτισμα. Ὁ δὲ Βαρλαάμ ἐκπληρώσας τὴν θεᾶρστον ἀποστολήν του, καὶ συνεχῶς ἐπισκεπτόμενος τὸν νεόφυτον καὶ ἐγκαρδιῶν διὰ μελιόρρυτων λόγων ἐπιστρέφει εἰς τὴν ἐρημόν.

Ὁ ἅγιος Ἀβεννήρ μαθὼν τὰ διατρέξαντα λυσῶν ἐξ ὄργῃς ἐξορμᾷ μετὰ στρατοῦ εἰς ἀναζήτησιν τοῦ ἐρημίτου· πλὴν μάτην πανήσας, ἐξ ὑποβολῆς τοῦ συμβούλου Ἀραχῆ, παραλαμβάνει ἀστρολόγον τινα, Ναχωρ, ὅστις ἐκ συνεννοήσεως προσποιεῖται

ὅτι ὁ Φρουμέντιος εὐρὼν τὸν χριστιανισμόν συνετέλεσεν εἰς ἐξάπλωσιν αὐτοῦ, προγεγισθεὶς ἐν ἔτει 330 ὑπὸ τοῦ πατριάρχου Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος Ἀβυσσινίας. (De sancto Matthaeo apostoli, ἐν τρίτῳ τόμῳ Συμειῶν τοῦ Μεταφραστοῦ ἐκδ. Migne, σελ. 779—87).

(1) Πρὸ δωδεκαετίας ὁ σοφὸς Ὀλμπης, καθηγητὴς τῶν ἀνατολικῶν γλωσσῶν ἐν τῷ πανεπιστημίῳ τῆς Νορθηγίας, πειστικώτατα κατέδειξεν, ὅτι ἴχνη βουδισμού εὐρίσκονται ἐν τῇ θρησκείᾳ τῶν Σκανδιναυῶν, καὶ ὅτι ὁ περιλάλητος θεὸς αὐτῶν Ὄδιν εἶναι αὐτὸς ὁ Βούδας. (Holmboe, traces de Bouddhisme en Norvège. Paris 1857.)

(2) Κατὰ τὸν Emile Burnouf (Hist. de la litter. Grec. 11, 412) ἐκανονίσθησαν ὑπὸ τῆς Ῥωμαϊκῆς ἐκκλησίας.

τὸν Βαρλαάμ δέσμιος καὶ τυπτόμενος σύ-
ρεται.

Μετὰ τοῦτο ὁ βασιλεὺς ἐπισκεφθεὶς τὸν
υἷὸν ἐλέγχει ἐπὶ τοῖς γενομένοις, ἀλλ' ὁ
Ἰωάσαφ μετὰ παύσεως καὶ θάρρους ἀπο-
κρίνεται· «τὸ σκότος ἐξέφυγον τῷ φωτὶ
προσδραμῶν, καὶ τὴν πλάνην ἀπέλιπον τῇ
ἀληθείᾳ οἰκειωθείς· καὶ τοῖς δαίμοσιν ἀπο-
ταξάμενος Χριστῷ συνεταξάμην.» Ἐπὶ τέ-
λους δὲ χλευάζων καὶ διακωμωδῶν τὴν εἰ-
δωλολατρειάν, δι' ἀκαταμάχητων λόγων κα-
ταδεικνύει τὴν θεῖαν ὑπεροχὴν τοῦ χριστι-
ανισμοῦ, καὶ προτρέπει τὸν πατέρα εἰς πα-
ραδοχὴν αὐτοῦ, ἀπειλῶν καὶ ἀπάντησιν τῆς
υἰότητος. «Ὁ δὲ Ἀβεννήρ εἰς πλείονα ἐξα-
φθεῖς θυμὸν ἀνέκραξεν· σείθε μηδ' ὀλιγὸς ἐγεν-
νήθης, μήτ' εἰς φῶς προήλθες, τοιοῦτος
μέλλων ἔσεσθαι βλάσφημος εἰς τοὺς θεοὺς·
καὶ τῆς πατρικῆς ἀποστάτης φιλίας τε καὶ
νουθεσίας.» Τοιαῦτα λυσσῶδως ἀναφωνῶν
ἐξέρχεται, καὶ μετ' οὐ πολὺ ἐπιστρέψας
προσπαθεῖ διὰ θωπειῶν καὶ ἡμερότητος νὰ
τὸν ἐπαναγάγῃ εἰς τὴν τῶν εἰδώλων λα-
τρείαν, λέγων· «ὦ τέκνον ποθεινότατον καὶ
φιλούμενον, τίμησον τὴν τοῦ πατρὸς πο-
λιάν, καὶ τῆς ἐμῆς ἀκούσας δεήσεως προσ-
ελθὼν θυσίαν τοῖς θεοῖς προσάγαγε.» Οὐ-
δόλως ὁμοίως καὶ τότε δυνήθει νὰ πκρα-
πίσῃ τὸν Ἰωάσαφ λέγει αὐτῷ, «ὅτι κρα-
τῶν σιδηροδέσιμον τὸν Βαρλαάμ θέλει συγ-
καλέσει ἐκκλησίαν ἐκ χριστιανῶν καὶ εἰδώ-
λολατρῶν, ἐν ἧ προσελθὼν ὁ ἐρημίτης θέλει
συζητήσῃ μετὰ τῶν σοφῶν τοῦ βασιλείου
περὶ τοῦ χριστιανισμοῦ, καὶ ἂν κατανικῆθῇ
ἔπρεπε καὶ οὗτος ν' ἀναγνωρίσῃ τὴν ὑπε-
ροχὴν τῆς εἰδωλολατρίας.

Κατὰ τὴν ὀρισμένην ἡμέραν συνήλθον
πολλοὶ μὲν τῶν εἰδωλολατρῶν, εἰς δὲ μόνος
μοναχὸς ὀνόματι Βαραχίας ἐπαρουσιάσθη
πρὸς ἐπικουρίαν τοῦ Βαρλαάμ· διότι ἐκ τῶν
χριστιανῶν ἄλλοι μὲν ἀπηνῶς κατεδιώθη-
σαν, ἄλλοι δὲ κεκρυμμένοι ἐν σπηλαίοις καὶ
φάραγξι· δὲν ἐτόλμησαν νὰ ἐμφανισθῶσιν
ἐνώπιον τοῦ ἀγρίου Ἀβεννήρ. Ὁ βασιλεὺς
προκαθίσας μετὰ τοῦ υἱοῦ ἐπὶ ὑψηλοῦ θή-
ματος εἶπε πρὸς τὸν ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ
Βαρλαάμ προσελθόντα ἀστρολόγον Ναχωρ,
«ὅτι ἐὰν νικῆθῃ ἐν τῇ συζητήσει θέλει σφα-
γῆ καὶ ῥιφθῆ βορᾶ κυνῶν. Ὁ γόης, κατὰ

τε τὴν μορφήν, τὸ ἔνδυμα, καὶ τοὺς τρό-
πους ὁμοιάζων τῷ ἐρημίτῃ τῆς Σανααρίτι-
δος, εἶχε μὲν μετὰ τοῦ βασιλέως καὶ τῶν
ὑπουργῶν προσχεδιάσει τὴν ἐν λόγοις ἦ-
ταν· ὅταν ὁμοίως ἤκουσε τὴν ἀπειλὴν τοῦ
Ἀβεννήρ, ἐπὶ τῷ προφανεῖ κινδύνῳ κατε-
λήφθη ἐκ τρόμου, καὶ ἐξ ἀνάγκης ἀναλα-
βῶν τὴν ὑπεράσπισιν τοῦ χριστιανισμοῦ, ἐ-
ξῆρε τὸ θεῖον τῆς νέας θρησκείας, καὶ νι-
κητῆς ἀπεχώρησε μετὰ τοῦ Ἰωάσαφ, ὅστις
ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ αὐτοῦ λαβὼν ἐξέ-
πεμψε μετ' οὐ πολὺ εἰς τὴν ἐρημον.

Ὁ ἡγεμὼν παντοιοτρόπως καὶ μετὰ
ταῦτα προσπαθῆσας νὰ κλονήσῃ τὴν ἀκρά-
δαντον πίστιν τοῦ υἱοῦ, ἐπὶ τέλος ἀπερά-
σισεν ἵνα διχάσῃ τὸ κράτος, καὶ τὴν μίαν
μερίδα παραχωρήσῃ αὐτῷ. Παραλαβὼν τὴν
ἀρχὴν ὁ Ἰωάσαφ ἐκήρυξε τὰ ἐν τῇ χώρᾳ
εἰδῶλα, καὶ διέταξε τὴν ἐν τῇ χώρᾳ ἀνε-
γερσιν ἐκκλησιῶν τοῦ Χριστοῦ. Πάντες
μετ' ὀλίγον οἱ ὑπήκοοι αὐτοῦ ἠσπασθησαν
τὸ νέον δόγμα, οἱ δ' ἐν τοῖς ὄρεσι δίκην
θηρίων δαιτωμένοι μοναχοὶ προσήλθον ἀ-
γαλλόμενοι καὶ ἀπαραβιάστως τὰ τοῦ χρι-
στιανισμοῦ ἐτέλουν. Ἐκτὸς δὲ τούτου ἤρ-
χισε νὰ εἰσχωρῆ τὸ νέον θρησκείμα καὶ ἐν
τῷ κράτει τοῦ Ἀβεννήρ, ὅστις ἐπὶ τέλος
ἀγγέλλει τῷ υἱῷ τὴν πρὸς Χριστὸν κλίσιν
του, γράφων σὺν τοῖς ἄλλοις· «Νυνὶ δὲ τὴν
παχειαν ἐκείνην ἀγλὴν τῶν ἡμετέρων ὁμ-
μάτων περιελόντες, αὐγὴν τινα μικράν τῆς
ἀληθείας ὄρωμεν, καὶ τῶν προτέρων μετα-
μέλειαν κακῶν», καὶ ἀμφιβάλλει ἐὰν ὁ
χριστιανισμὸς δύνηται νὰ προσδεχθῇ εἰς
τοὺς κόλπους αὐτοῦ τὸν ἀπηνῶς τέως διώ-
ξαντα τοὺς πιστεύσαντας αὐτῷ. «Ὁ Ἰωά-
σαφ ἐλθὼν καταπειθεὶ τὸν πατέρα περὶ τῆς
μακροθυμίας καὶ φιλευσπλαγχνίας τοῦ θεοῦ
θρησκείματος· ἀκαὶ οὕτω μετὰ τοῦ υἱοῦ
τοὺς εἰδώλων ναοὺς καὶ θωμοὺς περιστάν-
τες μέχρις αὐτῶν θεμελίωσεν ἱερά τῷ Θεῷ
τεμένη αὐτῶκοδόμου.» Ὁ δὲ Ἀβεννήρ
τὸν χριστιανισμὸν ὁμολογήσας ἀναδέχεται
ἐν τῇ κολυμβήθρᾳ ὑπὸ τοῦ Ἰωάσαφ γεννη-
τοροῦ τοῦ πατρὸς ἀναδειχθέντος.

Μετὰ τέσσαρας χρόνους τελευτᾷ ὁ Ἀ-
βεννήρ, ὁ δὲ υἱὸς συγκαλέσας τῇ τεσσαρα-
κοστῇ ἀπὸ τοῦ θανάτου ἡμέρας πάντας τοὺς
ἐν τέλει ἀνήγγειλεν ἐν μέσῳ γενικῆς ἐκ-

πλήξεως, ὅτι παραιτούμενος τοῦ θρόνου ἀ-
ναχώρει διὰ τὴν ἐρημον. Καὶ οὕτως ἀνα-
θέσας τὴν κυβέρνησιν τοῦ βασιλείου εἰς τὸν
Βαραχίαν, τὸν ὑπὲρ τοῦ χριστιανισμοῦ πα-
ρουσιασθέντα ἐν ἀγωνισθῇ, ἀπέρχεται κα-
τάμενος περὶ μέσας νύκτας. Ὁ λαὸς μαθὼν
τοῦτο τρέχει ὀδυρόμενος εἰς ἀναζήτησιν αὐ-
τοῦ, καὶ μετὰ πολλὰς ἐρεῦνας συναντᾷ
αὐτὸν ἐν τινι χειμάρρῳ ἔχοντα τὰς χεῖρας
εἰς οὐρανὸν τεταμένας καὶ προσευχόμενον.
Δακρύνοντες πάντες καὶ ὀλοφυρόμενοι προσ-
πίπτουσι αὐτῷ ἐλέγχοντες ἐπὶ τῇ φυγῇ.
Ὁ δὲ ἀποκρίνεται· «Τί μᾶτην κοπιᾶτε·
μηκέτι γὰρ ἐμὲ βασιλέα ἔχειν ἐλπίζετε!»
Ἐπὶ τέλος ἐνδοὺς εἰς τὰς θερμὰς αὐτῶν
παρακλήσεις ἐπιστρέφει εἰς τὴν ἀνάκτορα, καὶ
ἀπαντᾶσιν συναθροίσας γνωστοποιεῖ καὶ αὐθις
τὴν ἀμετάτρεπτον ἀπόρασιν του, καὶ τὴν
ὑπὲρ τοῦ Βαραχίου παραίτησιν, ἣν καὶ ἐπι-
σῆμως ἀναγορεύει βασιλέα. Ἀτότε ἀπαντες
κατεπίλουν αὐτὸν καὶ περιέβαλλον· παρα-
φρονεῖν αὐτοὺς ἐποίησε τὸ πάθος· οὐαὶ ἡμῖν,
ἐβδῶν, τῆς χαλεπῆς ταύτης δυστυχίας!
Δεσπότην αὐτὸν ἀπεκαλοῦντο, πατέρα, σω-
τήρα, εὐεργέτην. Διὰ σοῦ, ἔλεγαν, τὸν Θεὸν
ἔγνωμεν. Τοιαῦτα λέγοντες τὰ στήθη ἔ-
παιον, καὶ τὴν κατασχούσαν αὐτοὺς ἀνω-
λοφύροντο συμφορὰν.

Οὕτως ὁ Ἰωάσαφ τρίχρονον φορὰν ῥάσον,
νῆστις, καὶ σφοδρῶς φλεγόμενος ὑπὸ τοῦ
καυστικοῦ ἡλίου διήρχετο τὰς ἐρήμους, πα-
λαίων πρὸς θηρία καὶ ἰσθόλους ὄρεας, πρὸς
ἀναζήτησιν τοῦ Βαρλαάμ. Ἐπὶ διετίαν πε-
ριεπλανᾶτο εἰς τὰς ἀνύδρους ἐκείνας ἐρήμους
σμεμελανωμένος ἐκ τῆς ἡλιακῆς καύσεως,
κατάκομος δὲ ταῖς θριξίν, ἐκτετηκνίας δὲ
τὰς παρειὰς καὶ τοὺς ὀφθαλμούς· ἔσω που
εἰς βάθος δεδυκτώτας καὶ τὰ ἔλεφαρα περι-
πεπλεγμένα ἔχον ταῖς ῥοαῖς τῶν δακρῶν
καὶ τῇ πολλῇ τῆς ἐνδείας ταλαιπωρίᾳ.
Ἐπὶ τέλος δὲ ἀνευρίσκει τὸν τιμωτάτον
γέροντα ἐν τινι σπηλαίῳ, καὶ ἔκτοτε ἀδελ-
φικῶς προσευχόμενοι καὶ νηστεύοντες συνέ-
ζῆσαν, πρὸς τὸ ποθεινὸν ἀτενίζοντες· τέρμα.
Ἀποθανόντος τοῦ ἀγίου γέροντος ὁ Ἰωά-
σαφ ἦνοιθε τάφον παρὰ τὸ σπήλαιον καὶ
κατέθηκεν ἐν αὐτῷ τὴν πολύτιμον σοφὴν
τοῦ πνευματικοῦ αὐτοῦ πατρὸς.

Βίκοσιπενταέτης ὁ Ἰωάσαφ ἀνταλλάξας,

τὴν πορφύραν διὰ τοῦ τρίχρονου ῥάσου ἐπὶ
τρίκροντα πέντε ὄλα ἐτη ἠσκήτευσεν ἐν τῇ
ἐρήμῳ τῆς Σανααρίτιδος, ὅπου ἐπὶ τέλους
καὶ τὸν πρόσκαιρον ἀντὶ τοῦ αἰωνίου κατέ-
λυσε βίον. Εἰς τῶν περὶ ἐρημιτῶν κατέ-
θετο ἐν τῷ τάφῳ τοῦ Βαρλαάμ καὶ τὸ τοῦ
Ἰωάσαφ λείψανον, καὶ μεταβάς παρὰ τῷ
βασιλεὶ Βαραχίᾳ ἀνήγγειλε τὰ γενόμενα. Ὁ
Βαραχίας μετὰ πλήθους λαοῦ ἐλθὼν ἐν τῷ
σπηλαίῳ, παρέλαβε τὰ λείψανα ἀμφοτέρων
τῶν ἐρημιτῶν, καὶ ἐντὸς τιμίων καταθέσας
θηκῶν παρέδωκεν εἰς λατρείαν τῶν ἐν τῇ
χώρᾳ.

Εἰς τῶν σοφῶν τῆς Γερμανίας (Liebrecht)
λεπτομερέστερον ἀναλύσας καὶ πρὸς τὴν
λαλιταβυστάραν παραβαλὼν, κατέδειξεν, ὅτι
τὸ ἐλληνικὸν τοῦτο συναξάριον ἀνεγράφη
ἐκ τοῦ σανσκριτικοῦ (1). Ἡγεμονόταις καὶ
ὁ Βούδας ἐγκαταλείπει τὰ βασίλεια, καὶ
ὥσει ὑπὸ θείας ἐμπνεύσεως οἰστροηλατούμε-
νος καταφεύγει εἰς τὴν ἐρημον, ὅπου με-
λετᾷ τὴν ἀναμόρφωσιν τοῦ βραχμανισμοῦ,
καὶ καθιεροῖ τὸ μοναχικὸν πολιτεύμα.

Δι' ἔλλειψιν συγγρόνων αἰθιοπικῶν χρο-
νικῶν οὐδὲν γνωρίζομεν περὶ τοῦ βασιλέως
Ἀβεννήρ καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰωάσαφ. Με-
ταγενέστεροι δ' ἐγγώριοι χρονογράφοι συγ-
κεχυμένως ἀναφέρουσιν, ὅτι περὶ τὰς ἀρχὰς
τοῦ Δ' αἰῶνος, συμβασιλεύοντων τῶν ἀδελ-
φῶν Ἀβιρχᾶ καὶ Ἀζβιχᾶ, εἰσήχθη ὁ χρι-
στιανισμὸς ἐν Αἰθιοπία. Ὅθεν ἐὰν λάβωμεν
ὑπ' ὄψιν τὴν ὑπὸ τῶν βυζαντινῶν χρονογρά-
φων καὶ ἀγιογράφων ἐκτροματικὴν παρα-
μόρφωσιν παντὸς ξενικοῦ ὀνόματος (2), δυ-
νάμεθα εὐλόγως νὰ εἰκοτολογῶμεν, ὅτι ὁ
μὲν Ἀβεννήρ εἶνε ὁ Ἀβιρχᾶς, ὁ δὲ Ἰωά-
σαφ ὁ Ἀζβιχᾶς, καὶ ἐπομένως, ὅτι ἡ ὁ
γράψας τὸ συναξάριον κατὰ λάθος εἶπε τὸν

(1) Βλ. Lillré, études sur les barbares. Paris
1869, σελ. 327. — Burnouf, Histoire de la li-
terature Grecque, 41, σελ. 412.

(2) Οὕτως ἐπὶ παραδείγματι τὸν βασιλέα τῆς
Αἰθιοπίας Ἰλᾶ Ἀζβιχᾶ οἱ βυζαντινοὶ παρεμόρ-
φωσαν εἰς Ἐλεσβαάν. Περὶ τούτου καὶ τοῦ
κατὰ τοῦ βασιλέως τῶν Ὀμεριτῶν Ἀφίλα ἡ
Δουναὴν πολέμου βλέπε ἀγνωστούς λεπτομερείας
ἐν βίῳ ἀγίου Ἀρέθα ἐν Συμεῶν Μεταφραστῇ,
τόμ. Β', σελ. 125, ἐκδ. Migne.

δεύτερον υἱὸν τοῦ πρώτου, ἢ τὸ πιθανώτερον ὅτι ὁ πολὺ μεταγενέστερος Ἀβυσσινὸς χρονολόγος ἡμαρτημένως ὠνόμασε τὸν Ἀβιρχᾶν ἀδελφὸν τοῦ Ἀβιχιᾶ, ἀντί πατέρα.

Περαιῶν υποβάλλω καὶ δευτέραν μέχρις εἰκασίας χωροῦσαν γνώμην μεταξὺ τῶν πέρυσι δημοσιευθέντων αἰθιοπικῶν νομισμάτων (1), περὶ ὧν καὶ ὁ Κ. Μιχαήλ Π. Λάμπρος ἐλάλησεν ἐν τῷ Ἀττικῷ Ἡμερολογίῳ εὑρίσκεται καὶ τὸ ὑπ' ἀριθμὸν 3 φέρον τὴν ἑλληνικὴν ἐπιγραφὴν + ΒΑCСIN-ΒΑΧΑCΑ, διαφοροτρόπως ἀναγνωσθεῖσαν ὑπὸ τῶν σοφῶν Δογγπεριῆ καὶ Ἀββαδὶ, καὶ εἰς ἀγνωστον βασιλεῖα τῆς Αἰθιοπίας Βαχάσαν ἀποδοθέν· ἐγὼ νομίζω, ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ ἐν τῷ συναξαρίῳ ἀναφερόμενος Βαραχίας, πρὸς ὃν ὁ Ἰωάσαφ φυγῶν εἰς τὴν ἔρημον ἐγκατέλιπε τὸ βασίλειον, φέρων καὶ τὸν συνήθη παρ' ἐρημίταις τίτλον τοῦ ἄββα, καὶ τότε ἀναγνωστέον τὴν ἄνω ἐπιγραφὴν οὕτω, ΑΒΑC CΙN (2) ΒΑ(ρα) Χ(ι)ΑC, τοῦ τελικοῦ Α ἐνουμένου μετὰ τοῦ ἀρκτικοῦ Β.

Κ. ΣΑΘΑΣ.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΕΙΟΥ.

Τὸ προσωπεῖον οὐ μόνον ὡς διαβατήριον τῶν τῆς ἀποκρέω ἀκολασιῶν ἐχρησίμωσεν, ἀλλὰ καὶ ἑορταί τινες τῶν εἰδωλολατρικῶν θρησκειῶν, οἱ κομψοὶ τρόποι, αἱ ἐρωτοτροπία, ἡ συνωμοσία, τὸ θέατρον, οἱ ἀγῶνες ἐναλλάξ αὐτὸ μετεχειρίσθησαν.

Εἰδωλά τινα αἰγυπτιακὰ εἰκόνιζον μορφήν ἀκριβῆ ἀνθρώπου ὑπὸ πάντας τοὺς τοῦ σώματος σχηματισμούς καὶ ὑπὸ πάσας αὐτοῦ τὰς προσώψεις.

Ἡ χρῆσις τῶν προσωπειῶν ἀνάγεται εἰς τὰς μεταμορφώσεις τῶν ἑορτῶν τοῦ Βάχχου

καὶ εἰς τὴν τῆς τραγωδίας καταγωγὴν· οἱ δ' Ἕλληνες ὑποκριταὶ καὶ οἱ Ῥωμαῖοι ἐκπροσωπιδοφόρου.

Εἰσερχόμενος ὑποκριτὴς τις ὠνομάζετο ὑπὸ τῶν θεατῶν καὶ ἀνεγνωρίζετο. Τὸ χρῶμα λοιπὸν τοῦ ἱματισμοῦ, ἢ τῆς κόμης διάθεσις καὶ οἱ συμπεφωνημένοι τοῦ προσωπεῖου χαρακτῆρες ἀπεσήμαινον πατέρα δύστροπον ἢ πρῶτον, νεανίαν εὐτακτον ἢ ἄσωτον, μαιεύτριαν, νεανίδα, δούλον πανούργον ἢ πιστόν, ἀπαίδευτόν τινα ἢ στρατιωτικόν, παρράσιτον κτλ.

Οἱ διὰ τὰς θεατρικὰς παραστάσεις τύποι τῶν προσωπειῶν διγροῦντο εἰς προσωπεῖα τραγικὰ, κωμικὰ καὶ σατυρικά· ταῦτα δὲ πάλιν εἰς τέσσαρας κυρίας κατηγορίας· α) *προσωπεῖα γερόντων* ὀκτώ ειδῶν, τὴν διαφορὰν τῆς τάξεως καὶ τῆς ἰδιοκρασίας σημαίνοντα· β) *προσωπεῖα νεανιῶν* ἑνδεκα τύπων· γ) *προσωπεῖα δούλων* ἑπτὰ μορφῶν, τέλος δὲ δ) *προσωπεῖα γυναικῶν* τρία μὲν διὰ γραῦς, πεντεκαίδεκα δὲ διὰ νεανίδας, ἐλευθέρων ἢ αὐλικῶν καὶ δούλων.

Θεοί, ἦρωες ἢ μυθικὰ πρόσωπα παρίσταντο ὑπὸ προσωπεῖα σύμφωνα τοῖς ἰδιαιτέροις ἰδιώμασιν· οὕτως αἱ Εὐμενίδες εἶχον τοὺς ὄψεις αὐτῶν ἐν εἰδῆ κόμης διατεθειμένους, ὁ Ἀκταίων τὰ ἐλάφια κέρατά του, ὁ Ἄργος τοὺς ἑκατὸν ὀφθαλμούς του.

Ὁ Κικέρων ἀναφέρει ὡς ἦθος θρασυτήτα ἐμφαίνον τὸ τοῦ περιφρήμου Ῥωσίου, τολμήσαντος νὰ παραστήσῃ ἄνευ προσωπεῖου.

Τὰ πρῶτα κατασκευάσθησαν ἐκ φλοιοῦ δένδρου, προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου ἐκ σκύτους, λίθου ἢ ὑφάσματι ἐπικαλυπτομένου, τέλος δ' ἐκ ξύλου, χαλκοῦ, ἢ ἄλλου τινὸς ἠχητικοῦ μετάλλου. Τὸ στόμα ὅμως, ἐν πάσαις ταῖς περιπτώσεσιν, ἐκοσμεῖτο μὲ μέταλλον, ἵνα ἡ φωνὴ περισσότερον ἀντηχῆ, συγκεντρωμένη ἐν τῷ ἀνοίγματι τούτῳ, ἱπανξάνῃ τὴν σαφήνειαν, τὴν γεγώνησιν καὶ ὑψηλότερον ἀναβαίη.

Ἐτι πλέον, τὰ προσωπεῖα εἶχον γενειάδα, κόμην, ὧτα καὶ αὐτὰ μάλιστα τὰ κοσμημάτα, ἅτινα αἱ γυναῖκες περὶ τὸν κεκράφαλον ἔθετον. Ἦσαν λεπτότατα καὶ θαυμαστά ἕνεκα τοῦ ἐπιτυχοῦς χρωματισμοῦ. Τὰ περιφρήματινα ἐν Ῥώμῃ κίρινα

προσωπεῖα τῆς ἀποκρέω δύνανται νὰ παραστήσωσι τὴν σκιαγραφίαν ἐκείνων.

Οἱ Ῥωμαῖοι ἐπανηγυρίζον ἐπίσης ἐν τακτικαῖς ἑορταῖς, καλύπτοντες τὸ πρόσωπον μὲ φύλλα καὶ ρυπαινόμενοι γάλακτι, οἶνω ἢ αἵματι. Οἱ δὲ στρατιῶται μεταμφιεσμένοι φύλλον ἀρκείου καὶ συκῆς ἠκολούθουν τὰ πομπηνὰ ἄρματα, σκώπτοντες τοὺς νεκροφύρους στρατηγούς.

Τὰ προσωπεῖα φαίνεται ὅτι ἦσαν ἀγνωστα τοῖς Ἰουδαίοις· εἶναι ὅμως βέβαιον, ὅτι μετημφιεσμένοι ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν Φουριμ, τῇ ὠρισμένη πρὸς ἀνάμνησιν τῆς ἀπελευθέρωσης ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ Ἀμάν, ἀπειλήσαντος αὐτοὺς ἐπὶ πανώλεθρίᾳ.

Ἐν δὲ τῇ Γαλλίᾳ ἤρξαντο μεταχειριζόμενοι αὐτὰ ἐν ἑορταῖς τῶν τοῦ ΙΕ' αἰῶνος· οἱ χρονολόγοι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἀναφέρουσι, ὅτι Φίλιππος ὁ Καλὸς ὑπερήδeto ἐπὶ τῇ εὐφροσύνῳ πομπῇ τοῦ Ῥενώ.

Τὰς παιδιὰς, τὰς συνεστίασεις καὶ τοὺς ἀφ' ἵππου ἀγῶνας, τοὺς τελεσθέντας ἐν Παρισίοις, μνημονεύουν ἱστορικός τις πληροφορεῖ ἡμᾶς ὅτι ἀγήμενοι, ἡγεμονίδες, ἀρνηχοντες, δέσποιναι διὰ τῶν προσωπειῶν, καλυπτόντων τὰς ὄψεις αὐτῶν, μεγάλας ἠδοναῖς παρεδόθησαν.

Κάρολος ὁ ΣΤ' ἠγάπα τοὺς ἵπποτικούς ἀθλους, τὰς λαμπρὰς ἑορτὰς καὶ τοὺς τῶν μετημφιεσμένων χοροὺς, οἵτινες ἕκτοτε ἤρξαντο, τὸ τοῦ νεωτερισμοῦ ἐπαγωγὸν ἔχοντες. Ἐν μέσῳ τοιαύτης τινὸς ἑορτῆς ὁ βασιλεὺς μικροῦ δεινῆ ἐκαίετο ὑπὸ τὸ προσωπεῖον καὶ τὴν στολήν. Ἀναφερόμεν τὴν περικοπήν.

Κατὰ τοὺς πρώτους χρόνους τῆς ἀσθενοῦς αὐτοῦ ὁ μὲν βασιλεὺς εἶχεν αἰσθανθῆ ἀνακούφισιν τινα, ἢ δ' αὐλὴ διέτριβεν εὐχαρίστως τὸν χρόνον. Ἐκ τῶν τελεσθεισῶν ἑορτῶν μία ἐπανηγυρίσθη τὴν νύκτα τῆς 29 Ἰανουαρίου 1393, ἀπαισιώτατα περιβραθεῖσα. Ἐπανηγυρίζον δηλαδὴ ἐν τῇ αὐλῇ τὸν γάμον χήρας τινὸς, κυρίας τῆς εὐμιᾶς, ἕνα τινὸς ἱππότη τοῦ Βερμανδουᾶ. Οἱ γάμοι τῶν χηρῶν ἦσαν εὐκαιρία διὰ τὰς ἐσχάτας ἀκολασίας. Ὁ βασιλεὺς καὶ πέντε ἐκ τῶν αὐλικῶν αὐτοῦ, ἐπιθυμοῦντες νὰ μεταμορφωθῶσιν εἰς σατύρους, ἐνεδύθησαν μεγάλους χιτῶνας,

ἠπίσση ἠλειμμένους καὶ λίθου μακρῶ ἐπικεκαλυμμένους, εἰσελθόντες δ' οὕτως ἐν τῇ παιθούσῃ ὑπ' οὐδενὸς ἀνεγνωρίσθησαν. Ἄλλ' ἐνῶ οἱ αὐλικοὶ ἐδασάνιζον τὴν συζευχθεῖσαν, ὁ βασιλεὺς ἐγκατέλιπεν αὐτοὺς, ἵνα ἠθέσῃ ἐν ἀπορίᾳ τὴν θεῖαν του, τὴν δούκισσαν τοῦ Βερρύ, ἡγεμονίδα νέαν, γέροντι συνεζευγμένην. Τότε ὁ δούξ τῆς Αὐρηλίας, νομιζὼν ὅτι θέλει ἐπιδείξει πανουργίαν ἑμὸν, λαβὼν λαμπάδα, ἔθηκε πῦρ εἰς τὸν νηματισμὸν τῶν σατύρων. Πλὴν ὁ μὲν βασιλεὺς ἀπεκαλύφθη τῇ θεῖᾳ αὐτοῦ, ἥτις μετ' ὀξυνοίας θαυμασίας ἐν γυναικὶ τοσοῦτον νέᾳ, τυλιξασα αὐτὸν ἐν τῇ ποδήρει ἠέσθητι αὐτῆς, τὸν διεφύλαξεν ἀπὸ τοῦ νεκροῦ, ἐνῶ οἱ σύντροφοὶ τοῦ ἀπωλεθύνοντο ἐν φρικταῖς ὀδύνας. Ἐκ τῶν πέντε ἠλοιπὸν ἀρχόντων, τῶν συνοδευόντων τὸν βασιλεῖα, μόνον εἷς διέφυγε τὸν θάνατον, ὁ Ἰωάννης ὁ τοῦ Ναντουγῆ, ὅστις, διαφρήνξας τὰ δεσμὰ, καὶ τρέξας εἰς τὰ μαγευρεῖα, ἐρρίφθη ἐν κάδῳ ὕδατος. Ἰσχυρίσθησαν ὅτι ὁ δούξ τῆς Αὐρηλίας ἐγνώριζε τὴν μεταμφίεσιν τοῦ ἀδελφοῦ του καὶ ὅτι ἠθέλησε νὰ τὸν θανατώσῃ. Τὸ φρικαλέον τοῦτο συμβᾶν κατέστησε τὴν ὑγείαν τοῦ βασιλέως ἐλεεινότεραν ἢ πρότερον.

Ἐν τούτοις τὸ προσωπεῖον θεωρεῖτο ἐξαίρεσις ἐπὶ Καρόλου τοῦ ΣΤ'. Αἱ δὲ κυρίαὶ συνείθιζον νὰ βάψωσι τὸ πρόσωπον μὲ χρῶμα λευκὸν ἢ ἐρυθρὸν, φέρουσαι καὶ φενάκην.

Πρῶται αἱ γυναῖκες τῆς αὐλῆς Φραγκίσκου τοῦ Α' υἰοθέτησαν τὸ masque—liou p (τὸ λυκοειδές), ἵνα προφυλάττωσι τὴν χροιάν αὐτῶν ἀπὸ τῆς τοῦ ἀέρος ἀκρασίας. Οἱ λύκοι οὗτοι συγκείμενοι ἐκ βελούδου μέλανος, λευκῶ σπρικῶ ὑφάσματι (ταφφετῆς) ἐπικεκαλυμμένοι, ἐνεπήγοντο ἐν τῷ στόματι δι' ἐλάσματος ἐξ ὀρειχάλκου, λήγοντος εἰς ὑάλινον σφαιρίδιον.

Κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους τοῦ τιμαριωτικοῦ κυκεῶνος οἱ ἄρχοντες, διαρπάζοντες καὶ ληστεύοντες τοὺς ἐμπόρους, ὑπεξέφυγον τὴν καταδίωξιν τῆς δικαιοσύνης διὰ τῶν προσωπειῶν. Ἄλλοι δ' ὑπ' αὐτὰ ἐπορεύοντο εἰς τὴν κυβείαν τῶν μετημφιεσμένων.

Τὴν 29 Νοεμβρίου 1535 ἡ σύγκλητος διέταξε τοὺς κλητῆράς τῆς ν' ἀφαιρέσασιν

(1) Revue Numismatique, 1868, N. 1—2, σελ. 28—62.

(2) Αἰθιοπικὴ λέξις σημαίνουσα ἡγεμόνα.

πάντα τὰ ἐν Παρισίαις προσωπεῖα τὴν ἐπαύριον ἕτερον διάταγμα ἀπηγόρευσε τὴν κατασκευὴν καὶ τὴν πώλησιν.

Πλὴν αἱ ἀπαγορεύσεις αὐταὶ οὐδὲν ἐπέφερον ἀποτελεσμα.

Ἡ βασιλεία Ἐρρίκου τοῦ Γ'. κατέστησεν ἀνευδοκίμως τὸ προσωπεῖον εὐπόλητον. Οἱ αὐλικοὶ λοιπὸν κατὰ τὸ παράδειγμα τῶν φιλιτάτων τοῦ βασιλέως ἐφόρου λύκον ὡς αἱ κυρίαί.

Καὶ αὐτὸς ὁ Ἐρρίκος Γ'. κατεκλίνετο μετὰ τοῦ προσωπεῖου, μύρω καὶ ψιμμυθίῳ ἐσωτερικῶς ἠλειμμένου. Ὁ Δεστουάλ παραδίδει ἡμῖν περιέργους λεπτομερείας περὶ τῶν προσωπεῖων καὶ τῶν μεταμφιέσεων Ἐρρίκου τοῦ Γ'. Ἀναφερόμεν τινες.

«Τὴν τελευταίαν ἡμέραν τῆς ἀπόκρεω ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ φίλτατοι μετμηφισμένοι διέτρεχον τὰς ἀγυῖας τῶν Παρισίων, ἐν ταῖς πολλὰς ἀναιδείας ἐξετέλεσαν τὴν νύκτα περιήρχοντο τὰς οἰκίας μέχρι τῆς θηεῦρας τῆς πρώτης τῆς τεσσαρακοστῆς ἡμέρας, καθ' ἣν οἱ πλείστοι τῶν ἱεροκλήρων τῶν Παρισίων ἀναφανδὸν αὐτὸν ἐμέμφθησαν, τοῦ ἱατροῦ Δε-Ρώζ συναινοῦντος, τοῦ ὅπερ ὁ βασιλεὺς ἐθεώρησε κακίστον.»

«Τὴν τελευταίαν ἡμέραν τῆς ἀπόκρεω (6 Φεβρουαρίου 1584) Ἐρρίκος ὁ Γ'. καὶ ὁ πρεσβύτερος ἀδελφὸς του (1) διήρχοντο ὁμοῦ τὰς ἀγυῖας τῶν Παρισίων, ὑπὸ τῶν φιλιτάτων καὶ τῶν εὐνοουμένων παρακολουθούμενοι, ἐφιπποῦν καὶ προσωπιδοφοροῦντες, ἀπομιμούμενοι ἐμπόρους, ζωγράφους, ἡδικογράφους καὶ ἄλλα παντοῖα, μεθ' ὧν ἡσυχάζοντες, τοὺς μὲν ἀνατρέποντες, τοὺς δὲ (βακτηρίαις καὶ κάμαξι) τύπτοντες, καὶ κυρίως τοὺς μετμηφισμένους (διότι ὁ βασιλεὺς ἐπεθύμει νὰ ἔχη μόνος τὸ προνομίον κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν νὰ διέρχεται τὰς ὁδοὺς προσωπιδοφορῶν) εἶτα εἰσῆλθον εἰς τὴν πανήγυριν τοῦ Ἁγίου Γερμανοῦ, μέχρι τῆς ἡμέρας ἐκείνης παραταθείσαν, ἐνθα μυρίας ἀναιδείας ἐξετέλεσαν.»

(1) Καλεῖται δ' ὁ πρῶτος ἀδελφὸς τοῦ βασιλέως παρὰ Γάλλοις Monsieur.

Ἐπὶ Ἐρρίκου τοῦ Δ'. πᾶσαι αἱ κυρίαὶ ἐκάλυπτον τὸ πρόσωπον μὲ λύκον, οἴκοι κρατοῦσαι αὐτὸν εἰς τὴν χεῖρα, θέτουσαι δ' ἐπὶ τοῦ προσώπου ἅμα εἰσῆρχετέ τις ὀχληρὸς. Τὸ προνομίον τοῦ φορεῖν προσωπεῖον ἀνήκεν εἰς τοὺς πρώτους ἄρχοντας καὶ εἰς τὰς εὐγενεῖς νεανίδας.

Ἦν δὲ ἔθος δεσποτικὸν, ἀπηγορευμένον τοῖς κοινοῖς τῶν ἀνθρώπων, τοῖς χυδαίοις καὶ τοῖς ἀγροίκοις. Ἄλλ' ἀφίνομεν νὰ ὁμιλήσῃ ὁ ἀληθὴς ἱστορικὸς Δεστουάλ.

«Τὴν Κυριακὴν 23 Φεβρουαρίου 1597, ἦν δὲ πρώτη τῆς τεσσαρακοστῆς, ὁ βασιλεὺς καὶ ἄλλοι μετμηφισμένοι εἰς μάγους ἐπορεύθησαν πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν Παρισίων συλλόγων. Ἐπεσκέφθη λοιπὸν ὁ βασιλεὺς τὸν πρόεδρον τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου ντοῦ Ζάμ καὶ πολλὰ ἄλλα μέρη, ἔχων ὑψηλὸν του πάντοτε τὴν μαρκεσίαν, ἣτις ἐσπάζετο ὅπου ἂν εἰσῆρχετο. Οὕτω παρηλάθη ἡ νύξ, ἦν δ' ὀγδόη πρωϊνῆ ὥρα, «ὅτε ἡ Α. Μ. ἐπανῆλθεν εἰς τὸ Λαύβρον.»

Ὁ σκυθρωπὸς ὅμως καὶ μελαγχολικὸς Λουδοβίκος ὁ ΙΓ'. δὲν ὑπεστήριξεν οὔτε τὰς ἑορτὰς τῶν ἀπόκρεω, οὔτε τὸ προσωπεῖον, ὅπερ βαθμυδὸν κατέστη ἄχρηστον. Αἱ φιλάρτες ἐπὶ Λουδοβίκου ΙΔ'. ἐπενόησαν τὴν διὰ τῆς προσωποκαλύπτρας καὶ τοῦ ψιμμυθίου ἀντικατάστασιν τοῦ λύκου, τῆς ἐφευρέσεως ταύτης θαυμασίως ἐπιτυχούσης. Ἐπὶ τῆς Ἀντιβασιλείας κατήντησε τὸ τοιοῦτον μανία. Αἱ γυναῖκες δηλαδὴ ἐπυξάνον τὴν λευκότητα τοῦ προσώπου των, ἐπιθέτουσαι τεμάχια σηρικῶν ὑφάσματος (ταφρετὰ) μέλανος, ἀστεροειδῶς καὶ μνηοειδῶς διατετηγμένα.

Γυνὴ εὐγενὴς δὲν ἐφόρει ὀλιγωτέρας τῶν πέντε ἢ ἕξ προσωποκαλυπτῶν καὶ ἐξερχομένη συνωδεύετο ὑπὸ κιβωτίου τοιούτων.

Κυρίαί τινες νομίζουσαι ὅτι δὲν ἔρχοντο ἀστεροειδῆ καὶ τὰ μνηοειδῆ τεμάχια, ἔβαφον καὶ τὸ πρόσωπον. Ὅθεν παρίσταντο εἰς τὴν αὐλὴν ἔχουσαι τὰς παρειὰς μὲ ταχίαν ἐκ μελίτου ἀλοιφῆν κεκαλυμμένας, ἐξομοιοῦσαι αὐτὰς πρὸς βάρκας.

Ἐπὶ Λουδοβίκου ΙΔ'. οἱ μετμηφισμένοι συνθηροῦντο γενικῶς ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου. Ἐκεῖ λοιπὸν τὴν τρίτην τῆς τυρι-

νῆς, τὴν τελευταίαν τῆς ἀπόκρεω ἐν δικαστηρίῳ συνεδρίαζον. Ἐκεῖ προσήρχοντο οἱ καλωπιστάι μὲ τὰς Σελμιήνας των (1), ἵνα ἀναμιχθῶσιν ἐν τῷ εὐθύμῳ πλήθει τῶν μετμηφισμένων, τῶν φιλοποτῶν τῶν προσταίων, τῶν περιέργων, τῶν ἐμπόρων, τῶν βιολιστῶν, τῶν φωτιγγιστῶν καὶ τῶν τυμπανιστῶν.

Ἡ μὲν σχολὴ τῆς Ἱατρικῆς ἦτο προσωποποιημένη ὑπὸ τῶν Διαφουαρῆς (2) μετὰ τὴν διδασκαλικὴν των στολὴν, τὸ δὲ δικαστήριον ὑπὸ τῶν Περὲν-Δανδὲν, συρόντων φακέλους δικηγόρων περὶ τὴν ὄσφυν των δεδεμένους. Ἡ Μυθολογία καὶ ἡ Ἱστορία ὑπὸ θεῶν καὶ ἡμιθέων, ἡρώων τῆς μυθολογίας, ποιμένων τῆς Θεσσαλίας, κλπ.

Ὁ Λωρὲ ἐν τῇ Πολιτικῇ Μοῦσῃ τοῦ 1655 ζωγραφεῖ τοὺς τῆς ἀπόκρεω τοῦ ἔτους ἐκεῖνου μετμηφισμένους οὕτω

Mardi, multitude de masques,
Qui ridicules, qui fantasques,
Qui portant sur eux maint trésor,
Qui vêtus de riche écarlate,
Qui de canevas, qui de natte,
Qui de cuir, qui de velours ras,
Qui d' habits blancs, qui d' habits gras,
Jusqu' au nombre de quatre mille,
Etant sortis de la ville.
Les uns ressembloient des chinois,
Des Margajats, des Albanois,
Des amazones, des bergères,
Des paysannes, des harengères,
Des cleres, des sergents, des bandets,
Des gorgones, des farfades,
Des vieilles, des saintes-n'y-touches,
Des Jean-Douceti, des Scaramouches,
Des gens à cheval dos à dos,
Des Scarambobillardos,
Et ce qui causait des extases,

Des carrosses couvertes de gazes,
Après qui couraient des enfants,
Et des chariots triomphants,
Tout remplis de tendres fillettes, etc. »

«Τὴν τρίτην ἦσαν πολλοὶ μετμηφισμένοι, ὧν τινὲς μὲν γελοιοί, τινὲς δ' ἀλλόκονοι, ἄλλοι μὲν πολύχρσοι, ἄλλοι δὲ πλοῦσιοι ὑγινοβαφῆ ὑφάσματα ἐνδεδυμένοι, καννάβιδας, ψιᾶθους, δοράς, βελούδα ὑλεῖα, ἱμάτια λευκά, ῥυπαρά· συμποσούμενοι δ' εἰς τετρακισχίλους ἐξῆλθον τῆς ὑπόλευας. Τινὲς ἀπεμιμούντο Κινέζους, Μαργιανούς, Ἀλθανούς, τινὲς ἀμαζόνιας, βοσκούς, χωρικούς, θρισσοπόλους, κληρικούς, ἐκκλητήρας, ὄνους, γοργόνας, δαιμόνια, γραβῆδια, γυναῖκας προσωποποιούμενας τὸν ἅγιον Ὀνούφριον, Jean-Doucets (1), Σκαρამοῦς (2), ἀνθρώπους ἐρίππους ἀντινώτους, ἢ Σκαρამβοβιλάρδους, καὶ ὅπερ ἐξέπληττε, ὀχήματα μὲ μεταξωτὰ ὑφάσματα κεκαλυμμένα, παρακολουθούμενα δ' ὑπὸ τρερχόντων παιδιῶν, ἄρματα θριαμβευτικὰ ὑπὸ πλήρη ἀβρῶν κορασιῶν, κλπ.

Οἱ βαλλισμοὶ (3) Λουδοβίκου τοῦ ΙΔ'. κατ' οὐδὲν ἠλαττοῦντο τῶν ἰδιοτροπιῶν τῆς ἀπόκρεω. Οὕτως ὁ μὲν Δαίμων τῆς μουσικῆς εἶχε κιθάραν μὲν ἀντὶ κεκροφάλου, αὐλοῦ δ' ἀντὶ περιμυθίου· ὁ Κύβος ἐφόρει ἄσσους καὶ τρίχαρτα (4)· ὁ θεὸς τῶν κήπων λάχανα· οἱ Ἄνεμοι ἐκράτουν φυσητήρας καὶ ῥιπίδας. Ὁ Κόσμος ἦν κεκαλυμμένος μὲ ἔνδυμα κεχρωματισμένον ὡς ὁ γεωγραφικὸς χάρτης, ἔχον ἐν τῷ κέντρῳ τὴν λέξιν Gallia, κατωτέρω Hispania, ἐπὶ τῆς χειρὸς Ἁγγλία, παρὰ τὴν μίαν περικνημίδα Italia, ἐπὶ τῶν ὤμων πόλοι, ἐν τῷ μέσῳ τῆς ῥάχης ῥότιαι γαῖαι ἄγνωστοι καὶ κατωτέρω Νῆσοι ὑπῆρτοι.

(1) Λέγεται ἐπὶ ἀνθρώπων ἡδολόγων.

(2) Ἰδὲ «le bourgeois gentil homme» τοῦ Μολιέρου ἐν τῇ πέμπτῃ πράξει. Ἐν γένει δὲ σημαίνει ἄνθρωπον κομπαστὴν καὶ ἄνανδρον.

(3) Τὸ γαλλικὸν les ballets, ἐκ τοῦ ἐλληνικοῦ βαλλισμὸς, ἐξ οὗ κατὰ λεξικὸν Γαζῆ οἱ Ἴταλοι ἐσημάτισαν τὸ ballette καὶ οἱ Γερμανοὶ τὸ ball.

(4) Ballet, χαρτοπαίγιόν τι διὰ τριῶν χαρτιῶν.

(1) Ἐπιθετικῶς λέγεται ἐπὶ γυναικῶν, αἵτινες ἐπιθυμοῦσι νὰ ἀγαπῶνται καὶ νὰ θαυμάζονται.

(2) Ὁ Κ. Διαφουαρῆς ἱατρὸς, καὶ ὁ Θωμᾶς Διαφουαρῆς, υἱὸς τοῦ κυρίου Διαφουαρῆς. Πρόσωπα ἐν τῇ κωμῳδίᾳ τοῦ Μολιέρου εἰς κατὰ φαντασίαν ἀσθενεῖς· ἐν γένει δὲ ἡ λέξις σημαίνει ἱατρὸν σχολαστικὸν καὶ μηδὲν εἰδὸτα, ὃν ἡμεῖς Τσαρλατάνον κοινῶς καλοῦμεν.

Οι βαλλισμοί οὔτοι ἀναμνησκουσι τὰς μυθικὰς μεταμφιέσεις τῶν ἀγγλικῶν προσωπειῶν, εἶδος παιγνίων δηλαδὴ καὶ δραματικῶν ὑποθέσεων, μεγάλως κατὰ τόνισ' αἰῶνα ὑπὸ τῶν βασιλέων καὶ τῶν βασιλισσῶν εὐνοουμένων.

Ἡ ἐπανάστασις τοῦ 89 ἀπεδοκίμασε τὰ προσωπεῖα καὶ τὰς τῆς ἀπόκρεω ἐορτάς. Προσπαθήσατε λοιπὸν νὰ ἀναχαιτίσητε τὴν φορὰν ταύτην τῆς ἀνθρωπίνης μαωρίας!

Ἀπὸ τοῦ 1799 οἱ Γάλλοι ἐπανεκτίησαν τὰ προσωπεῖα καὶ ἔνεκα τοῦ τῆς ἀπωλείας φόβου διετήρησαν αὐτὰ διαρκῶς ἐπὶ τοῦ προσώπου.

Ἡ Γαλλία ἔσχε πρὸς ὠφέλειάν της τὸ μονοπώλιον τῆς κατασκευῆς τοῦ προσωπείου, ἐξ Ἰταλίας τὸ γένος ἔλκοντος. Χρονολογεῖται δ' ἡ πρώτη κατασκευὴ ἀπὸ τοῦ 1799.

Ὑπάρχουσι δύο εἶδη προσωπειῶν, ἐκ χάρτου (ναστοχάρτου) δηλαδὴ καὶ ἐκ κηροῦ μεταχειρίζονται δ' ὡς πρώτην θάσιν διὰ τὰ δεύτερα ὕφασμα λινόν. Ἀλλὰ πρὸ τινῶν ἐτῶν κατεσκευάσαν καὶ ἐκ μεταλλικοῦ πλέγματος. Τὰ κήρινα προσωπεῖα διαίρουνται εἰς Παρισινὰ, ἅτινα εἰσὶν ἐλαφρὰ καὶ διαφανῆ καὶ εἰς Ἑνετικά, πολὺ τῶν πρώτων βαρύτερα.

Τεχνήτης τις τῶν Παρισίων ἐφεῦρε τὰ λινὰ προσωπεῖα, θαυμαστῆς ἐλαφρότητος καὶ διαφανείας.

Πρὶν ἢ περάνωμεν τὴν μονογραφίαν ταύτην τοῦ προσωπείου, δὲν θέλομεν λησμονῆσαι νὰ ἀναφέρωμεν τὸν ἀνθρώπον ὑπὸ τὸ σιδηροῦν προσωπεῖον, τὸν ἐν τῇ φυλακῇ πιγνέντα, ὑπὸ τὸ προσωπεῖον δὲ καὶ ζήσαντα καὶ τελευτήσαντα.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ).

N. A. ΛΕΒΙΑΗΣ.

ΤΟ ΡΟΔΟΝ ΤΟΥ HARELDONN.

Ἐκ τῶν τοῦ ἱατροῦ Harisson.

Δὲν θὰ ἐδιηγούμην τοιαύτην τραγικὴν σκηνὴν, οὐδὲ θὰ εἰκόνιζον τοιαύτας μερικό-

τητας, ἂν δὲν ἤμην βέβαιος, ὅτι τὰ πρόσωπα περὶ ὧν ἤδη θὰ εἶπω δὲν δύνανται νὰ μὲ διακόψωσι, διότι τοῖς ὑπέμνησα θλιβεράς ἐντυπώσεις.

Νέος τις λόρδος μὲ προσεκάλεσεν ἵνα διέλθω μετ' αὐτοῦ τὸ θέρος εἰς τὸ Somersetshire μετ' ἐμοῦ δὲ καὶ τινὰς νέους ἀξιωματικούς, διακρινομένους ἐπὶ εὐφυΐᾳ καὶ καλῇ ἀγωγῇ, ὡς μέλλον ὁ νέος φίλος μου νὰ μετέλθῃ τὸ στρατιωτικὸν στάδιον.

Ἡ θῆρα τῶν πτηνῶν καὶ τῶν ἰχθύων καὶ αἱ ἱππηλασίαι κατηνάλισκον τὸ πλεῖστον μέρος τῆς ἡμέρας, ἐνῶ τὸ ἐπίλοιπον κατεστρέφονεν δειπνοῦντες καὶ πίνοντες ἀξιόλογον οἶνον τὴν δὲ νύκτα ἐν χοροῖς καὶ ἄσμασι διεσκεδάζομεν, καθιστώμετες οὕτω τὴν διαμονὴν μας λίαν εὐάρεστον.

Ἐπὶ δεκαπέντε ἡμέρας ἐξηκολουθοῦμεν νὰ ζῶμεν τὴν ἀφρόντιδα ταύτην ζῶν, ἀλλ' ὁ κόρος ἐπελθὼν διέκοψε τὰς εὐθύμους διασκεδάσεις μας. Καὶ λοιπὸν ἠναγκάσθημεν νὰ τραπῶμεν πρὸς ἄλλου εἶδους διασκεδάσεις. Συσκέψεως γενομένης περὶ τούτου, ἀπεφασίσθη νὰ δώσωμεν χορὸν κατὰ τὰς ἐπιπερχομένας ἐορτάς εἰς τὴν πόλιν T. . . . ἥτις ἀπέειχεν ὀλίγα μίλια ἡμῶν. Ἡ εἰδήσις τοῦ προσεχοῦς χοροῦ διεδόθη κατὰ τὴν μικρὰν ἐκείνην πόλιν καὶ πληθὺς ἐκ τῶν πέριξ εὐγενῶν συνήρχετο ἵνα παρευρεθῇ. Φωναὶ χαρᾶς ἤκούοντο πανταχόθεν καὶ ἕκαστος κάτοικος ἔσπευδεν, ἵνα λάβῃ μέρος εἰς τὴν διασκεδασίαν ταύτην. Αἱ μητέρες ἴσως ἐμόρφαζον ὀλίγον, ἀλλ' αἱ θυγατέρες; Περιέμενον νὰ χαιρετηθῶσι ποτὲ ἄλλοτε ὑπὸ εὐγενεστέρων κυρίων; ν' ἀκούσωσι ῥωμαντικωτέρας ἐκφράσεις; θὰ ἡσθάνοντο ἄλλοτε πλέον τὸ στήθός των νὰ πάλλῃ σφοδρότερον;

Μεταξὺ τῶν χορευτριῶν διεκρίνετο μία ὑπὲρ τὰς ἄλλας κατὰ τὴν ὠραιότητα καὶ μετριότητα, προσεπικαλουμένη ῥόδον τοῦ Hareldonn. Ταύτην πάντες ἐθαύμαζον καὶ χάριν ταύτης πάντες ἤριζον. Ἴσως φανῶ περιττολόγος, ἂν θελήσω νὰ τὴν ἐκθειάσω, ἀλλὰ δὲν δύναμαι, εἰ μὴ ἐν συνόψει νὰ ἐκθέσω τὰ θέλητρα σπανίας καλλονῆς. Ἡ ἐπίδερμίς της εἶχε τὸ χρῶμα τοῦ ῥόδου· οἱ ὀφθαλμοὶ της ἦσαν οὐράνιοι, διότι ἐμπεριεῖχον ἐκφραστικότητα καὶ εὐ-

γλωττίαν λίαν ἐπαγωγόν. Εἶχε μέτωπον γαλήνιον καὶ ὠραῖον, κόμην καστανὴν, ἥτις ἀμελῶς ἐπιπτεν ἐπὶ τῶν ὠμων της καὶ ἐν γένει πρόσωπον χάριεν, εὐγενὲς καὶ γλυκὺ, τὸ ὁποῖον εἶχε τὸ προτέρημα μετὰ τῆς μεγαλειτέρας ταχύτητος διὰ σιωπηλῆς εὐγλωτίας ν' ἀρπάξῃ τὰ αἰσθήματα.

Ζητῶ συγγνώμην, διότι ἐνδιέτριψα εἰς τοιαύτας μερικότητες, ἀλλ' ἠναγκάσθη νὰ εἶπω ὀλίγα περὶ τοιαύτης ὠραιότητος, ἥτις δυστυχῶς ἐγένετο αἰτία ἀπαισίου συμβάντος.

Ἐκτός τοῦ φίλου μου λόρδου*** ὅλοι οἱ λοιποὶ νέοι τὴν περιστοιχοῦν καὶ προσεπάθουσι διὰ τῶν θερμωτέρων περιποιήσεων νὰ ἐλκύσωσι τὴν συμπάθειάν της. Μεταξὺ ὁ μως τούτων εἰς λοχαγὸς ἀρκετὰ εὐειδῆς καὶ εὐγενῆς, ἐφαίνετο ὅτι κατεῖχε τὴν πρώτην θέσιν ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς Μαρίας. Μετὰ δὲ τοῦτον εἰς νέος, ἐπίσης εὐειδῆς, ἀλλ' εὐγενεστέρως οἰκογενείας. Ἡ Μαρία πρὸς ἀμφοτέρους ἐμειδία· ἀλλὰ τὰ μειδιήματα ἐκεῖνα ἀντὶ χαρᾶς, ὅτε μίσους, ὅτε ἐκδικήσεως συναίσθηματα ἐξήγειρον ἐναλλάξ ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ ἐνὸς ἢ τοῦ ἄλλου.

Ὁ λοχαγὸς ἐκράτει τὴν χεῖρα τῆς Μαρίας καὶ ἠτοιμάζετο νὰ χορεύσῃ μετ' αὐτῆς τὸν πρῶτον ἀντίχορον, ὃν αὐτὴ τῷ ὑπεσχέθη, ὅτε ὁ ἀντίζηλος, ὅστις ἐκαλεῖτο Τρεβῶρ, πλησιάζας τὸν ἐκράτησεν εἰπών.

— Λοχαγέ, ὁ ἀντίχορος οὗτος ἀνήκει εἰς ἐμέ· καὶ στραφεὶς μὲ ἀρκετὴν χάριν πρὸς τὴν Mariam

— Ἐπικαλοῦμαι ὑμᾶς, Κυρία μου, εἶπεν.

— Ἡ δυστυχὴς Μαρία ἐρυθρίασασα, νομίζω, εἶπεν, ὅτι προηγουμένως εἶχον ὑποσχέθῃ εἰς τὸν κύριον Τρεβῶρ, ἀλλ' ἂν μοι ἦτο δυνατόν θὰ ἐχώρευον καὶ μετὰ τῶν δύο. . . . Λοχαγέ, πιστεύω, ὅτι δὲν θὰ δυσαρεστηθῆτε ὡς ἐκ τούτου ἐναντίον μου.

Καὶ μὲ γλυκὺ μειδιάμα προσεπάθει νὰ τὸν καθησυχάσῃ. Πλὴν ἡ στάσις τοῦ λοχαγοῦ πᾶν ἄλλο εἰδείκνυεν ἢ ἡσυχίαν.

Ἀφ' οὗ ἔρριψεν ὀργίλους ὀφθαλμούς ἐπὶ τοῦ ἀντιπάλου του, ἐξῆλθε μὲ βραδέα ἑήματα τῆς αἰθούσης. Ἀπαισία προαισθήσις μοὶ ἐπῆλθεν ἀμέσως.

Ὁ Τρεβῶρ, ἐνῶ ἀφ' ἐνὸς ἐχώρευε τὴν Μαρίαν, ἐζήτηε ἀφ' ἑτέρου δι' ἐπιμόνων βλεμμάτων ν' ἀπαντήσῃ που τὸν λοχαγόν, διότι τὸ πλήρες μίσους βλέμμα ἐκεῖνο τοῦ λοχαγοῦ δὲν τῷ εἶχεν ἐκφύγει.

Μετὰ παρέλευσιν δέκα ἡμερῶν ὁ λόρδος H*** εἶδιδε μεγαλοπρεπὲς γεῦμα, εἰς ὃ ἦσαν παρόντες οἱ πλείστοι τῶν παρευρεθέντων εἰς τὸν χορὸν. Μεταξὺ τούτων ἠδύνατό τις νὰ ἴδῃ τὸν Τρεβῶρ καὶ τὸν λοχαγόν. Ἐπέστησα τὴν προσοχήν μου καὶ ἐπὶ τῶν δύο, διότι εἰσέει ἡ ὀδυνηρὰ ἐκείνη προαισθήσις μ' ἐβασάνιζεν.

Ὁ λοχαγὸς ἐστηρίζετο ἀμελῶς ἐπὶ τινος παραθύρου, ὅταν εἰσῆλθεν ὁ νέος Τρεβῶρ. Τὸν εἶδεν, ὠχρίασε καὶ ἀκούσιως ἀπεμακρύνθη, ἀλλὰ τὸ βλέμμα του ἦτο ἐρριμένον ἐπὶ τῆς θύρας δι' ἧς εἰσῆλθεν ὁ ἀντιπάλός του. Ἀντήλλαξαν χαιρετισμὸν ψυχρὸν μὲν, ἀλλὰ καὶ μετὰ τινος εὐγενείας. Ἐκαθήσασαν εἴκοσι πέριξ τῆς τραπέζης τροφαὶ ἀφθονοὶ καὶ ἐκλεκτοὶ οἶνοι ἐκόσμουσαν αὐτήν.

Ὁ λοχαγὸς καὶ ὁ Τρεβῶρ ἐκάθηοντο εἰς ἱκανὴν ἀπόστασιν ἀπ' ἀλλήλων, ἀλλὰ μὲ τόσην ἀπάθειαν, ὥστε ἠπατήθη νομίσας, ὅτι ἐλησμονήθη παρ' αὐτῶν ἡ προτέρα διένεξις. Κατὰ τὴν ὀργὴν παρετέθησαν τὰ διάφορα γλυκύσματα, τὰ ὁποῖα συνώδευον οἶνοι τῆς Μαδέρας, τοῦ Πόρτου καὶ ἀξιόλογος Καμπανίτης. Ἐγένετο λόγος περὶ τοῦ προηγηθέντος χοροῦ καὶ μετὰ τινος πρόσβόλλωσι τῶν νέων τὰς κεφαλὰς, ὁ λόρδος H*** ἠγέρθη καὶ ὑψῶνων τὸ ποτήριόν του πλήρες καμπανίτου.

— Φίλοι μου, εἶπε· σπείσατε οἶνον καὶ πληρώσατε ἐκ νέου τὸ κύπελόν σας. Θὰ κάμω πρόποσιν, ἥτις πιστεύω θὰ εὐχαριστήσῃ ὅλους· ἀς πῶμεν εἰς ὑγίαν τῆς ὠραίας Μαρίας, τοῦ ῥόδου τοῦ Hareldonn.

Φωναὶ χαρᾶς συμμιχθεῖσαι μὲ τὸν κρότον τῶν ποτηρίων ἀνταπήνησαν εἰς τὴν πρόποσιν τοῦ λόρδου H***.

Παρατήρησις ἰδίᾳ μ' ἔπεισεν, ὅτι ἡ χεὶρ τοῦ λοχαγοῦ ἔτρεμεν, ὅτε ἐκτύπα τὸ ποτήριον.

— Καὶ τίς θ' ἀπαντήσῃ εἰς τὴν πρόποσιν ταύτην; τίς θ' ἀνταποδώσῃ τὰς εὐχαριστήσεις της; ἠρώτησέ τις ἐκ τῶν νέων.

— Βεβαιότατα ὁ εὐνοοῦμενός της κύριος Τρεβῶρ, προσέθεσεν ἄλλος.

— Ἐμπρός λοιπόν, Τρεβῶρ, μὴ ἀμφιβάλλης. Σὺ ἦσο ὁ εὐτυχῆς κύριος ἐκείνης τῆς ἐσπέρας. Τίς ἠδυνήθη ἐξ ἡμῶν νὰ χορεύσῃ, ἢ τοῦλάχιστον ὀλίγας λέξεις ν' ἀρπάσῃ ἐκ τοῦ στόματός της;

Ἄσ Τρεβῶρ ἐρύψῃ περίξ βλέμμα εὐαρσκειάς και θριάμβου. Ἡτοιμάσθη δὲ νὰ ἐγερθῇ, ὅτε ἕτερος ἐφώνησε.

— Ὅχι, ὄχι! δὲν ἦτο ὁ Τρεβῶρ ὁ εὐνοοῦμενος; στοιχηματίζω δέκα πρὸς ἓν, ὅτι ἦτο ὁ λοχαγός.

Τοὺς λόγους τούτους διεδέχθησαν διάφοροι φιλονεικίαι, δι' ὧν προσεπάθουν ὅλοι νὰ ὀρίσωσι τὸν ἐπίτιμον εὐνοοῦμενον.

— Ἄς μοι συγχωρηθῇ, ἀνέκραξεν ὁ βαρῶνος τῆς Κορνούλης, νὰ σᾶς εἶπω, ὅτι ἡ καρδιά τῆς νέας Μαρίας δὲν ἀπεφάσισεν εἰσέτι. Ἄς ρίψωμεν ἓν δεκάλεπτον και θὰ εὕρωμεν τὸν εὐτυχῆ αὐτόν. Λοιπὸν θυρεὸς ἢ γράμματα;

Μετὰ τὴν τολμηρὰν ταύτην πρότασιν, ἐπανελήθη και πάλιν ὁ αὐτὸς θόρυβος. Διάφορος ὅμως τῆς τῶν λοιπῶν πάλιν συνέβαιναν εἰς τὴν καρδίαν τῶν δύο ἀντιπάλων. Καὶ ὁ μὲν λοχαγὸς εἶχεν ὠχρίασει και ἐκράτει μὲ σπασμωδικὴν δυνάμιν τὸ ποτήριον, ἐνῶ ὁ Τρεβῶρ ὑπὸ ἐπίπλαστον ἀφέλειαν ὑπέκρυπτε τὸ πάθος του.

Ἐθαύμαζον πράγματι, πῶς ἦτο δυνατόν μία γυνὴ νὰ φέρῃ εἰς τοιαύτην θέσιν τόσον καλοῦς νέους, ἀλλ' ὅταν ἐσκέφθη, ὅτι αὐτὸ τὸ ἐλάχιστον, ὅπερ καλεῖται ἔρωσ, δύναται νὰ ἐξεγείρῃ τὴν φιλοτιμίαν, τὴν ὑπερηφάνειαν, τὴν ζήλειαν, ἅμα θέσῃ ῥιζικὰς βάσεις, ἐλεεινολόγησα τοὺς ὑποχωροῦντας εἰς τοιαῦτα πάθη.

— Ὁ λοχαγός, εἶπον, εἰς τὸν γείτονά μου, θὰ σᾶς παράσῃ τιμὴν, ἣν ἦδη ἄλλοι διαφιλονεικοῦν. Τοῦτο εἰκάζω, ἀφ' οὔτου εἶδον τὴν εὐχαρίστησιν ἣν ἐδείκνυεν, ὅταν τὸν ἐχαιρετήσατε.

— Καλῶς, μοὶ ἀπεκρίθη, ὑποθέσατε, ἀλλὰ μήπως ὁ Τρεβῶρ δὲν ἔχει τὴν ἀξίωσιν νὰ ἦνε φίλος σας.

Ἡ ψυχρότης τῶν ἀντιπάλων κατέστησε σπουδαιότερους τοὺς πρὸ ὀλίγον ἀστειευομένους και τὰς φωνὰς διεδέχθη ἄκρα σιωπῆ.

— Κύριοι, εἶπε τέλος ὁ Τρεβῶρ, μοὶ φαίνεται ὅτι ἀρκετὰ ἐρλυαρήσαμεν περὶ πράγματος, τὸ ὁποῖον δὲν ἀξίζει τὸν κόπον ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ ἔρις μας, μολονότι παιδική, μένει εἰσέτι ἀναποφάσιτος, ὀφείλω νὰ διαβεβαίωσω πάντας ὑμᾶς, χωρὶς νὰ φανῇ εἰς τινα ἢ διαβεβαίωσίν μου αὐτὴ γελοία, ὅτι ἡ ὥραία τοῦ Hareldonn ἀνήκει εἰς ἐμὲ ἀποκλειστικῶς. Ἔχω διδόμενα νὰ τὸ πιστεύσω. Δὲν πιστεύω δὲ ὁ εὐγενῆς ἀντραστῆς μου νὰ ἔχη ἀξιώσεις, μολονότι διακρίνω εἰς αὐτὸν ὀφθαλμὸν ζωηρὸν, εὐγενεῖς τρόπους και ἐν γένει πᾶν ὅ,τι δύναται ν' ἀρέσῃ εἰς τὰς ὥρας.

— Τρεβῶρ, ἀνέκραξεν ὁ λοχαγός πλήρης ὀργῆς, δὲν ἀνέχομαι οὐδεμίαν προσβολὴν!

— Προσβολὴν! Εἶμαι πεπεισμένος, ὅτι δὲν ἐπιθυμεῖτε νὰ συγχυσθῶμεν ἐνεκα τούτου, ἀλλὰ δὲν νομίζω νὰ εἶπον λέξιν τινὰ προσβλητικὴν δι' ὑμᾶς. Ἐκείνης δὲ, περὶ ἧς λέγομεν ἤδη, ἐπαναλαμβάνω και πάλιν, ὅτι εἶμαι ἐγὼ μόνος ὁ εὐνοοῦμενος; λοιπὸν, κύριοί μου, προσέθεσεν ἐγειρόμενος, δεχθῆτε ἐκ μέρους μου τὰς εὐχαριστήσας της.

Τοῦτο εἰπὼν ἐκάθησεν, ἀλλ' ἡ ψυχρότης του ἦτο τόσον εὐγενῆς, ὥστε ἐπέισθη πρὸς στιγμὴν, ὅτι ὁ λοχαγός ἐπραῦθη. Ἄλλ' ἡπατήθη.

— Τρεβῶρ, ἀνέκραξεν οὗτος, ἀπατάσθε, μὰ τὴν πίστιν μου, ἀπατάσθε. Ἄγνοοιτε ἴσως τί συνέβη μεταξὺ ἐμοῦ και ἐκείνης. Εἰς τὴν τιμὴν μου σᾶς λέγω, ὅτι ἡ κόρη μ' ἐβεβαίωσεν, ὅτι μετὰ μεγίστης εὐχαριστήσεως θ' ἀπέσυρε τὸν λόγον, ὃν σᾶς ἔδωκεν.

— Σᾶς ἠπάτησε, σᾶς ἠπάτησε, φίλτατε λοχαγέ, τὴν εἶδον ἐγὼ τὴν ἐπομένην ἡμέραν και μοὶ εἶπε

— Τὴν ἐπομένην ἡμέραν! . . . και τὴν εἶδατε λοιπὸν. Τίνος ἐνεκα παρακαλῶ;

— Δὲν ἐσυνείθησα ποτὲ νὰ διδῶ λόγον τῶν πράξεών μου, ἀλλ' ἀφοῦ τὸ θέλετε, σᾶς εἰδοποιῶ ὅτι ἐκτοτε καθ' ἐσπέραν τὴν βλέπω. Ἰκανοποιήθητε;

Ἄλλ' ἡ ἐπισφαλῆς φωνὴ του προέδιδε τὰς ἐνεργείας τοῦ καμπανίτου.

— Τρεβῶρ, ἀπεκρίθη ὁ λοχαγός, ἂν ἦνε ἀληθὲς αὐτὸ τὸ ὁποῖον λέγετε, εἶνε ἀ-

ληθέστερον αὐτὸ, ὅπερ θὰ σᾶς εἶπω ἐγὼ, δὲν εἶσθε τίμιος ἄνθρωπος. Ἄν σεῖς θέλετε νὰ καταστρέφῃτε ἀθῶου πλάσματος ὑπόληψιν, ἐγὼ δὲν διστάζω νὰ σᾶς εἶπω, ὅτι εἶσθε ἄτιμος.

Μετὰ μικρὰν σιωπὴν.

— Σὺ εἶσαι ἄτιμος, ἀπεκρίθη μεθ' ὑπερηφάνου ὕφους ὁ Τρεβῶρ, σὺ ὅστις βαυαύτως ὑβρίζεις.

Και προχωρῶν πρὸς τὸν λοχαγὸν μεβραδὺ βῆμα.

— Ἐγὼ ἄτιμος; ἐπανέλαβε,

— Ναι, σὺ, ἀπεκρίθη ὁ λοχαγός.

— Ἡξέυρεις ποῖαν συγγνώμην ὀφείλεις νὰ μοῦ ζητήσῃς;

— Συγγνώμην! . . . ποτὲ δὲν ἔκαμα τοῦτο . . .

— Ἄν σὺ δὲν ἐζήτησες ποτὲ, ἐγὼ ὅμως δὲν ἔδωκα ποτὲ, ἀνέκραξεν ὁ Τρεβῶρ με φωνὴν ὀργίλην, ῥίπτων κατὰ τοῦ λοχαγοῦ τὸ ποτήριόν του.

Τοῦτο ἠκολούθησε σύγχυσις και φωναὶ τῶν συνεστιωμένων. Μόνον οἱ δύο ἀντίπαλοι ἴσταντο ἀπαθείς.

Ἄσ Τρεβῶρ ἔχων ἐσταυρωμένας τὰς χεῖρας ἐπὶ τοῦ στῆθους, ἴστατο σιωπηλός, ἐν ᾧ ὁ λοχαγός σπογγίζων τὰς ἐκ τοῦ οἴνου κηλίδας ἐπλησίαζε τὸν λόρδον H***

— Μυλόρδ, πολὺκροτα ἔχετε βέβαια, διὰ νὰ τελειώσωμεν ἀμέσως τὴν ἔριδα ταύτην. Ὁ λοχαγός V*** θὰ χρησιμεύσῃ ὡς μάρτυς μου.

— Ὡ φίλε μου! ἀπήντησεν ὁ λόρδος H****. Δὲν ἀξίζει, νομίζω, τὸν κόπον νὰ μονομαχήσῃτε διὰ τόσον μικρὸν πρᾶγμα. Ἄλλως τε δὲν ἐπιθυμῶ ἡ οἰκία μου νὰ μεταβληθῇ εἰς σφαγεῖον.

— Μυλόρδ, κάλλιον παντὸς ἄλλου δύνασθε νὰ ἐνοήσῃτε, ἂν ἦνε δυνατόν νὰ γείνη τοῦτο, ὅπερ λέγετε. Λοχαγέ V***, κάμε μοι τὴν χάριν νὰ πάρῃς τὰ πολὺκροτα τὰ ὁποῖα εὐρίσκονται εἰς τὴν σακκοθήκην τοῦ κυρίου.

Ἐπειτα στραφείς προσέθεσεν:

— Ἄλλὰ νομίζω καλλίτερον νὰ τὰ πάρωμεν μόνον.

— Ἀμέσως τὰ πολὺκροτα, ἀνέκραξαν πολλοὶ νέοι, εἰς ὧν τὸν ἐγκέφαλον ἐπενήργει μᾶλλον ὁ εἶνος ἢ τὸ λογικόν.

— Κατηραμένος ἐκείνος ὅστις ἤτοι ἡ αἰτία τῆς ἔριδος ταύτης, εἶπεν ὁ λόρδος H***.

— Φίλτατε Τρεβῶρ, σᾶς παρακαλῶ ν' ἀποσυρθῆτε, ἵνα μὴ εἴπωσιν, ὅτι προσεκάλεσα φίλους διὰ νὰ ἴδω τὸ αἷμα των χυνόμενον.

— Ὡ! εἶνε ἀδύνατον, ἀπήντησεν ὁ Τρεβῶρ. Τὸ ζήτημα πρέπει νὰ τελειώσῃ και μάλιστα ἐδῶ. Ὁ κύριος P*** θὰ εἶνε μάρτυς μου. Παρακαλῶ τὸν φίλτατον βαρῶνον νὰ συνεννοηθῇ μετὰ τοῦ λοχαγοῦ V***.

Ἐκ τῶν παρόντων τις ἐπλησίασε τὸν Τρεβῶρ και τῷ εἶπεν, ὅτι ὁ λοχαγός ἦτο λίαν ἐπιδέξιος περὶ τὴν βολὴν και ὅτι ἠδύνατο νὰ εὕρῃ σελίνιον πέραν τῶν εἰκοσι βημάτων.

— Τόσῳ τὸ καλλίτερον, ἀπήντησε χωρὶς νὰ παραχθῇ, πρέπει νὰ ὑπογράψω τὴν διαθήκην μου, διότι εἶμαι μύωψ.

— Λοχαγέ! τῷ εἶπε μοὶ εἶπον, ὅτι ἐκείνος ὃν θὰ σκοπεύσῃτε μένει νεκρός.

— Ἐ! και λοιπὸν;

— Ἡξέυρετε, ὅτι εἶμαι μύωψ και ἦτον δεξιὸς εἰς τὰ ὄπλα. Ἐδῶ ὅλοι ἐμειναν ἐκθαμβοί.

— Νὰ ἰδῆς, μοῦ εἶπεν ὁ γείτων μου, ὅτι ὁ Τρεβῶρ θὰ ζητήσῃ συγγνώμην.

Ἄσ λοχαγός τὸν παρετήρει με βλέμμα εἰρωνικόν.

— Λοιπὸν! . . . κύριε . . .

— Λοιπὸν δὲν εἶναι δίκαιον νὰ μονομαχήσωμεν με ἄνισα ὄπλα. Νομίζετε, φίλτατέ μοι λοχαγέ, ὅτι θὰ δεχθῶ ποτὲ νὰ χαιρετήσω τὴν σφαιρὰν σας ἀνευ ἐλπίδος ἀνταποδόσεως;

Ἐπειδὴ σεῖς με προκαλεῖτε πρῶτος και κατὰ συνέπειαν εἰς ἐμὲ ἐναπόκειται νὰ ἐκλέξω τὸ ὄπλον, θέλω νὰ πολεμήσωμεν στῆθος πρὸς στῆθος, ὁ εἶ; ἀπέναντι τοῦ ἄλλου. Οὕτω θὰ τελειώσωμεν ἀμέσως τὴν ἐργασίαν μας.

Πανταχόθεν ἠκούσθησαν ἀποδοκιμασίαι. Τινὲς ἐφυγον, ἄλλοι δὲ ἀνθίσταντο εἰς τὴν φρικτὴν αὐτὴν πρότασιν. Ὁ λοχαγός ἴστατο σιωπηλός και περιέμενε τὴν ἀπόφασιν τῶν φίλων του.

— Τώρα θὰ ἴδωμεν τίς τῶν δύο μας εἶναι ἄτιμος, εἶπεν ὁ Τρεβῶρ με εἰρωνικὸν τόνον.

— Ὁ! τὸ μάθησ ἐντὸς ὀλίγου, ἀπεκρίθη ὁ λοχαγός; θέλομεν τὴν πρότασίν σου, μο-

λονότι ἀποτρόπαιον καὶ ἄτιμον. Ἐπὶ σοῦ μόνον θὰ πέσῃ ἡ κατάρα τῶν οἰκογενειῶν μας.

— Τὰ πολύκροτα εἶνε ἔτοιμα; ἠρώτησεν ὁ Τρεβῶρ, χωρὶς νὰ δώσῃ προσοχὴν εἰς τοὺς λόγους τοῦ λοχαγοῦ.

Τῷ ἀπεκρίθησαν, ὅτι οἱ μάρτυρες ἐξήλθον, ἵνα προετοιμάσωσιν αὐτά.

Ἀπεφασίσθη νὰ γίνῃ ἡ μονομαχία εἰς τὸ μέρος ἀπόκεντρον, ὅπως ἀποφύγῃσι τὰ βλέμματα τῶν ὑπηρετῶν.

Εἰς μάτην οἱ φίλοι προσεπάθουν νὰ πείσωσι τοὺς ἀντιπάλους περὶ τῆς βαρβάρου ἀποφάσεώς των. Τινὲς τούτων ἀνεχώρησαν ἔφιπποι, ἵνα εἰδοποιήσωσι τὰς δημοσίας ἀρχάς. Ὁ λόρδος H*** εἰδοποίησε τοὺς μάρτυρας περὶ τῆς εὐθύνης, ἣν ἀναλαμβάνουσιν ἐκ τῆς τοιαύτης μονομαχίας. Οὗτοι κατ' ἀρχάς ἐβρίψαν τὰ πολύκροτα, ἀλλ' ἐπὶ τέλους ἀπεφάσισαν νὰ τὰ πληρώσωσι μὲ μόνην πυρίτιδα, ὅπως ἀκολουθῶσι τοὺς πρᾶυνωσιν.

— Ἐχετε τὰ ἀναγκαῖα διὰ πᾶν ἐνδεχόμενον; ἠρώτησέ τις.

— Δὲν εἶναι ἀνάγκη, ἀπήντησεν ὁ Τρεβῶρ, διότι πιστεύω, ὅτι τὰ πολύκροτα θὰ ἐργασθῶσι καλῶς.

Εἰς τῶν ὑπηρετῶν πάραυτα ἔτρεξεν ἔφιππος, ἵνα φέρῃ χειροῦργον.

Μοὶ φαίνεται ἀκόμη, ὅτι βλέπω τὰς ὤχρας καὶ σοβαρὰς ἐκεῖνας φυσιογνωμίας πέριξ τῆς τραπέζης. Τὰ πολύκροτα ἐδόθησαν εἰς τοὺς ἀντιπάλους, οἵτινες ἐφοίγησαν μετὰ θερμότητος τὰς χεῖρας τῶν φίλων των. Ἐγὼ δὲν ἠδυνάμην νὰ κρατήσω τὰ δάκρυα. Ἡ ἀποφασιστικὴ φυσιογνωμία των ψυχρὰ καὶ ἀπαθὴς ὡς ὁ θάνατος, ὃν ἐντὸς ὀλίγου θὰ συνήντων, τοῖς ἔδιδεν ὄψιν φοβεράν, ἀποτρόπαιον.

— Τίς θὰ δώσῃ τὸ σημεῖον; ἠρώτησεν ὑψηλοφῶνως ὁ λοχαγός. Ὅστις πρῶτος πυροβολήσῃ εἶναι δολοφόνος.

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν ἐφθασε καὶ ὁ χειροῦργος, ὅστις κατὰ τὴν κοινὴν ἀπόφασιν ὤφειλε νὰ δώσῃ τὸ σημεῖον.

Ὁ χειροῦργος μὲ φωνὴν τρέμουσαν ἐφώνησεν.

— Ὑψώσατε τὴν σφύραν.»

Ὁ σωλὴν τῶν ὄπλων ἤγγισε τὰ στήθη τῶν ἀντιπάλων.

— Ὅταν εἶπω τρία, θὰ δώσῃτε πῦρ.—
Ἐν δύο τρία.

Ἠκούσθη μόνον κρότος. Ἀκουσίως οἱ ἀντίπαλοι ὑπεχώρησαν, οἱ δὲ φίλοι των ἔτρεξαν πρὸς αὐτούς.

— Τί εἶνε αὐτό; ἀνέκραζαν ἀμφοτέροι. Τίς θέλει νὰ παίξῃ μαζὺ μὰς;

— Τὰ πολύκροτα εἶχον μόνον πυρίτιδα, ἀνέκραξε πλήρης ὀργῆς ὁ Τρεβῶρ.

Μάτην τοῖς παρέστησαν, ὅτι ἡ δοκιμασθεῖσα τόλμη των ἱκανοποιεῖ ἀμφοτέρους. Ἡ δοκιμασία αὕτη ἔσχεν ἐναντίον ἀποτέλεσμα, διότι ἐδιπλασίασε τὴν ὀργὴν των.

— Εἶνε ἀδύνατον, ἀνέκραξεν ὁ Τρεβῶρ καὶ οἱ ὀδόντες του ἔτριζον ὑπὸ τῆς λύσσης.

— Ἴδου δύο σπάθαι, εἶπεν ὁ λοχαγός. Τὰς ἔλαβον οἱ μάρτυρες καὶ ἀφ' οὗ τὰς ἐμέτρησαν, ἔδωσαν εἰς ἕκαστον μίαν. Πλήρης ἀγρίας χαρᾶς ἔλαβε τὴν ἰδικήν του ὁ Τρεβῶρ.

— Τώρα δὲν ἀπατώμαι πλέον. Φυλάξου!

Ἡ ἐπιθυμία τῆς ἐκδικήσεως καὶ ἡ δίψα τοῦ αἵματος ἦσαν ἐζωγραφημένοι ἐπὶ τοῦ προσώπου των.

Ἡμεῖς παριστάμεθα φρικιώντες, τρέμοντες καὶ ὠχρινῶντες εἰς πᾶσαν στροφὴν τῆς σπάθης. Ἡ ταχύτης τῶν κινήσεων καὶ ἡ εὐθύτης τῶν προσβολῶν μᾶς ἔφερον εἰς τὴν οἰκτρὰν θέσιν νὰ περιμένωμεν τὸ θῦμα.

Ἐπεσεν ὁ εἰς τῶν δύο, τὸ σῶμα του εἶχε διαπερασθῆ ἀπὸ τοῦ ἐνὸς μέχρι τοῦ ἐτέρου ἄκρου. Ἦτον ὁ λοχαγός. Ἐθεσε τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς πληγῆς, ἠθέλησε νὰ ὀμιλήσῃ, ἀλλ' εἰς μάτην. Ἦτον ἡ ὑστάτη του πνοή.

— Θεέ μου! ἀνέκραξεν ὁ Τρεβῶρ, πίπτων πλησίον τοῦ πτώματος, δὲν ἦτο λοιπὸν ὄνειρον;

Ἡ φωνὴ του ἦτο ξηρὰ ὠχρότερος τοῦ πτώματος, ἐφαίνετο ὡς ἀγωνιῶν.

.

Ὁ Τρεβῶρ ἀφῆκε τὴν Ἀγγλίαν. Δὲν ἐνυμφεῦθη ποτὲ, οὐδ' ἐπανεῖδε πλέον τὴν Μαρίαν.

ΟΔΥΣΣΕΥΣ.

Ο ΒΕ ΑΝΘΕΩΝ ΘΑΝΑΤΟΣ.

— Εἶνε ἀνωφελές, μῆτέρ μου, θέλω νὰ παρευρεθῶ εἰς τὸν χορὸν τῆς κυρίας P*** καὶ αὐριον ἄς ἀποθάνω. Ἡξεύρεις, θέλω νὰ ἦμαι, διότι θὰ ἦνε καὶ ὁ λοχαγός N*** διστις φεύγει αὐριον. Νὰ ἐνδυσθῶ;

— Κάθησε ἤσυχος Καρλόττα μου. Ὁ λην τὴν ἐβδομάδα ἦσο ἀσθενὴς καὶ ὁ ἱατρὸς λέγει, ὅτι αἰτία εἶνε ἡ ἀγρυπνία.

— Ὡ! ὁ ἱατρὸς δὲν ἠξεύρει τί λέγει.

— Ἐπειτα δὲν βλέπεις τί καιρὸς εἶναι; βρέχει τρομερὰ καὶ ὁ ἀνεμος αὐξάνει. — Ἐλα νὰ καθήσωμεν ἐδῶ ἄς περάσωμεν ἀπόψε πλησίον τῆς ἐστίας.

— Αὐριον, ἂν θέλῃς, μάλιστα μεθαύριον, ὅταν θέλῃς ἄλλ' ἀπόψε πρέπει νὰ ὑπάγω εἰς τὴν κυρίαν P*** πηγαίω νὰ ἐνδυσθῶ.

Καὶ παρὰ τὰς συμβουλὰς τῆς μητρὸς, ἡ μονογενὴς θυγάτηρ ἔτρεξεν εἰς τὸ δωμάτιόν της.

Τὸ ὠρολόγιον ἐσήμεινε τὴν ὀγδόην, ὅταν ἀνεχώρησεν ἦτο δὲ ἐνάτη καὶ ἡ νέα δὲν ἐφάνη. Ἡ μήτηρ, ἣτις ἐκάθητο παρὰ τὴν ἐστίαν ἀναγινώσκουσα ἐν βιβλίον, — περιεργον, ἐσεκέθη, εἰς τί ἐνασχολεῖται ἡ Καρλόττα τόσον πολὺ; Ἄλλ' ἔχει δίκαιον νὰ ἦνε φιλάρεσκον ἀπόψε, ἀφοῦ θὰ ἴδῃ τὸν λοχαγόν. — Καὶ ὁ ἀνεμος ἐξακολουθεῖ. Τὸ ὠρολόγιον ἐσήμεινε τὴν ἐνάτην καὶ ἡμίσειαν ἡ Καρλόττα δὲν ἠκούστο. Ἡ κυρία ἐφώνησε τὴν θαλαμηπόλον.

— Βέττη, τί γίνεται ἡ Καρλόττα;

— Πρὸ ἐνὸς τετάρτου μὲ διέταξε νὰ θερμάνω τὸ σίδηρον, διότι εἶχε κηλίδας τὸ φῶσμά της.

— Κύτταζε νὰ ἴδῃς τί κάμνει καὶ εἶπέ της, ὅτι εἶναι ἐνάτη καὶ ἡμίσεια.

Ἡ Βέττη ἐκτύπησε τὴν θύραν τῆς Καρλόττας, ἀλλὰ δὲν ἤκουσε τίποτε, ἐκτύπησε καὶ πάλιν, ἀλλ' ἡ αὐτὴ σιωπὴ ἐπηκολούσε. Θορυβηθεῖσα, ἤνοιξε τὴν θύραν καὶ εἶδε τὴν νέαν καθήμενὴν πλησίον τοῦ κατόπτρου.

— Αἱ! κυρία, ἐφώνησε πρὸ πέντε λεπτῶν κτυπῶ!

Πλησιαίασα ὅμως ὠχρίασε καὶ ἐξέπεμψε γοεράν φωνήν.

Ἡ κυρία μόλις ἐπρόφθασε ν' ἀναβῇ τὴν κλιμακα καὶ εὖρε τὴν κόρην ἐκπνεύουσαν.

Προσεκλήθη καὶ ἤλθον ἀμέσως, διότι ἐκαθήμεν πλησίον.

Ἡ κατάστασις τῆς ἀτμοσφαιρας, ὅπως ἐνόησα, ἐπέφερε τὴν ἐκβασιν τοιαύτης σκηνῆς. Ἡ μήτηρ της εἶχε λειποθυμήσει, γείτονες δὲ, οἵτινες ἔτρεξαν εἰς τὰς φωνάς της, προσεπάθουν νὰ τὴν περιποιηθῶσιν, ἡ δὲ κόρη ψυχρὰ ὡς ὁ πάγος ἐκάθητο ἀπέναντι τοῦ κατόπτρου, ἔχουσα πέριξ διαφόρους δέσμας ἀνθέων καὶ φιάλας πλήρεις ἀρωματικῶν οὐσιῶν τὴν κεφαλὴν ἐστήριζεν ἐπὶ τῆς μιᾶς χειρὸς, ἐνῶ ἐπὶ τῆς ἄλλης ἐκράτει τὸ σίδηρον.

Πλούσια ψέλλια ἐπίεζον τὴν τακτικὴν ἐξακολούθησιν τῶν σφυγμῶν της, πολυτελὲς δὲ λευκὸν ἔνδυμα περιέβαλε τὸ σῶμά της. Τὸ πρόσωπον ἦτο εὐαρέστως πως ἐστραμμένον πρὸς τὸ κατόπτρον, ὡσεὶ ἦτο εὐχαριστημένη ἐκ τῆς θέσεώς της. Αἱ παρεκίαι της ἦσαν τόσον ἐρυθραὶ, ὥστε ἐνόμιζέ τις, ὅτι θὰ ἐκχυθῇ τὸ αἷμα.

Δυστυχῆς Καρλόττα! εἰς μάτην προσεπάθησα νὰ ἐξαγάγω ὀλίγας βανίδας αἱμάτων. Κατῆλθεν εἰς τὸν τάφον φέρουσα τὰ ἐνδύματα τοῦ χοροῦ. Ὡ! ποτὲ δὲν πιστεύω νὰ ἐπαρουσιάσῃ ἐναργέστερον παραδειγμα τῆς μηδαιμνότητος τοῦ κόσμου.

(Ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ).

ΟΔΥΣΣΕΥΣ.

ΑΛΩΣΙΣ ΤΗΣ ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ ΥΠΟ ΤΙΤΟΥ.

Ὁ λιμὸς ἐν τῇ πόλει ὀσημέραι ἐπεξείνετο. Ἐλαχίστη θεία τροφῆς ἐν τινὶ οἰκίᾳ

ἐγίνετο αἰτία ῥήξεως, ἐν ἧ καὶ αὐτὰ τὰ προσφιλέστερα ὄντα ἤρχοντο εἰς χεῖρας. Οἱ κλέπται ἔτρεχον ὡς λυσσῶντες κύνες μεστὸμα κεχνηδός. Ἐκρούον τὰς θύρας καὶ εἰσῆρχοντο εἰς τὰς αὐτὰς οἰκίας δις ἢ τρίς ἀνά πᾶσαν ὥραν. Τὰ πάντα κατεβίβρωσκον, καὶ αὐτὰ ἔτι ἄπερ οὐδὲ διὰ τὰ ῥυπαρώτερα ζῶα θὰ ἦσαν χρήσιμα. Οὔτε τῶν ζωστήριων, οὔτε τῶν ἱμάντων τῶν σανδαλίων τῶν ἐφείδοντο. Ἐτρωγον λείψανα παλαιοῦ χόρτου, συλλέγοντες καὶ αὐτὰ τὰ ἐλάχιστα τεμάχια, ὧν μεγάλη ποσότης ἐπωλεῖτο ζυγίζουσα τέσσαρας δραχμάς ἀττικᾶς· ἰσοδυναμεῖ δὲ ἡ δραχμὴ μὲ ὀκτὼ περίπου σολδία, κατὰ τὸ ἡμέτερον νομισματολογικὸν σύστημα. Γυνὴ τις ὀνόματι Μαρία, θυγάτηρ τοῦ Ἐλεαζάρου, ἐκείθεν τοῦ Ἰορδάνου, ἐπίσημος διὰ τὴν πλοῦτην της καὶ τὴν καταγωγὴν της, εὗρέθη ὡς καὶ ἄλλαι κλεισμένοι ἐντὸς τῆς πόλεως. Οἱ στασιασταὶ τῆς ἀφῆρσαν ἐπὶ τῆς ὄψεως, καὶ τέλος τὰ ἐπίλοιπα κειμήλια αὐτῆς, καὶ αὐτὴν ἔτι τὴν ἡμερήσιον τροφήν. Περιώδυνος αὕτη τοὺς ὑβρίζε καὶ τοὺς κατηράτο, καταβάλλουσα πᾶσαν προσπάθειαν, ὥπως ἐξαναγκάσῃ αὐτοὺς νὰ τὴν φονεύσωσι. Τέλος, πιεζομένη ὑπὸ τῆς πείνης καὶ τῆς ἀπελπισίας, ἔλαβε τὸ τέκνον της, τὸ ὁποῖον ἔθρεψε διὰ τοῦ γάλακτός της, καὶ παρατηροῦσα αὐτὸ μὲ ὀφθαλμοὺς ἀπλανεῖς, εἶπεν. «Δύστηνον τέκνον, διὰ τί νὰ σὲ φυλάττω; Διὰ νὰ ἀποθάνῃς ἐκ τῆς πείνης, ἢ διὰ νὰ γίνῃς δούλος Ῥωμαίων, ἢ διὰ νὰ περιέλθῃς εἰς τὰς χεῖρας τῶν στασιαστῶν τούτων, ἔτι χειροτέρων;» Τὸ σφάζει, τὸ ψήνει, τρώγει τὸ ἡμισυ, καὶ φυλάττει τὸ ὑπόλοιπον. Παρευθὺς οἱ στασιασταὶ ἔδραμον, ἐλκυόμενοι ἐκ τῆς ὀσμῆς τοῦ κρέατος, καὶ ζιφουλκοῦντες, ἠπειλοῦν τὴν γυναῖκα ὅτι θὰ τὴν φονεύσωσι παραρῆμα, ἐὰν δὲν τοῖς τὸ ἐδείκνυε. «Ἐφύλαξα καὶ δι' ἡμᾶς ἰκανὸν μέρος ἐξ αὐτοῦ, τοῖς λέγει», καὶ τοῖς ἐδείξε τὸ ὑπόλοιπον τοῦ παιδίου της. Κατελήφθησαν ὑπὸ τρόμου, καὶ ἀτενίζοντες προσεκτικῶς, διετέλουν ἀκίνητοι καὶ ἐκτὸς ἑαυτῶν.

Αὕτη δὲ ἐξηκολούθησεν. «Εἶναι τὸ τέκνον μου, ὅπερ ἐγὼ αὐτὴ ἐφόνευσά, δύνασθε κάλλιστα νὰ φάγητε κατόπιν ἐμοῦ. Δὲν εἶ-

σθε ἀσθενέστεροι γυναῖκός, οὔτε τρυφερώτεροι μῆτρός.» Ἐξῆλθον τῆς οἰκίας τρέμοντες, ταχέως δὲ ἀνά πᾶσαν τὴν πόλιν διεσπάρη ἡ περὶ τοῦ ἀνοσιουργήματος τούτου φήμη. Ἐκαστος ἐφριττεν ὡσεὶ ἦτο αὐτὸς οὗτος τοῦ ἐγκλήματος· ὁ αὐτοῦργός, ἐμακάριζε δὲ τοὺς ἀποθανόντας πρὶν ἢ γίνωσι μάρτυρες συμφορᾶς τοιαύτης. Οἱ Ῥωμαῖοι ἐδυσκολοῦθησαν νὰ πιστεύσωσι τὸ γεγονός τοῦτο· τινὲς ἐξ αὐτῶν ἔκτειραν τὴν γυναῖκα, ἀλλ' οἱ πλείστοι εἰργάσθησαν ἔτι μᾶλλον κατὰ τοῦ ἀτυχοῦς ἐκείνου ἔθνους. Ὁ Τίτος διεμαρτυρήθη ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ὅτι αὐτοὶ ἐγένοντο αἰτίαι τοῦ πολέμου τούτου, ἀρνηθέντες τὸν ἄρτον καὶ τὴν φιλίαν, ἣν τοῖς προσήνεγκεν. Οὕτως ἐπληρώθη ἡ ἀπειλή, ἣν ὁ Θεὸς διὰ τοῦ Μωυσέως εἶχε κάμει εἰς τὸν λαόν του ἐν γένει, καὶ ἡ ἰδιαιτέρα προφητεία τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τὰς γυναῖκας τῆς Ἱερουσαλήμ.

Ὁ Τίτος καὶ οἱ ἀρχηγοὶ αὐτοῦ ἤθελον νὰ διαφυλάξωσι τὸν ναόν, ἀλλὰ τὴν δεκάτην Αὐγούστου οἱ Ἰουδαῖοι, οἱ φρουροῦντες αὐτὸν, ἐφορμήσαντες κατὰ τῶν Ῥωμαίων, οἵτινες εἰργάζοντο διαταγῇ τοῦ Τίτου, ὅπως σβύσωσι τὸ πῦρ τοῦ δευτέρου περιβόλου, κατεδιώχθησαν μέχρι τοῦ ναοῦ. Τότε στρατιώτης τις Ῥωμαῖος, χωρὶς νὰ προσμένῃ διαταγᾶς, ἀλλὰ ἀγόμενος ὑπὸ ὑπερφυσικῆς ὀρμῆς καὶ κόπου, ἔλαβε δαυλὸν ἀνημμένον, καὶ ὑποβασταζόμενος ὑπὸ ἐτέρου στρατιώτου, ἐβρίμην αὐτὸν ἐπὶ μιᾶς τῶν ἐπιγρύσων θυρίδων τῶν θόλων, οἵτινες συνείχοντο μετὰ τοῦ μεσημερινοῦ μέρους τοῦ ναοῦ. Τὸ πῦρ ἐν ἀκαρεῖ διεδόθη. Ὁ Τίτος ἔδραμεν ἐκεῖ, ἀλλὰ τοιοῦτος ἦτο θόρυβος, ὥστε δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐπιβάλλῃ ὑπακοήν. Τὸ πῦρ εἰσδύσαν ἐντὸς τοῦ ναοῦ, ἐντελῶς αὐτὸν ἀπετέφρωσε, μὲ ὄλας τὰς προσπάθειάς τοῦ Τίτου ὅπως σβεσθῇ. Οὕτως ἐπληρώθη ἡ προφητεία τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰπόντος ὅτι «δὲν θὰ μείνῃ λίθος ἐπὶ λίθου». Ὁ δεύτερος οὗτος ναὸς ἐκάθη τὴν αὐτὴν ἡμέραν τοῦ αὐτοῦ μηνός, καθ' ἣν ὁ πρῶτος εἶχε κατ' ὑπο τοῦ Ναβουχοδονόσωρος. . . . Πάντες οἱ εὐρεθέντες ἐν τῷ ναῷ ἐφονεύθησαν ἀνευ διακρίσεως ἡλικίας, φύλου, καταστάσεως· τὸ θυσιαστήριον ἦτο περιστοιχισμένον ἐκ σωρῶν πτωμάτων. Τὸ ἔδαφος οὐδ' ὅλως ἐφαίνετο· το-

σοῦτον ἦτο κεκαλυμμένον ὑπὸ αἵματος καὶ σαρκὸς ἀνθρωπίνης! Δέκα καὶ ἑκατοντακισχίλιοι λέγονται οἱ φονεθέντες Ἰουδαῖοι ἐν τῇ πολιορκίᾳ ταύτῃ, ἐπτά δὲ καὶ ἐννεηκοντακισχίλιοι οἱ πωληθέντες, οἵτινες ὅμως δυσχόλως ἠγοράζοντο.

Ἐκ τῶν τοῦ Fleury.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΖΕΡΒΟΣ.

**Η ΑΝΑΤΟΛΗ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ
ΕΙΣ ΤΟ ΣΟΥΝΙΟΝ.**

(Συνέχεια καὶ τέλος· ἴδε φυλλ. ΙΑ΄.)

— Ἀκούσατε, φίλοι, τί λέγει ὁ Πausanias περὶ Σουνίου. «Τῆς Ἠπείρου τῆς Ἐλληνικῆς κατὰ τὴν ἰθάκη καὶ Κεκλάδας καὶ πείλαγος τὸ Αἰγαῖον ἄκρα Σούνιον πρόκειται τῆς Ἀττικῆς καὶ λιμὴν τε παραπλεύσαντι τὴν ἄκραν ἐστὶ, καὶ ναὸς Ἀθηναῖς Σουναῖος ἐπὶ κορυφῇ τῆς ἀκρας.»

— Τόσα μόνον ὁ Pausanias, Ἄγγελε, λέγει; τί δυστύχημα νὰ μὴ ἔχωμεν ἄλλας περιγραφὰς τοῦ Σουνίου.

— Ἀληθῶς δυστύχημα, καθόσον ἦτο ἐποχὴ πολλὰ νὰ διδασθῶμεν.

— Τώρα ἂς παύσωμεν μέχρις ἐδῶ ἡ γεωγραφία καὶ ἡ ἱστορία· τὸ σπῆλαιόν μας εἶναι ποιητικόν, λέγει ὁ Διονύσιος, ἐπομένως πρέπει νὰ ἀναγνώσωμεν καὶ ποιητὴν τινά· ἐγὼ θὰ σᾶς μεταφράσω ἡδὴ σειράς τινος ἐκ τοῦ Ὀσιανοῦ, χάριν ποιικιλίας. Ἀκούσατε! . . .

— Ἄλλ' ἡ λεπτὴ φωνὴ τοῦ ποιητοῦ, μολογότης ἢ γλωσσά του φαίνεται ἔμπονος, δὲν μᾶς ἐπιτρέπει ν' ἀκούσωμεν εὐκρινῶς τὴν μετάφρασίν του. . . .

— Ἦδη σιγῇ ἐπικρατεῖ παρὰ πᾶσι· σκέπτονται, ἢ θαυμάζουν; ἀπολαμβάνουν ἢ πάσχουν; Μετ' ὀλίγης ὥρας σιωπῆς, τοῖς παρατίθηται τὸ πρόγευμα ὑπὸ τοῦ λεμ-

βούχου, χρέη μαγειροῦ ἤδη ἀναλαβόντος· συνίσταται δὲ ἐκ δύο ὀρνίθων πλησίον αὐτῶν ὀψηθέντων, ὀλίγου τυροῦ καὶ τινῶν ἄλλων καρυκευμάτων. Ἐννοεῖται ὅτι τοῦτο δὲν παρέρχεται ἀνευ τῶν λογοπαγινῶν τῶν συνήθων παρὰ τοῖς διασκεδάζουσι νέοις· ὠθησθε εἰς ταῦτα δίδει ὁ Διονύσιος, ὅστις νέος καὶ αὐτὸς ἀγαπᾶ φαίνεται πολὺ τοὺς νέους, μετ' ὧν ἐν εὐθυμίᾳ διατελῶν οἰστρηλατεῖται. . . .

Ἦδη καὶ οἱ τρεῖς ἀναγινώσκουσιν ἕκαστος ἰδίᾳ· ὁ δὲ ναύτης καταγίνεται εἰς τὰ περὶ τὴν λέμβον, διότι εἶναι μεσημερία, καὶ ἤρξατο ὁ ἐμβάτης, ὁ οὐριος δι' αὐτοὺς ἄνεμος, ὅστις θὰ τοὺς ἐπαναφέρῃ εἰς Πειραιᾶ.

Ἰδοὺ ἀνεγείρονται καὶ οἱ τρεῖς προσκαλούμενοι ὑπὸ τοῦ ναύτου· ἀλλὰ πρὶν νὰ καταβῶσιν ἔχωσι νὰ ἐκπληρώσωσιν ἔργον τι, φαίνεται, διότι διευθύνονται πρὸς τὸν ναόν· ἕκαστος κατέλαβε στήλην τινὰ, ἐφ' ἧς προσεύχεται ἴσως· ὄχι, ἀσπάζεται ταύτην, τὴν ἀποχαιρετᾷ· ὄχι, ἐχάραξαν τὰ ὀνόματά των. . . Κατέρχονται ἤδη, ἀλλ' ὡσεὶ ἐγκατέλιπόν τι ἐκεῖ, στρέφεται ἕκαστος κατὰ σειρὰν καὶ ῥίπτει τελευταῖον βλέμμα, βλέμμα ἀποχαιρετισμοῦ πρὸς τοὺς ἀψύχους λίθους, τοὺς ἀνακαλοῦντας εἰς πάντα τὴν γενεὰν ἐκείνην τῶν γιγάντων, τῶν τοιαῦτα διαπραξάντων.

Εἰσῆλθον εἰς τὴν λέμβον, ἦτις ἤρατο τὰ ἀπόγεια καὶ διὰ κωπηλασίας ἠνοίχθη πρὸς τὴν θάλασσαν. Εἶναι δύσθυμοι καὶ οἱ τρεῖς! Διατί;

Σκέπτονται. Τί; Τὴν πατρίδα. Παραβάλλουσι καθ' ἑαυτοὺς τὴν σημερινὴν Ἑλλάδα πρὸς τὴν ἀρχαίαν. Ἀναλογίζονται τὰ δαιγὰ τῶν πατέρων των καὶ τὴν καχεξίαν τὴν κοινωνικὴν, τὴν καλαβοῦσαν σήμερον πάσας τὰς τάξεις τῆς κοινωνίας.

— Δός μοι τὴν συρτὴν, βαρκάρη! ἀναφωνεῖ ὁ Διονύσιος· θὰ ψαρύσω· ὅταν δύναμαι ν' ἀπολαύσω ἡδονῆς, τίνος, δὲν τὴν ἀποφεύγω· θὰ διασκεδάσω!

— Διασκεδάσον, Διονύσιε! ἄλλως τε ἀλκυῶν δὲν θὰ δύνασαι· καὶ νὰ μὴ ὀμιλῆς, λέγει ὁ Ἄγγελος.

— Ὅχι, βεβαίως, θὰ ὀμιλῶ καὶ μετὰ περισσοτέρας εὐχαριστήσεως.

— Λέγε λοιπόν τί άλλο ἐκερδίσαμεν ἐκ τοῦ ταξειδίου τούτου, ἢ τὴν κακοπάθειαν; — Ἄ! τὸν ἀνάλητον, τὸν ἀπαθῆ! ... καλὰ σὲ ὠνομάσαμεν ἐλθισμόνησας τὸν θαυμασμόν, ὃν πάντες ἐδεικνύαμεν πρὸς τὴν φύσιν καὶ τὴν τέχνην ταύτην τὴν πρῶϊαν; Δὲν ἐνθυμῆσαι τί γραφικώτατον πανόραμα πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν εἶχαμεν; Ἐνθυμήθητι! Πρὸ τῆς Ἀνατολῆς τοῦ Ἡλίου ὁ ἄνωθεν τοῦ Μακρονήσου ὀρίζων ἦτο καταπόρφυρος· διεκρίναμεν καθαρότατα τὰς νήσους Αἴγιον καὶ Πόρον, τὴν Χερσόνησον τῶν Μεθάνων καὶ τὴν Ὑδραν. Ὅπισθεν δὲ τοῦτον τὴν Πελοπόννησον, ἧτις περιβάλλουσα τὰς νήσους ταύτας ἐφαίνετο ὡς μήτηρ προστατεύουσα τὰ τέκνα τῆς. Πρὸς ἀνατολὰς ἐβλέπομεν τὴν Κέω καὶ μεσημβρινώτερον ὀλίγον τὴν Κύθον· πλησιέστατα ἡμῶν ἦτο ἡ νῆσος τοῦ Πατρόκλου· ἡ ἐπικρατοῦσα γαλήνη καὶ ἡ παράστασις ἡμῶν ἐνώπιον ναοῦ, σεβασθέντος ὑπὸ τόσων αἰώνων, μᾶς ἐκίνει εἰς ἐκπληξιν καὶ θαυμασμόν· ἡ λεία τῆς θαλάσσης ἐπιφάνεια ἦτο ὡς κάτοπτρον μὴ ἀντανακλῶν· ὁ ἥλιος ἔπρεπε ν' ἀνατείλῃ διὰ τὴν ἀποδόση τὴν δύναμιν. Πρὸς βορρᾶν ἐφαίνετο ὁ λιμὴν τοῦ Θωρικοῦ· οἱ φούρνοι τοῦ μολύβδου καὶ ὁ λιμὴν τῶν Ἐργαστηριακῶν ἦτο κεκρυμμένος ὀπισθεν ἀκρωτηρίου τινος· οὐχ ἦτον ἐκ τοῦ ἀναθροσκομένου καπνοῦ εἰκάζομεν τὴν θέσιν τῶν. Πρὸς τὸ βορειοδυτικὸν μέρος ἡμῶν διεκρίνετο ὁ γυμνὸς Ὑμηττός. Ἐν τούτοις μετ' ὀλίγον εἶδομεν τὸν δίσκον τοῦ ἡλίου ἄνωθεν τοῦ Μακρονήσου, ἀκριβῶς εἰς τὸ μέσον αὐτοῦ!

— Ἀλλὰ, ἀδελφὲ Διονύσιε, δὲν ἐκουράσθης νὰ σὲ διαδεχθῶ ἐγώ; λέγει ὁ Θάνος.

— Δὲν ὀκνῶ νὰ ἐλέγχω ἐγὼ τοὺς ἀπαθείς, φίλε!

— Ναί, δὲν τὸ διαμφοισθητῶ, ἀλλὰ ... ἐξαιρουμένη ἐγώ. Μόλις ὁ ἥλιος ἀνέτειλεν, ἀπαθέστατε ἄνερ, . . . ἄ! ἐλθισμόνησας, Διονύσιε, νὰ τῶ ὑπενθυμίσῃς τῶν χελιδόνων τοὺς κελαδισμοὺς καὶ τῶν γλάρων καὶ τῶν ἄλλων σπαρακτικῶν ὀρνέων τὰς φωνάς, τὰς διακοπτούσας τὴν ἐπικρατοῦσαν σεβασμίαν σιγὴν. . . Μόλις λοιπόν ὁ ἥλιος ἀνέτειλε καὶ ἀμέσως τὰ ἀντικείμενα ἐγένοντο ἐπίχρυσα . . . τὸ θέαμα ἦτο πλήρες καὶ μα-

γνητικώτατον· μ' ὄλην ὁμῶς τὴν μαγείαν του μετὰ ἐν τέταρτον τῆς ὥρας, ὁ ἥλιος ἦτο θερμώτατος, καθ' ὃ θέρουσ ἥλιος, διὸ καὶ ἐγὼ ὑπὸ τὴν σκιὰν στήλης τινὸς ὑπώπνωσα βαθύτατα, ὅτε σεῖς ἐπωφελιθέντες καὶ πάλιν τοῦ ὕπνου μου, μὲ ἀφήσατε χωρὶς καφρῆ, ἀλιτήριοι! Ἄπανα ἡ μετὰ ταῦτα διαμονὴ ἡμῶν θὰ ἦτο ὀχληροτάτη, ἂν δὲν εὐρίσχομεν τὸ εὐεργετικὸν ἐκεῖνο σπήλαιον, ὅπερ μᾶς ἐπροφύλαξε τοῦ καύσωνος· ὁ δὲ ἀπὸ τινος ὀπῆς βαθείας τοῦ σπηλαίου ἐξεληθὼν καὶ συρίζων ὄφις ἤθελεν ἀποτελέσει τὸ τραγικὸν μέρος τοῦ δράματος, ἂν ἐκ τοῦ τρόμου ὀπῶσθ' ἵπποτε κινούμενοι ἐπίπτομεν εἰς τὴν πρὸ τῶν ποδῶν ἡμῶν ἀφ' ἱκανοῦ ὕψους χαίνουσαν θάλασσαν.

— Φθάνει! φθάνει, Θάνε· ἐγὼ κατ' ἀρχὰς ὑπέθεσα ὅτι σπουδάζεις καὶ ἤδη βλέπω σε ἀστενεύομενον, ἀπαντᾶ ὁ Διονύσιος σύρων συνάμα καὶ τὴν ὑπὸ τῆς χειρὸς του κρατούμενην σურτὴν μετὰ κόπου! Θὰ ἦναι σιναγρίδα μεγάλη, βοηθήσατέ μοι νὰ τὴν ἀνασύρω.

Ὁ Θάνος βοηθεὶ καὶ ἡ σурτὴ ἀνασύρεται ἀλλ' ὦ! τοῦ θαύματος· ἡ ἀνασυρομένη σιναγρίδα μετεμορφώθη εἰς σεσηπὸς τι καλῶδιον, ὅπως θὰ ἔλεγεν ὁ πλανόδιος ἱππότης Δὸν Κιχώτης ὁ Μαγκήσιος. Οἱ γέλωτες ὑπῆρξαν ζωροί.

— Ἀμφότεροι, λέγει ὁ Ἄγγελος, παρεστήσατε διὰ χρωμάτων ζωηρῶν τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου, ἀλλ' οὐδεὶς τὸν θαυμασμόν του ἐξέτεινε καὶ πρὸς τὰ ἀρχαῖα ἐκεῖνα λείψανα τοῦ ναοῦ. Πρὸ πάντων εὐχαριστήθη διότι εἶδον αὐτά. Ἐκ δὲ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου οὐδὲν ἄλλα ἐναπέμεινεν, ἢ ἡ ἀκαριαία γέννησις τῆς σκιᾶς τῶν στηλῶν ἅμα τῆ ἀνατολῆ τοῦ ἡλίου!

— Βγαίνε! Ἄγγελε, φωνάζει ὁ Διονύσιος.

— Ὅρα! ἡ προσεπιλέγει ὁ Θάνος· σὺ ὑπερέβαλες πάντα ποιητὴν προσπαθίσαντα νὰ ἐπιχειρήσῃ περιγραφῆν. Ἡ λεπτή σου αὕτη παρατήρησις εἶναι ἀξία λόγου. Ὁμολογῶ λοιπόν ὅτι δὲν εἶσαι, καὶ σοὶ ἀφαιρῶ τὸ ὄνομα τοῦ ἀπαθοῦς, ὅπερ σοὶ ἐδώκαμεν.

— Μάλιστα, Ἄγγελε, συμφωνῶ καὶ ἐγώ. Ἐν τούτοις ὁ ὀλίγος ἄνεμος· ὁ ὠθήσας αὐτοὺς μέχρι τῶν νήσων τῶν φλεβῶν, ἔνθα εἰς τῶν περιηγητῶν ἡμῶν εἶπεν, ὅτι ἐπιθυμεῖ νὰ κτίσῃ πόλιν τινὰ, εἰς ἣν νὰ δώσῃ καὶ

ΤΑ ΜΕΤΑΛΛΕΙΑ ΤΟΥ GLAUSTAHΛ.

(Ἐκ τῶν Reisebilder τοῦ Heine).

τὸ ὄνομα του, κοπάζει ἐντελῶς καὶ εἶδει νὰ ἐργασθῇ ἡ κώπη· ὁ ναύτης ἐν τούτοις εἶναι εἰς, ἔπρεπε λοιπόν καὶ εἰς τῶν ἐπιβατῶν νὰ βοηθήσῃ· αὐθορμήτως δὲ πρῶτος προσφέρεται ὁ Διονύσιος, ὅστις ἐγκαταλιπὼν τέλος τὴν πολυπόθητον εἰς αὐτὸν ἀλειάν, ἀφου ἐπὶ τοσοῦτον εἰς μάτην ἐργάσθη, καὶ ἐκβαλὼν τὸ ἔνδυμα καὶ τὰ ὑποδήματά του, ἀρχίζει πνευστιῶν νὰ κωπηλατῇ. Ὁ καύσων εἶναι ἀνυπόφορος, τὰ δὲ ρεύματα ὀρμητικὰ καὶ ἐναντία, ὥστε ὀλίγον προχωροῦσιν ὁ Ἄγγελος κοιμάται καὶ ὁ Θάνος πηδαλιουχεὶ στενάζων, διότι αἰσθάνεται ὅτι πρέπει καὶ αὐτὸς νὰ κωπηλατήσῃ.

Τέλος τεσσάρων ὥρῶν κωπηλασία, γενομένη διαδοχικῶς ὑπὸ τῶν ἐπιβατῶν τῆς λέμβου, κατορθώνει περὶ τὴν δεκάτην τῆς νυκτὸς ὥραν νὰ τοὺς φέρῃ δύο περίπου μίλια μακρὰν τοῦ λιμενίσκου, ἔνθα οἱ Πειραιεῖς καὶ οἱ κάτοικοι τῶν Ἀθηνῶν δροσίζονται λουόμενοι· ἦσαν καὶ οἱ ἐπιβάται ὁμοίως καὶ ὁ ναύτης καταβεβλημένοι.

Μεθ' ἡμισίας ὥρας ἀνάπαυσιν ὁ ἀγὼν τῆς κωπηλασίας ἀρχίζει ἐκ νέου· ἄθλον τοῦ ἀγῶνος εἶναι ἡ ἀποφυγὴ τῆς ἐν νυκτὶ ἐπὶ τῆς λέμβου διανυκτερεύσεως· διπλασιάζουσι τοὺς ἀγῶνας καὶ ὁμοίως μόνον τὸ μεσονύκτιον ἀκριβῶς εὐρίσκονται ἐπὶ τῆς ἐρήμου Τερψιδῆς. Τρέχουσι πρὸς τὴν ἀγορὰν, ζητοῦσιν ἄμαξαν, ἀλλὰ δὲν εὐρίσκειται· ἐδήσαν ὅθεν νὰ ἐξυπνήσουσιν ἄμαξήλατην τινὰ τοῦ Πειραιῶς, ἐννοεῖται διὰ γενναίας ἀφαιμάξεως τοῦ βαλαντίου τῶν, νὰ ζεύξῃ τοὺς ἵππους. Ἰδοὺ εἶναι 2α ὥρα μετὰ τὸ μεσονύκτιον, ὅτε ἕκαστος εὐρίσκειται ἐν τῇ οἰκίᾳ του.

Ἐν τούτοις νῆα θὰ προετοιμασθῇ καὶ κατὰ τὸ ἐρχόμενον ἔτος κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν ἐκδρομῇ εἰς τὸ Σούνιον.

Ὅταν γίνῃ, θὰ σᾶς τὴν διυγηθῶ.

ANEMOΣ.

Εὐρὼν λίαν ἐνδιαφέροντα τὸν τρόπον τῆς εἰς τὰ δύο κυριώτερα μεταλλεῖα τοῦ Glaustahl, τὴν Δωροθέαν καὶ τὴν Καρολίαν, καταβάσεως, θὰ ποιήσω ὑμῖν λεπτομερῆ περὶ τούτων ἐκθεσιν.

Εἰς ἀπόστασιν ἡμισίας λεύγας ἀπὸ τῆς πόλεως ταύτης φθάνει ὁ ὁδοιπόρος εἰς δύο μεγάλα ὑπομέλινα οἰκοδομήματα, ὅπου δεξιούνται αὐτὸν πάραυτα οἱ μεταλλευταί· φέρουσι δ' οὗτοι εὐρεῖς χιτῶνας βαθύχρους, συνήθως μελανογλαύκους, ἐξήκοντας μέχρι τῶν μηρῶν, περισκελίδας τοῦ αὐτοῦ χρώματος, περιζώμα βύρσινον καὶ πιλίδια ἐκ χλωροῦ πιλῆματος, ὅπως ἀπάρυφα, ὅμοια δὲ πρὸς κῶνον κολοβόν. Ὁ ἐπισκεπτόμενος τὰ μεταλλεῖα περιβάλλεται στολὴν ὁμοίαν πλὴν τοῦ περιζώματος, καὶ εἰς τῶν ἀνωτέρων μεταλλευτῶν, ἀνάψας τὸν ὑπόγειον αὐτοῦ λύχρον, ὁδηγεῖ ὑμᾶς εἰς σκοτεινὴν ὀπὴν παρεμφερῆ πρὸς σωλῆνα καπνοδόχης, ἐν ἣ καταβαίνων πρῶτος ἕως τοῦ στήθους δίδει ὑμῖν ὀδηγίαν ἵνα ἴστασθε σταθερῶς ἐπὶ τῶν κλιμάκων καὶ καλεῖ ὑμᾶς ἵνα ἀκολουθήσῃτε αὐτὸν ἀποβαλόντες πᾶσαν ἀνησυχίαν. Τὸ πρᾶγμα αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ δὲν εἶνε ἀκίνδυνον· ἀλλ' ἐν πρώτοις δὲν πιστεύει τοῦτο ὁ ὅπως τὰ τῶν μεταλλείων ἀγῶων. Καταλαμβάνει ἤδη τὸν ἀνθρωπὸν ὅπως ἀλλοίον συναίσθημα, ὅτε ἐξ ἀνάγκης ἐκδυόμενος περιβάλλεται αἰνεῖται ἀταισίαν τινὰ στολὴν ἐνόχου. Καὶ ἤδη ὀφείλετε νὰ βαδίσῃτε τετραποδητὶ καὶ ἡ ὀπὴ εἶνε λίαν σκοτεινὴ καὶ θεὸς εἰςεῖρει πόσον μῆκος ἔχει ἡ κλιμαξ· ἀλλὰ μετ' οὐ πολὺν χρόνον γίνεται ἄηλον, ὅτι ἡ κλιμαξ αὕτη δὲν εἶνε ἢ μόνη ἄγουσα εἰς τὴν μέλαιναν αἰωνιότητα, ἀλλ' ὑπάρχουσι πολλοὶ πεντεκαίδεκάβαθμοι μέχρις εἰκοσαβάθμων, ὧν ἐκάστη φέρει εἰς μικρὰν σανίδα, ἐφ' ἣς δύναται ὁ κατερχόμενος νὰ ἐπίσχη τὴν κάθοδον καὶ ἔνθα ἀνοίγεται νῆα ὀπὴ διὰ τὴν κλιμακα. Ἐρ-

Ξάμην ἐγὼ ἀπὸ τῆς εἰς Καρολίαν καθόδου, ἥτις εἶνε ἡ ῥυπαρωτέρα καὶ ἀνοσιωτέρα Καρολίνα ἐξ ὅσων ποτὲ ἐγκώμισα. Αἱ βαθμίδες αὐτῆς εἰσὶ κεκαλυμμέναι ὑπὸ ὑγρᾶς ἰλύος, καταβαίνει δέ τις ἀπὸ τῆς μιᾶς κλιμακός εἰς τὴν ἄλλην τοῦ μεταλλευτοῦ καταβαίνοντος πρώτου καὶ βεβαιούντος ὑμᾶς, ὅτι οὐδεὶς ὑπάρχει κίνδυνος, ἀρκεῖ νὰ ἴστασθε σταθερῶς ἐπὶ τῶν βαθμίδων, νὰ μὴ βλέπητε εἰς τοὺς πόδας ὑμῶν, νὰ μὴ ἰλιγγιάτε καὶ νὰ μὴ θέτητε τὸν πόδα ἐπὶ τῆς παρακειμένης σανίδος, ἢν παραλλάσσει ἀναβαίνων μετὰ βρυγμοῦ τὸ σχοινίον τῶν πύλων, καὶ ἀφ' ἧς πρὸ δεκαπενθημέρου ἀπρονοήτως τις κατεκρημνίσθη καὶ ἔθραυσε τὸν τράχηλον. Ἐκεῖ κάτω δὲ, ἐν τῷ βάθει, ἀκούσθαι θόρυβος καὶ θροῦς συγκεχυμένους ἐπιτρέβεται τις ἀενάως ἐπὶ δοκῶν καὶ σχοινίων κινουμένων ἵνα ἀναβιάσῃ τοὺς πύλους τοὺς πλήρεις ἐκ τοῦ ὄρυκτοῦ ἢ τοῦ ὕδατος τοῦ ἀναελλίζοντος ἐν τῷ μεταλλείῳ. Φθάνει τις ἐκ διαλειμμάτων εἰς ἐγκαρσίους διαδρόμους καλουμένους στοᾶς, ἐν αἷς φαίνεται προσεφυκὸς τὸ μέταλλον καὶ ἐν αἷς διαμένει ὀλόκληρον τὴν ἡμέραν ὁ μεταλλευτῆς, ἀσχολούμενος εἰς τὴν διὰ τῆς σφύρας αὐτοῦ ἀπόσπασιν τῶν τεμαχίων τοῦ μεταλλοῦ ἀπὸ τῆς στοᾶς. Δὲν κατέβην μέχρι τοῦ ἐσχάτου βαθύς, ὅθεν δύναται τις ν' ἀκούσῃ, κατὰ τοὺς λόγους τινῶν, τοὺς ἀντίποδας φωνοῦντας ἐν Ἀμερικῇ, *Alala, Laagaréte!* Ἄλλ' ἐγὼ ἤδη εὐρίσκον, λέγειται μετὰ ὑμῶν, ἀρετὰ βαθὺ τὸ στῶμα. Ἔως τοῦ ὀποιοῦ εἶχον καταβῆ. Οὐδὲν αὐτόθι ἄλλο πλὴν ἡ θύρβος καὶ βόμβος συνεχῆς, μυστηριώδης κίνησις μηχανῶν, ῥοὺς πηγῶν ὑποχθονίων, ἀναφυσήματα ἀτμῶν γνήντων, καὶ τὸ φῶς τοῦ ἡμετέρου λύχνου ὑπέτρεψε, ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ὠχρότερον ἐν τῇ ἐρημικῇ ἐκείνῃ νυκτί. Ἀληθῶς εἶπεν ἡσθανόμην ζᾶλν ἢ ἀναπνοὴ μοι ἀπέβαινε δυσχερῆς καὶ μετὰ κόπου ἐκράτου ἑμαυτὸν ἐπὶ τῶν ὀλισθηρῶν βαθμίδων. Καὶ δὲν προήχθη μὲν μέχρι παροξυσμοῦ ἀνησυχίας, ἀλλ' — ὅπερ παράδοξον — ἐν τῷ βάθει ἐκείνῳ ἀναστρεφόμενος ἀνεπόλησα κατ' ἑμαυτὸν, ὅτι τὸ παρελθὸν ἔτος, σχεδὸν κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν, εἶχον ἰδεῖν τρικυμίαν κατὰ τὴν βόρειον θάλασσαν καὶ

ἐσκεπτόμην κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην, ὅτι ἦτο πολὺ γλυκὺ νὰ αἰσθάνηται τις τὸ πλοῖον ἐνθα κᾶκισα ὑπὸ τῶν κυμάτων σαλευόμενον, νὰ ἀκούῃ τοὺς ἀνέμους μελίζοντας τὸ θορυβῶδες αὐτῶν σάλπισμα καὶ ἐν μέσῳ τούτου τὸν τερπνὸν θύρβον τῶν ναυτῶν, καὶ πάντα ταῦτα ὁροσερῶς λουόμενα ἐν τῷ γλυκεῖ καὶ ἐλευθέρῳ τοῦ οὐρανοῦ αἴερι. Ὡ ναί, ἀή! Διψῶν ἀέρος ἀνέβην δωδεκάδας τινὰς κλιμακῶν καὶ ὁ ὀδηγῶν με μεταλλευτῆς με ἔφερε διὰ στενοῦ καὶ μακροτάτου διαδρόμου τετμημένου ἐπὶ τοῦ ὄρους μέχρι τοῦ μεταλλείου Δωροθέα. Ἐν τούτῳ ὑπάρχει εὐκραέστερος ἀήρ καὶ πλείων φαιδρότης, αἱ κλιμακες εἶνε καθαριώτεραι καὶ μᾶλλον τῶν τῆς Καρολίνας ἀνάπτυξις. Ἐν τῷ μεταλλείῳ τούτῳ ἡσθανόμην πλείονα ἀνεσιν, μάλιστα ὅτε ἀνεύρισκον πολλῶν πλείονα ἰχνη ψυχῶν ἀνθρωπίνων.

Ἐν τῷ βάθει διεκρίνοντο φῶτα κινούμενα, μεταλλευταὶ δὲ, τοὺς λύχνους εἰς τὰς χεῖρας κρατοῦντες, ἀνέβαινον ἡρέμα ἐγγύς ἡμῶν, προσαγορεύοντες ἡμᾶς διὰ τῆς φιλίου αὐτῶν ἐσχῆς καλὴ ἀνοδος, ἀντεδέχοντο παρ' ἡμῶν τὴν αὐτὴν εὐχὴν καὶ ἀντιπαρήρχοντο. Προσέβαλέ με ὡσεὶ ἀνάμνησις τις ἡρεμῶν καὶ γλυκεῖα, ἀλλὰ παράδοξος καὶ ἀνιγματοῦδος, ὅτε συνήντησα τὰ διαγῆ καὶ ῥεμβᾶ βλέμματα καὶ τὰς ὀλίγον ὠχρὰς, ἀλλὰ σεμνὰς καὶ εὐσεβεῖς μορφὰς τῶν νεαρῶν καὶ γηραιῶν ἐκείνων ἀνδρῶν, μυστηριώδως φωτιζόμενων ὑπὸ τῶν ἀμφιβόλων ἀπαυγασμάτων τῶν λύχνων αὐτῶν. Ἐργασθέντες ἤδη ὅλην τὴν ἡμέραν ἐν ταῖς σκοτειναῖς ἐκείναις καὶ ἐρημικαῖς ῥωγαμαῖς, ἀνέβαινον τότε πρὸς τὸ γλυκὺ φέγγος τῆς ἡμέρας καὶ τῶν ὀφθαλμῶν συζύγων καὶ τέκνων.

Ὁ ὀδηγός μου ἦν Γερμανὸς χρηστὸς καὶ ἀγαθὸς τὸν χαρακτήρα, πιστὸς δὲ ὡς κύνιον. Μετ' αἰσθήματος ὅλως ἐνδομύχου εὐτυχίας μοι ἔδειξε τὴν στοᾶν, ἐν ἣ εἶχε γευματίσει ὁ δοῦξ τῆς Κανταβριγίας μετὰ τῶν περι αὐτὸν ὅτε ἐπεσκέφθη τὸ μεταλλεῖον, καὶ ἐν ἣ φυλάττουσι τὴν ἐπιμήκη τοῦ συμποσίου τράπεζαν καὶ τὸ μέγα ἐξ ὄρυκτοῦ ἐδώλιον, ἐφ' οὗ ἐκάθησεν ὁ δοῦξ. «Ταῦτα πρέπει νὰ μείνωσιν εἰς αἰῶνιον ὑπόμνημα» μοι εἶπεν ὁ ἀγαθὸς μεταλλευτῆς

καὶ μοι διηγήθη ἐνθους πάσας τὰς τελετὰς αἰτίνες εἶχον δοθῆ κατὰ τὴν περίστασιν ἐκείνην, πῶς ἅπασα ἡ στοᾶ διεκοσμήθη διὰ φῶτων, ἀνθέων καὶ φυλλωμάτων, τίνι τρόπῳ μεираξ μεταλλευτῆς λαβόμενος κιθάρας ἔψαλε, πῶς ὁ ἀγαθὸς δοῦξ ἔπιεν εἰς ὑγίαν πολλῶν καὶ πῶς ὅλοι οἱ μεταλλευταὶ, καὶ πρῶτος αὐτός, ἦσαν ἔτοιμοι νὰ θυσιάσωσιν εὐχαρίστως τὴν ζωὴν αὐτῶν ὑπὲρ τοῦ ἀγαθοῦ δουκὸς καὶ παντός τοῦ οἴκου τοῦ Ἀννοβέρου.

Ὡς ἡ Γερμανικὴ πίστις οὕτω καὶ ὁ μικρὸς λύχνος τοῦ μεταλλευτοῦ εἶχεν ἤδη φωτίσει ἡμᾶς, οὐχὶ περιλαμπῆς ἀυγάζων, ἀλλὰ φέγγων ἡρεμῶν καὶ ἀσφαλῆς, διαβαίνοντας διὰ τοῦ λαβυρινθοῦ τῶν ὄρυγματων καὶ τῶν διαδρόμων. Τέλος ἐξήλθομεν ἐκ τῆς βαρείας ὑπογείου νυκτός τὸ φῶς τοῦ ἡλίου ἔλαμπε. Καλὴ ἀνοδος!

Πάντες σχεδὸν οἱ τῶν μεταλλείων ἐργάται κατοικοῦσιν ἐν Glausthal καὶ ἐν τῇ πλησιοχώρῳ μικρᾷ πόλει Zellerfeld. Ἐπεσκέφθη πολλοὺς τῶν ἀγαθῶν τούτων ἀνδρῶν, παρετήρησα τὴν ἐσωτερικὴν τῶν κατ' αὐτοὺς διατάξιν, ἤκουσα τινὰ τῶν ἀσμάτων αὐτῶν ἄτινα ψάλλουσι μετὰ πολλῆς χάριτος πρὸς τῆς κιθάρας, τῷ προσφιλεῖ αὐτοῖς ὄργανῳ κατέρωθσα νὰ μοι διηγηθῶσι παλαιὸς ὀρεινοὺς μῦθους, πρὸς δὲ καὶ νὰ ἐπαναλάβωσι τὸς προσευχὰς, ἃς ἀπευθύνουσιν ὁμοῦ κατ' ἔθος πρὸ τῆς εἰς τὰ σκοτεινὰ ὑπόγεια καταβάσεως, καὶ προσυχήθη μετ' αὐτῶν ὡς καλὸς Χριστιανὸς πλεον ἢ ἄπαξ. Γέρων τις μάλιστα ἀρχιμεταλλευτῆς ἦτο τῆς ιδέας νὰ μείνω μετ' αὐτῶν καὶ με προέτρπε νὰ γίνω μεταλλευτῆς. Πλὴν ἀλλ' ὅμως ὅτε ἀναχωρῶν ἀπεχαιρέτηζον αὐτοὺς, οὗτος μοι ἔδωκεν ἐντολὴν τινὰ διὰ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ κατοικοῦντα εἰς τὸ γετόνημα τοῦ Goslar, καὶ με ἐπεφόρησε νὰ ἀσπασθῶ πλειστάκις τὴν προσφιλεῖ αὐτοῦ ἀνεψίαν.

Καὶ περὶ γαλήνιος καὶ ἀκίνητος ἡ ζωὴ τῶν ἀνδρῶν τούτων φαινόμενη εἶνε ὅμως ζωὴ ἀληθῆς καὶ τεταραγμένη. Ἡ γηραιὰ καὶ ὑποτρέμουσα γυνὴ ἦτις ἐκάθητο ὀπισθεν τῆς θερμάστρας, ἀντικρὺ τῆς μεγάλης σκευοθήκης, εἶχεν ἴσως διαγάγει εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν τέταρτον ὄλον αἰῶνος, τὰ δὲ αἰσθήματα καὶ αἱ ιδέαι αὐτῆς εἰσὶ συντεταυ-

σμένα μετὰ πάντων τῶν γωνιωμάτων τῆς θερμάστρας, μετὰ πάντων τῶν τορευμάτων τῆς σκευοθήκης ἐκείνης. Καὶ οὕτω σκευοθήκη καὶ θερμάστρα ζῶσι, διότι εἰς ἀνθρωπος ἔδωκεν εἰς αὐτὰ μέρος τῆς ἰδίας αὐτοῦ ψυχῆς.

Μόνον ἐκ τοσούτῳ στενῆς συνπαρξέως μετὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου ἠδύναντο νὰ πηγάζωσι καὶ νὰ γεννηθῶσιν αἱ παλαιὰ μυθοπλαστῆσαι τῶν τιτῶν, αἰτίνες χαρκτηρίζονται διότι ἐν αὐταῖς λαλοῦσι καὶ ὀρώσιν οὐχὶ μόνον τὰ ζῶα καὶ τὰ φυτὰ, ἀλλὰ καὶ πληθὺς ἀπειροσ ἀψύχων ἀντικειμένων. Παρ' ἀνθρώποις τοιοῦτοις, ῥεμβώδεις καὶ ἡσύχοις, ὠρεῖται ν' ἀποκαλυφθῇ, ἐν τῷ γαλήνιῳ καὶ εἰρηνηκῷ μυστηρίῳ τῶν ἐν τοῖς ὄρεσι καὶ τοῖς δάσσει κερκρυμένων καλυβῶν, ἡ ἐσωτέρα ζωὴ πάντων τούτων τῶν ἀντικειμένων. Ἀνεκάλυψαν οὗτοι ἐν ἐκείνοις ἀναγκαῖον τινὰ καὶ συνεπῆ χαρακτήρα, γλυκειάν τινα ἀνάμειξιν φαντασιώδους ἰδιοτροπίας καὶ ἀληθῶν ἀνθρωπίνων αἰσθημάτων καὶ διὰ τοῦτο παρατηροῦμεν ἐν τοῖς μυθεύμασι τούτοις πράγματα θαυμάσια ἀναφερόμενα ὡς πάντη φυσικά. Τὸ κάρφος τοῦ ἀχύρου καὶ ὁ ἀνθραξ, ὡς ἐν παραδείγματι, θέλουσιν ἀδιαβῶσι τὸν ῥύακα καὶ ἀνατρέπονται τὸ πτύον καὶ τὸ σάρωθρον ἐρίζουσιν ἐπὶ τῆς κλιμακῆς καὶ μονομαχοῦσι τὸ ἔσοπτρον ἐξεταζόμενον παρουσιάζει τὴν εἰκόνα τῆς ὠραιότητος τῶν γυναικῶν καὶ σταγόνες αἵματος ἀκόμη ἄρχονται νὰ λαλῶσιν ἀπευθύνουσαι λόγους ἀπαίσιους ἐγείροντας τὸ ἀθημονέστατον ἔλεος. . . Ἐνυπάρχει εἰς ταῦτα ἡ αὐτὴ αἰτία δι' ἣν ἡ ἡμετέρα ζωὴ ἔχει κατὰ τὴν παιδικὴν ἡλικίαν τόσῳ μεγάλην σπουδαιότητα. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην τὸ πᾶν ἔχει δι' ἡμᾶς τινὰ σημασίαν ἀκούομεν τὰ πάντα, βλέπομεν τὰ πάντα, πάντα δὲ ἡμῶν τὰ αἰσθήματα ἔχουσι τὰς αὐτὰς διαστάσεις, ἐν ᾗ ἀργότερον δρώμεν μᾶλλον κατὰ προβεβουλευμένην τινὰ προαίρεσιν. Ναι, ἀργότερον ἀφισρούμεθα πλέον ἀποκλειστικῶς εἰς τοῦτο ἢ ἐκεῖνο τὸ ἀπομεμονωμένον ἀντικείμενον, ἀναλλάσσομεν τότε ἐπιπό-

νωως τὸν καθαρὸν χρυσὸν τῆς παρατηρήσεως ἀντὶ τοῦ χαρτονομίσματος τῶν ἐν τοῖς βιβλίοις ὀρισμῶν καὶ ἡ ζωὴ ἡμῶν κερδαίνει κατ' ἔκτασιν ὅτι ζημιούται κατὰ βάθος. Καὶ

τότε πλέον εἴμεθα ἄνδρες τέλειοι καὶ διακεκριμένοι· ἀλλάσσομεν συνεχῶς κατοικίαν, ἢ δὲ ὑπερέτρια ταξίθεται ἐν αὐτῇ καὶ μετατίθησι κατὰ τὸ δοκοῦν τὰ ἐπιπλα, ἅτινα εἶνε ἀδιάφορα δι' ἡμᾶς ἢ διότι εἶνε νέα ἢ διότι ἀνήκουσι σήμερον εἰς τὸν Πέτρον, αὐριον εἰς τὸν Παῦλον. Καὶ αὐτὰ τὰ ἐνδύματα ἡμῶν μένουσι πρὸς ἡμᾶς ξένα· μόλις γνωρίζομεν πόσα κομβία ἔχει τὸ φόρεμα, ὅπερ ταύτη τῇ στιγμή περιβαλλόμεθα· τὰ δ' ἐνδύματα ταῦτα ἀλλάσσομεν ὡς συχνότατα, καὶ οὐδὲν τούτων διατηρεῖ ἀναγκαίαν ἀναφορὰν πρὸς τὴν ἡμετέραν ἐσωτερικὴν καὶ ἐξωτερικὴν ἱστορίαν. Μόλις δυνάμεθα νὰ ἐνθυμηθῶμεν ὁποῖαν ἐντύπωσιν προῦξέει τὸ φαιὸν περιστήθιον (gilet) ὅπερ παρέσχε ποτὲ τοσαύτας ἀφορμὰς γέλωτος, ἀλλ' ἐφ' οὗ ἐστηρίχθη τοσάκις ἡ γλυκεία τῆς ἀγαπημένης χεῖρ, μετὰ τοσαύτης χάριτος ἐπὶ τῶν εὐρειῶν αὐτοῦ κροκίνων αὐλάκων πλανωμένη.

Ἡ πρεσβυτία ἢ ἀντικρὺ τῆς σκευοθήκης, ὅπισθεν τῆς θερμάστρας, καθημένη ἔφερεν ἐσθῆτα ἀνοιχτήν, ἐξ ὑφάσματος παρελθούσης ἐποχῆς, τὴν γαμήλιον τῆς μάμμης αὐτῆς στολήν. Ὁ δισέγγονος αὐτῆς, μικρὸς παῖς ξανθὸς ἀστράπτων τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ ἐνδεδυμένος ἦδη τὴν στολήν τῶν μεταλλευτῶν, ἐκάρητο παρὰ τοὺς πόδας τῆς προμάμμης καὶ ἠρίθμει τὰ ἄνθη τῆς ἐσθῆτος αὐτῆς· ἐκεῖνη δὲ ἴσως διηγῆθη αὐτῷ περὶ τῆς ἐσθῆτος ταύτης πολλὰ μυθάρια, χαριέντως καὶ σπουδαίως εἰρημένα, ἅτινα δὲν θέλει βεβαίως τόσον ταχέως λησμονῆσαι τὸ τέκνον· θὰ κυμαίνονται ταῦτα συνεχῶς ἐν τῇ φαντασίᾳ αὐτοῦ καὶ ὅταν ἔτι, ἀνὴρ γενόμενος, ἐργάζεται μόνος ἐν τοῖς σκοτεινοῖς διαδρόμοις τῆς Καρολίνας, καὶ θὰ διηγῆται ταῦτα ἴσως ἐπὶ μακρὸν χρόνον μετὰ τὸν θάνατον τῆς ἀγαθῆς μάμμης, ὅταν γέρον ἦδη πολὺς καὶ ἐκεῖνος κἀθηται ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἐγγόνων αὐτοῦ, ἀντικρὺ τῆς μεγάλης σκευοθήκης, ὅπισθεν τῆς θερμάστρας.

ΝΥΞ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑ.

(Περσικὴ ἐποποιία).

«Ὁὗ φάλω τὴν ἀτυχίαν τῆς *Νυκτός* καὶ *Ἡμέρας*· θὰ ἰδῆτε τὴν ἐπιμονὴν πατρὸς, τοῦ *Ἠλίου*· θὰ ἀκούσητε τὴν κακὴν τρέχειαν τοῦ *Φθόρου* καὶ τῆς *Κακίας*· καὶ θὰ μάθητε ὅτι ὁ ἔρωσ τοῦ *Θανάτου* πρὸς τὴν *Νύκτα* μετετρέπη εἰς τρομερὰν ἐκδίκησιν. Ὑπάρχει πεπρωμένον».

«Ὑπῆρχον δύο ἀδελφοὶ ἐκ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς μητρὸς· ἐν τούτοις οὐδέποτε συνώκησαν ἐν τῇ αὐτῇ στέγῃ· καὶ ὁμοῦς ἠγαπῶντο· μόλις ἡ *Νύξ* ἔδιδε τὴν χεῖρα εἰς τὴν *Ἡμέραν*, μόλις αὐτὴν ἐν τῇ μητρικῇ στέγῃ ἀφικνουμένην ἔβλεπε, καὶ ἦτο ἠναγκασμένη ν' ἀναχωρήσῃ. Ἡ μήτηρ των ἐκαλεῖτο *Σκιά*· νέα ἠπατήθη ὑπὸ τοῦ *Ἠλίου*, ἐξ οὗ καὶ αἱ θυγατέρες αὐταὶ ἐγεννήθησαν. Ἐλαβον ἐντολήν ἀπὸ τὴν μητέρα των νὰ μισῶσι τὸν *Ἠλίον*· οὗτος κατηράσθη αὐτὰς νὰ μὴ συζῶσι· κατηράσθη νὰ περιφέρωνται ἀλληλοδιαδόχως τὸν κόσμον· νὰ φεύγῃσι ταχύτερον τοῦ ἀνέμου· ἦτο τὸ πεπρωμένον των».

«Καὶ ὁμοῦς ἠγαπῶντο· ἡ *Νύξ* ἦτο μέλαινα, μελαντέρα τοῦ σκότους· ἡ *Ἡμέρα* ἦτο λευκὴ, λευκότερα τῆς χιόνος· καὶ αἱ δύο ἦσαν παρθένοι ἀγναὶ καὶ ὠραῖαι. Ἡ *Κακία* καὶ ὁ *Φθόρος* ἐζήλευσαν ὁμοῦς αὐτάς· ἡ *Κακία* καὶ ὁ *Φθόρος* ἦσαν κακοὶ γείτονές των· τὰς ἐσυκοφάντησαν· τοιοῦτον ἦτο τὸ πεπρωμένον των».

«Ἦσαν διδυμοὶ· ἡ *Νύξ* ἐφαίνετο ὁμοῦς πρεσβυτέρα. Συνανετρέφησαν καὶ ὁμοῦς οὐδεμίαν ἀνάμνησιν ἐφαίνετο ὑπάρχουσα ἐν τῇ μνήμῃ αὐτῶν. Οἱ χαρακτήρες των δὲν ὁμοιάζον· ἡ *Ἡμέρα* ἦτο γελόεσσα· ἡ *Νύξ* σκυθρωπὴ καὶ μελαγχολικὴ· καὶ ὁμοῦς αἱ καρδίαι των, ὅταν συνητῶντο, ἔπαλλον ἐφλέγοντο ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας ν' ἀνταλλάξωσι λέξεις· δὲν ἠδύνακτο· καὶ ὁμοῦς ἐγνώριζον ὅτι ἦσαν ἀδελφοὶ· τοιοῦτο τὸ πεπρωμένον των».

«Ἡ *Νύξ* ἦτο ἐμβριθής· πάντας ἐν τῇ οἰκίᾳ συνέβρεον, διὰ νὰ τὴν συμβουλευθῶσιν· οὐδέποτε τις ἀπέτυχεν· αἱ συμβουλαὶ

ταὶ τῆς ἦσαν ὄρθαι. Ἦτο εὐσπλαγχνος· πόσους τῶν ἐραστῶν δὲν ἐπροστάτευσεν· πόσας τῶν γυναικῶν δὲν ἔσωσεν; καὶ οἱ κλέπται αὐτοὶ ἐπροστατεύθησαν· ἀλλὰ ἡ εὐσπλαγχνία τῆς ἦτο ὑπερβολικὴ· πολλοὶ κακοῦργοι ἐλπίζοντες εἰς τὴν αἰγίδα τῆς προστασίας τῆς, πόσα κακὰ δὲν ἐπραξαν; Τοιοῦτος ἦτο ὁ χαρακτήρ τῆς».

«Τοὺς πάντας ἤλεε· τοὺς πάντας εὐσπλαγχνίζετο· ἡ εὐεργεσία ἦτο ὁ προορισμὸς τῆς· ἀπαντες ἀνεπαύοντο ἐν τῇ μητρικῇ αὐτῆς στέγῃ· ἡ ἰδέα, ὅτι τοὺς πάντας ἐφορᾷ, καθίστα ἤρεμον καὶ γλυκὺν τὸν ὕπνον αὐτῶν· ἡ *Νύξ* ἐπεθύμει τὴν ἡμερίαν· ἔφρευγε τὰς φωνὰς καὶ τὴν ταραχήν· ἦτο ὁ χαρακτήρ τῆς».

«Ἦτο ὁμοῦς ὀκνηρὰ· ἐργασίαν ὀλίγην ἔκαμνε· συνήθως ἐρεμβάζετο· οἱ μακροὶ πλόκαμοι τῆς μελαίνης αὐτῆς κόμης ἔδιδον χάριν εἰς τὸν βεμβασμόν· καὶ βεμβάζουσα εἶχε βλέμμα ζωηρὸν, βλέμμα δηλοῦν τὴν καρδίαν τῆς, τὸν χαρακτήρα τῆς».

«Πολλοὺς ἔσωσεν, ἀλλὰ καὶ πολλοὺς ἀπώλεσε· πάντες συνειθίζον νὰ βλέπωσιν ἀλληλοδιαδόχως τὰς δύο ταύτας ἀδελφάς· καὶ ὁμοῦς πολλοὶ ἰδόντες τὴν *Νύκτα*, δὲν ἐπρόλαβον νὰ ἴδωσι τὴν *Ἡμέραν*· ὁ *Θάνατος*, ἐραστής ἀμειλικτός, ὡς ἐμπαίζόμενος ὑπὸ τῆς *Νυκτός*, καὶ πάντας τοὺς ὑπὸ τὴν προστασίαν αὐτῆς ζηλοτυπῶν, πολλοὺς ἀφῆρεσεν, ὡς ἰσχυρότερος, λαβὼν εἰς τὴν κατοχήν του· ἡ πρὸς τὸν *Θάνατον* ἀπάθειά τῆς, πολλοὺς κατέστρεψεν· ἦτο ὁ χαρακτήρ τῆς».

«Ἡ *Ἡμέρα* ἐφαίνετο σεμνή· καὶ ὁμοῦς δὲν ἦτο προσεποιεῖτο· κατόρθου δι' ἐπιτηδειότητος σπανίας νὰ καλύπτῃ τὰς ἀσχημίας τῆς· τὰς ἐκάλυπτεν· οἱ προσποιητοὶ τῆς τρόποι πολλοὺς ἠπάτησαν· ἦτο ὁ χαρακτήρ τῆς».

«Ἦτο χαρίεσσα· εὐθυμὸς· σπανιώτατα μελαγχολικὴ· ἐπεθύμει τὴν ταραχήν· ἠγάπα τὰς πανηγύρεις· ἐτέρπετο εἰς τὰς μάχας· τὰ θεάματα ἦτο τὸ στοιχεῖόν τῆς· ἡ μουσικὴ τὴν ἐφαιδρυνεν· εἶχε τὸν χαρακτήρα τῆς».

«Ἦτο φλύαρος· θορυβώδης· αἱ φιλονεικίαι ἐξωγοῦνον αὐτήν· εἶχε τοὺς πελάτας τῆς, ἀλλ' οὐχὶ ὅπως ἡ *Νύξ*· πολλὰκις αἱ συμβουλαὶ τῆς ἀπέτυχον· πολλοὶ μετενόη-

σαν ἀκολουθήσαντες αὐτάς· ἡ καρδία τῆς ἦτο κακὴ· ὄχι· ὁ χαρακτήρ τῆς».

«Ἡ *Ἡμέρα* ἦτο ἐργατικὴ· ἀνευ ἐργασίας σπανίως ἠσύχαζε· τὸ ἀνήσυχον πνεῦμά τῆς ἔπρεπε ν' ἀπασχολῆται· εἰργάζετο· ἐφλυάρει· ἐθορυβεί· ἠτάκτει· πλὴν εἰργάζετο· δὲν ἦτο ὁ χαρακτήρ τῆς;»

«Ἡ νέα κόρη *Νύξ* δὲν ἠγάπα· πλὴν ἠγαπάτο ὑπὸ τοῦ *Θανάτου*· ἦτο ἀναίσθητος εἰς τὸν ἔρωτα· ἡ *Ἡμέρα* ἠγάτο εὐκόλως· καὶ εὐκόλως ἠθέλεν εὐρεῖ τὴν εὐτυχίαν. Ἡ *Νύξ* καὶ ἡ *Ἡμέρα* ἐμελλον νὰ ἐλευθερωθῶσι τῆς κατάρας τοῦ πατρὸς των *Ἠλίου*· πλὴν δὲν ἦτο πεπρωμένον».

«Ὁ πατὴρ των ἠθέλησε νὰ συγχωρήσῃ αὐτάς· τὰς εἶχε λυπηθῆ· ἀλλ' ὁ μικρότερος αὐτοῦ ἀδελφός, ὁ *Θάνατος*, πνέων ἐκδίκησιν πλέον κατὰ τῆς ἐμπαίζουσης αὐτὸν *Νυκτός*, τὰς διέβαλεν εἰς τὸν πατέρα των· ὁ *Φθόρος* καὶ ἡ *Κακία* ἐνίσχυσαν τὴν διαβολήν· ὁ *Ἠλίος* ἐπέισθη· ἦτο πεπρωμένον».

«Αἱ ἀδελφαὶ ἠλιπίζον· ἡ ἐλπίς των ὁμοῦς ἦτο ματαία· ἡ πρόσκαιρος καταδικη των μετετρέπη εἰς αἰώνιαν· ὁ πατὴρ των ἐγένετο ἀκαμπτος· δὲν θὰ καμθῆ ποτέ· αἱ νεάνιδες θὰ τρέχωσι τὸν κόσμον ἀλληλοδιαδόχως· ἐνῶ ἡ μία θὰ οἰκουρῆ, ἡ ἄλλη θὰ φεύγῃ ὡς ὁ ἀνεμος· ταχύτερον αὐτοῦ· εἶναι πεπρωμένον».

«ΦΑΤΙΧ.»

ΠΟΙΚΙΛΑ.

Ἴδου πῶς ὁ Κοραῆς περιγράφει τὴν κωμικὴν παρουσίαν αὐτοῦ εἰς τὸν Ναπολέοντα Α'. «Παράστησον εἰς τὴν φαντασίαν σου ἐνδεδυμένον με φορέματα δανειστά, με σκιάδιον ἰσομέγεθες, με πέτασον ἀλεξιβρόχον, καὶ περιζωσμένον ῥομφαίαν, καὶ κινδυνεύοντα πολλὰκις νὰ πέσῃ διὰ τὴν εἰς τὰ σκέλη τῆς ῥομφαίας ἐμπλοκήν· ποῖον; ἐμὲ, καὶ κράτει ἂν ἦναι δυνατὸν τὸν γέλωτα!»

Ο ωραιότερος όλων τῶν ὑπαρχόντων μαργαριτῶν εἶναι ὁ ὑπὸ τῶν ἀσιμνήστων Ζωσιμάδων ἀγορασθεὶς καὶ ὑπ' αὐτῶν κληροδοτηθεὶς τῇ Ἑλλάδι.

α' Ο μικρὸς οὗτος παῖς, ἔλεγεν ὁ Θεμιστοκλῆς πρὸς τοὺς φίλους του, δεικνύων τὸν Ἐρωτά, ἀρχει ὅλης τῆς Ἑλλάδος· ἐπειδὴ αὐτὸς μὲν κυβερνᾷ τὴν μητέρα του, ἡ δὲ μήτηρ του ἐμὲ, ἐγὼ κυβερνῶ τοὺς Ἀθηναίους, καὶ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς ἄλλους Ἑλληνας.

Ο μέγας κώδων τοῦ ἐν Βιέννῃ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Στεφάνου, κατεσκευάσθη ἐκ τοῦ χαλκοῦ 180 τουρκικῶν τηλεβόλων καὶ ἔχει βάρος ἴσον πρὸς 354 στατήρας.

Ἡ ἐν Δρέσδα πινακοθήκη περιέχει 4900 εἰκόνας διαφόρων ἐπισήμων ζωγράφων· ἐδα πανήθησαν δὲ πρὸς καταρτισμὸν αὐτῆς ὀκτὼ ἑκατομμύρια ταλλήρων.

Ἐν Μονάχῳ ὑπάρχει ἐστημένος χάλκινος ἀνδριάς παριστῶν τὴν Βαυαρίαν καὶ ἐπονόμαζόμενος Patrona Bavaria. Ὁ ἀνδριάς οὗτος κατεσκευάσθη ἐκ τῶν εἰς τὰ βῆθη τῆς θαλάσσης πεσοντῶν τηλεβόλων κατὰ τὴν ἐν Ναυαρίνῳ τῆς Ἑλλάδος γενομένην ναυμαχίαν, ἅτινα δύται πολλοὶ ἐξέβαλον· εἶναι δὲ μεγέθους τοσοῦτου, ὥστε ἐντὸς τῆς κεφαλῆς τοῦ ἀνδριάντος τῆς Βαυαρίας δύναται νὰ ἴσταται τις ὄρθιος πρὸς τούτοις· δύναται τὸ κενὸν αὐτὸ τῆς κεφαλῆς νὰ περιλάβῃ ἑπτὰ τοῦλάχιστον ἄνδρας, οἵτινες διὰ τῶν διαφόρων φεγγιτῶν, τῶν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ταύτης ὑπαρχόντων νὰ δύνανται νὰ ἐπισκοπῶσι τὴν πόλιν τοῦ Μονάχου καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις. Ὁ ἀνδριάς οὗτος λέγουσιν ὅτι εἶναι ὁ μόνος ἀνδριάς ὅστις εἶναι ὀλόκληρος καὶ οὐχὶ ἐκ πολλῶν μερῶν συγκείμενος. Παρὰ τῶ ἀνδριάντι τούτῳ κεῖται καὶ τι τηλεβόλον ὑπόλοιπον μὲν τοῦ ἀνδριάντος, ἀλλὰ καὶ ἀναμνησκὸν τὸ εἶδος τῆς ὕλης ἐξ ἧς κατεσκευάσθη ὁ ἀνδριάς.

ΠΟΙΗΣΙΣ.

Ο ΤΥΦΛΟΣ.

Εἰςνάματα κρυστάλλινα, εἰς οὐρανοῦς σαπφείρων,
Εἰς τοῦ Βοσπόρου τὰς ἀκτὰς μέσῳ ἀνθῶν καὶ μύρων,
Ἐνθα τὰ ἄστρα πρὸς τὴν γῆν ἐρωτευμένα κλί-
νον, καὶ νύμφαι συλλουόμεναι μαγείας ὀνόνης χύ-
νον,

Ὁ Φαίδων ἐγεννήθη,
Καθὼς γεννᾶται στεναγμὸς εἰς ἐρωμένης στήθη.

Μὲ τῆς μητρὸς τὸ φιλῆμα θερμὸς ἀπεπλανᾷτο
Καὶ ὑπὸ δένδρα ψάλλοντα βεμβώδης ἐκοιμᾶτο,
Κ' εἰς ὄνειρα χυνομένον γενναίᾳ φαντασίᾳ
Αἱ δρόσοι τὸν ἀφύπνιζον κ' αἱ αὔραι μὲ θωπείας·
Ἡξάνετο καὶ ἦτον.

Ναὸς τὸ στήθος τοῦ ἀγνῶν ἐρώτων καὶ χαρίτων.

Καὶ ἦτον ἡ καρδία του, τοῦ ποιήτου καρδία,
Ἡνοῦ εὐώδης τῶν ἀνθῶν, ἀγγέλων μελωδία·
Ὁ κόσμος τῶ παρίστατο ὡς παραδείσου λίμνη
Ἐνθα Θεὸν καὶ ἔρωτα κωπηλατῶν ἀνύμνει,
Καὶ ἔρρε ἡ ζωὴ του,
Ὡς ἔρρεε χαρμύσινος ἡ εὐμελής μόλπῃ του.

Ἡγάπα κ' ἔλατρεῦετο... Ὑπὸ σκίαν φιλόρας.
Θερμὴν ἀγκάλην ἦνοιγεν εἰς φιλῆμα Ἐλδίρας
Καὶ μὲ τῆς κόρης ἦνωσε τὰ φλογερά του χεῖλη.
Ἄρῶν τοιούτων Ἀὔριον ποτὲ μὴ ἀνάτειλῃ!

Ὁ Λαμαρτίνε, μάτην
Εὐχεσ' ὑπὲρ τῶν εὐτυχῶν τὴν ὄραν βραδυ-
τάτην!

Εἰς γάμον τοὺς συνήνωσε γονέων εὐλογία,
Ἐξῆ εὐχὴ ὑπὲρ αὐτῶν πᾶσα πτωχοῦ καρδία,
Κ' ἔξω δακρύων ἄγευστοι καὶ ξένοι ἀλη-
θῶν

Ὅπως τὸ ἔαρ φαίνεται ζεῦγος ἀγνῶν τρυφῶν.
Καὶ ἔφρευγον οἱ χρόνοι...

Τῆς μαγικῆς Ἀνοίξεως αὐτῇ ὀροσώδης ἦτον,
Ἄγγέλων ὡς μειδιάμα, λευκῆ ὡς ἡ μορφὴ των

Ἄνθη καὶ ἄνθη ἔθαλλον, ὡς τὰ πτηνὰ, ποι-
(κίλα,
Τοὺς πόθους τῆς ἀνέμελπε κρυπτῆ ἢ Φιλομήλα,
Κ' ὁ κόσμος κλίτων γόνου
Τὸ ἔαρ εἰς τὸν Πλάστην του ὡς ὕμνον προσε-
(φώνει.

Ἐκεῖ, εἰς ἄλσος σύνδενδρον, εἰς πεύκην ὑποκάτω
Τὴν ἄρμονίαν τοῦ Παντός εἰς νέος ἤκρατο...
Ἄκτις φαιδρὰ τὸ φύλλωμα διαπερῶσα πίπτει
Καὶ τὴν μορφήν τοῦ εὐγενοῦς θνητοῦ ἀποκα-
(λύπτει,

Εἶναι ὠχρὰ εσλήνη,
Κ' ἤρεμα δάκρυ διαυγὲς ὁ ὀφθαλμὸς του χύνει.

Ὡ ρόδα, κρίνοι, ἀδελφοὶ ἐκείνου, καὶ μυρσίναι,
Ἐμπρὸς σὰς ποίος ἴσταται, ὁ κλαίων ποίος εἶναι;
Ἄς γίνῃ δάκρ' ἢ δρόσος σὰς ὦ ἄνθη, μαρνα-
(θῆτε

Προτοῦ, προτοῦ τὸν Φαίδωνα ἀόμματον ἰδέτε!
Τυφλὸς πλανᾷ τὸ βῆμα
Κ' ἔγιν' ὁ κόσμος δι' αὐτὸν εὐρὺ τοῦ σκότους
(μνήμα.

Ἴδέ τον... Μένει ἄφωνος, ἀκίνητος καὶ μόνον
Ἄφινει, ὡς τὸ ἄρωμα τὸ ἄνθος, γλυκὺν στόνον.
Δὲν ψάλλει ἦδη, δὲν πετᾷ, ἀλλὰ σιγὰ δακρύων
Μέγα φωνεῖ καὶ ὕψιστον τοῦ κόσμου ἐλεγείον.
Κ' ἐνῶ γελῶσιν ὅλα,
Αὐτὸς εἶναι κυπρίσσις εἰς ἄλση μυροβόλα.

Ἄκουε γύρω του φαιδρὰ πτηνὰ νὰ κελαδῶσι,
Ἡνέει τερπνὰ ἀρώματα ποῦ πάντοθεν πετῶσι,
Θερμὴν ζωὴν αἰσθάνεται εἰς πρωϊνὰς ἀκτίνας,
Τὸτ' ἐνθουσιεῖται τὰς χρυσαῖς ἡμέρας του ἐκείνας,
Τὸν κόσμον ἐνθουσιεῖται,
Καὶ μὲ λυγμοὺς καὶ δάκρυα αὐτὰ παραπονεῖται.

«Πᾶσε ἀχλὺς τοῦ βίου μου, ὦ τοῦ φωτός μου
(δύσις!

Μακρὰν μου σκότῃ φύγετε, κολάσεως ἀλύσεις,
Τὸν τελευταῖον κἂν τῆς γῆς χαριτισμὸν ν' ἀ-
(φῆσω,

Τὸ φῶς, ὀλίγον οὐρανὸν, τὴν φύσιν ν' ἀτενίσω...
Εἶναι σκληρὸν, Θεέ μου,
Νὰ ἔχω τέκνον καὶ αὐτὸ νὰ μὴν ἰδῶ ποτὲ μου!

Οἱ πόθοι, αἱ ἐλπίδες μου, τὰ ὄνειρα, ἢ Πλάσις,
Εἰς μελανὰς ἐκλείσθησαν τάφου στενοῦ ἐκτάσεις,
Καὶ μόνος εἰς κατὰμαυρον κόσμον ἐγὼ πλα-
(νῶμαι,

Οὐδὲ μορφήν βλέπω θνητοῦ, οὐδ' ἄστρον ἐν
(θεῶμαι,

Ὁ Κἂν οὕτω μόνος
Ἐπλάνα βῆμα εἰς τὴν γῆν καὶ σκότος του ὁ
(φόνος.

Ναί, θάλπεις, λάμπεις, ἤλιε, τὸ πρόσωπόν μου
(λοῦεις,

Ἄλλ' ὡς τὴν πλάκα τοῦ νεκροῦ τυφλὴν καρ-
(δίαν κρούεις.
Καὶ δὲν σὲ βλέπω... Εὐγενεῖς μυροβολεῖτε κρίνοι,
Ἄλλὰ ποῦ εἴσθε; Δι' ἐμὲ μέγαλη νύξ σὰς
(σβύνει!

Πτηνὰ ποῦ κελαδεῖτε,
Ἄν χαιρετᾶτε τὴν Αὐγὴν, κ' ἐμὲ, κ' ἐμὲ θρη-
(νεῖτε.

Ὡς τοῦ ἐνόχου τὴν ψυχὴν, ἐμὲ σκεπάζει πίσσα
Κ' ἀκούω γύρω τὴν ζωὴν... Ὡ Ζεφυρέ μου,
(φύσα

Καὶ βίψε καὶ διάλυσε μακρὰν τὰ σκότῃ, πέραν,
Καὶ τοῦ φωτός δός με στιγμὴν καὶ δός με τὴν
(ἡμέραν!

Καὶ ὕψωτε τὸ ὄμμα
Πιστεύσας ὅτι θὰ ἰδῇ τῶν οὐρανῶν τὸ χροῶμα.

Ἄλλ' δὲν εἶδε φῶς Θεοῦ καὶ τὰ ὠχρὰ του χεῖλη
Ἐλάλου ἔτι, ὡς λαλεῖ ἀρήρητος ἡ κορηχίλη...
Κ' ἡ κεφαλὴ του ἔπεσε βαρεῖα εἰς τὰ στήθη.
Μὲ δισταγμὸν πρὸς τὰ ἔμπρὸς ὀλίγον ἐκινήθη
Κ' ἐκεῖ τὸ γόνυ κλίνας
Τίς οἶδε ποίας ἔχυσεν εἰς προσευχὴν ὀδύνας!

Κ' ἰδοὺ μικρὸς τις ἄγγελος, παῖζον, γελῶν
(παιδίον

Ἐτρεχ' εἰς τ' ἄνθη, χρυσαλλίς μόλις τριῶν
(Μαίω,

Ἐστη μικρὸν, ἀνέπνευσε, τριγύρω του προσ-
(θλέπει

Καὶ πρὸς τὸν Φαίδωνα, πετῶν τὰ θήματά του
τρέπει:
«Παπάκη μου, Παπάκη!
Ἄ, κλαίεις! τόσα δάκρυα θὰ σβύσω, ἕνα μάκρη!»

Κ' ἐνῶ αὐτὸς προσηύχето μὲ γόνυ κεκλιμένον,
Ἐντὸς τῶν βραχιόνων του, πρὸς τᾶνω τεταμένον,
Ὡς ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ τὸ τέκνον του εὐρέθη,
Καὶ τὸν φιλεῖ καὶ τὸν φιλεῖ ἐν ἀγνοιάτῃ μέθῃ.
Ὁ Φαίδων τὸ ἀρπάζει,
Τὸ περιπτύσσεται θερμῶς καὶ ἐμμανὲς φωνάζει.

«Ὡ, πρόβαλε εἰς τοῦρανοῦ, Θεέ μου, ἄκραν
(μίαν

Καὶ τῶν τυφλῶν μου ὀφθαλμῶν ἰδὲ τὴν ἀγωνίαν!
Ἴδὲ, τὸ τέκνον μου, ἰδέ!... Ἄχ, κάθε φιλῆμά του
Γρανίτην θὰ ἐβράγχις καὶ σπλάγγνα τοῦ θα-
(νάτου.

Σὺ ὅμως δὲν λυπεῖσαι
Νὰ τὸ φιλῶ ἀόμματος... Καὶ σὺ Πατὴρ κα-
(λεῖσαι!

Καὶ τὴν μορφήν τοῦ τρυφεροῦ υἱοῦ του περι-
(ψάων,

Καὶ εἰς ἀγκάλην σπείρουσαν αὐτὸν ἐπαναπαύων,
«Τυφλὸς, ἐθρήνηι, καὶ ποτὲ δὲν θέλω σὲ γνωρίσει
Γλυκὺ μου τέκνον, τέκνον μου! Ὁ τάφος θὰ μὲ
(κλείσῃ

Και ποῖος οἶδε πλέον . . .
Και τὸ ἐφίλει ἄπληστος, καὶ τὸ ἐφίλει κλαίων.

«Τί ἔχεις, τί Παπάκη μου; Μὲ κάμεις νὰ τρο-
(μάζω,

Νὰ χύνω δάκρυα κ' ἐγὼ, κ' ἐγὼ ν' ἀναστενάζω...
Μὰς περιμένει ἡ Μαμά... Ὡς ψάλλω τραγουδάκι
Και θὰ χαρῆς. Πηγαίνωμε, πηγαίνωμε Πα.
(πάκη! »

Ἀπέλιδα, θρηνηρή,
Τυφλὸν πατέρα ἄγγελος ἀπὸ τὴν χεῖρα οὐραει...

Ἄφ' οὐδ' ἄνθετος ἄνω ἔλαμπε, κ' ἐγέλα ὅλη ἡ φύσις!
· · · · ·
· · · · ·
· · · · ·

(Ἐκ τῶν Εἰκόνων καὶ τῶν Κυμάτων).

ΕΙΣ ΤΟ ΛΕΥΚΩΜΑ Α* Γ*

(Ἐκ τῶν Μύθων).

Ἄφελος—λέγουσιν—ἡ ψυχὴ ἐπιχειρεῖ καὶ μόνη
τὸν πλοῦν τὸν ἐπικινδύνον τῆς ἀλμυρᾶς ζωῆς,
ἢ θλίψις τὰ ἱστία τῆς ἀγρία βυτιδόνει
καὶ ὄρμος τις σωτήριος δὲν κρύπτεται που εἶς.

Καὶ θεωροῦσι τὴν ζωὴν προοίμιον θανάτου
καὶ εἰς τὴν φύσιν βλέπουσι φαντάσματα θοὰ,
τὸ πᾶν τοῖς φαίνεται κοίτης νεκρώσεως ἀκράτου
καὶ λέγουσιν ἀπέλιδες· ὁ βίος δὲν γελᾷ.

Μὴ πιστεύε τους· ψεύδονται. Ἀπαρηνηταὶ τοῦ βίου
ἄφες νὰ μένουσιν θεαταὶ ἀνάσθητοι μακράν·
ἄς μὴ βροφῶσι τὸ γλυκὺ νέκταρ τοῦ ἀνοσμοῦ,
ἄφ' οὐδ' ἐν βλέπουσιν ἀληθῆ πλὴν ἢ τὴν συμφορὰν.

Ἄφες αὐτοὺς στενάζοντας καὶ μετ' ἐμοῦ Ἀνδρέα,
ἔλθε ν' ἀντιλήσωμεν φαῖδροι ἐλπίδα ἀνοθρᾶν,
τοῦ ἔαρος νὰ δρέψωμεν τὰ ἄνθη τὰ ὠραῖα,
μὲ τοῦ χειμῶνος τὸν ψυχρὸν ἀπαίξιμον βορρᾶν.

Ἐν βλέμμα ῥίπτων συμπαθεῖς εἰς τὰ μικρά σου ἔτη
εἶπέ μοι, ἂν τὰ παίγνια ἐκεῖνα τὰ μωρὰ,
τὸ φίλημα, ὅπῃ ὑγρὸν τὸ χεῖλος ἐπιθέτει
εἰς τῆς μητρὸς τὰς παρειάς, δὲν ἦσαν ἡ χαρὰ;

Εἰς τὸ φαῖδρον συμπόσιον τῶν ἡμερῶν ἐκεῖνων,
ὅτε κενούμεν κύπελλα χαρᾶς κισσοστεφῆ,
ἂν βεῦση δάκρυ διαυγῆς τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀφῖνον
δὲν εἶνε ἀτόνος, συμφορὰ, ἀλλὰ χαρὰ, τρυφή.

Εἶπέ μοι πῶς φαντάζεται τὸν κόσμον τὸ παιδίον;
Δὲν εἶνε δι' αὐτὸ τὸ πᾶν παράδεισος καὶ φῶς,
ἄφ' οὐδ' τὰ ῥόδα θάλλουσι καὶ ψάλλει τὸ κρουθίον,
ἄφ' οὐδ' μυθολογεῖ γλυκὺς ὁ γέρον ὁ σοφός;

Ἐγὼ δὲν βλέπω δάκρυα εἰς τοῦ παιδὸς τοὺς χρόνους,
ἀλλὰ ἀγνεῖαν, παίγνια, φιλήματα, χορούς.
Ἐπειτα γίνετ' ἔσθθος ὁ παῖς, πετᾷ κουφόνους
καὶ τῷ κυλῖει ὄνειρα τοῦ βίου μας ὁ ῥοῦς.

Τότε χαρὰ τότε ἐλπίς· τότε ἀκτῆς ἀγία
τὸ μέτωπον χρυσοῦσσα ἐγείρει βρεμβασμὸν,
καὶ μυστηρίου ἐν ἡμῖν τελεῖται λειτουργία
καὶ ἀναβαίνει τῆς ψυχῆς ἐκεῖνη τὸν βωμόν.

Καὶ ἡ καρδία παριστᾷ ἐν ἴνδαλαμα ὠραῖον,
ἔφ' οὐ σφραγίδα τίθησι τὰ ὄνειρα τοῦ νοῦ,
τὸ πλάσσει ὠραιότερον καὶ ἄστρων καὶ ἀνθέων
καὶ τὸ φωτίζει, Προμηθεὺς, μὲ πῦρ τοῦ οὐρανοῦ.

Τότε δὲν κλαίεις, θὰ μ' εἰπῆς, ἐξ ἔρωτος Ἀνδρέα,
εὐδαίμων, ἀγαπώμενος ἢ πάσχων ἐραστής;
Ἐκεῖνης δὲν σε συγκινεῖ εἰς δάκρυα ἡ θεία,
ἐν ἢ τῆς παλλομένης σου καρδίας ἡ κοίτις;

Ναὶ κλαίω, τὸ αἰσθάνομαι ἐπὶ τῶν παρειῶν μου
τὴν νύκτα, ὅταν εἰς βαθὸν ὄπνωται βρεμβασμὸν.
Πολλὰ κίς δάκρυ κατελθὸν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου
τῶν ἡμικλείστων ὕγρανε τῆς παρειάς θερμόν.

Ἄλλ' εἶνε δάκρυ ἄφ' αὐτό; Οὐχί· ὁ θεὸς ἔρωτος,
ἱπτάμενος ὑπὸ τὸ φῶς τῶν τούρανου φανῶν,
ἀναζητῶν ἀντέρωτα εἰς τὰστρα τοῦ αἰθέρος,
πληνμάτηνεῖς τὰ ὑπεργήνηνηνητησίντου πλανῶν.

Ἀδυνατῶν ἀντέρωτα ἐπὶ τῆς γῆς νὰ εὖρη
πίπτει, ἀντίτυπον αὐτοῦ ἐπὶ τῆς γῆς ζητῶν,
καὶ οὐδὲ κἄν ὅ, τι ποθεῖ ἀκάθεκτος εἰξεύρει,
ἔπου ὠραῖον, τὸ τερπνὸν καὶ ὑψηλὸν φοιτῶν.

Εἶπέ μοι τώρα· συμφορὰν καὶ δάκρυα εὐρίσκων
εἰς τὴν εὐδῖαν τῆς ζωῆς, γενάζεις καὶ θρηνεῖς
ἢ βλέπεις μόνον τῆς χαρᾶς πλησιφαῖ τὸν δίσκον,
ὅστις φωτίζει τὴν αὐγὴν τοῦ βίου ἀπλανῆς;

Εἰν' ἠδονῆ, εἶνε ἐλπίς καὶ ὄνειρα ἡ ἦρη,
χαρμύσινος συνέχεια τῶν χρόνων τοῦ παιδός·
δάκρυ ὀδύνης σπάνιον τὰ βλέφαρά μας θλίβει
καὶ τῶν ἐλπίδων φράσσεται σπανίως ἡ ὁδός.

Καὶ αὐριον... Ἄλλὰ σιγῶ· ἀόριστον τὸ μέλλον.
Πλὴν ῥίπτων πρὸς τὸ ἐνεσὸς ἐν βλέμματων ὀπνῶν,
εἶπέ μοι ἂν ἀπὸ ψυχῆς νὰ μειδιάσης θέλων
οὐ μειδίῃς μονώτατος, πρὸς ἄλλους σιωπῶν.

Οὐχί· τῆς εὐτυχίας σου, τοῦ νοῦ σου, τῶν ὀνείρων
ἔχεις καὶ ἄλλους ποθητούς καὶ φίλους κοινωνοὺς,
καὶ διανέμεις εἰς αὐτοὺς τοῦ βίου σου τὸ μύρον
καὶ μετ' αὐτῶν ἀγάλλεται μεθῶν σου ὁ νοῦς.

Φεῖ! τὴν ἀφύευσίκα ἡμεῖς τοῦ φίλου μεμνημένοι
στεφόμεθα κατῆφειαν καὶ ὀλίφιν οἱ πτωχοί,
καὶ τὴν ἀμῆλησμονεῖ μαρῶνασ' εἰπωμεν μᾶς μένει
καὶ εὐτυχεῖς νὰ σ' εὐχῆθῃ ἡμέρας ἡ ψυχῆ.
ΣΠΥΡΙΔΩΝ Π. ΛΑΜΠΡΟΣ

ΜΟΥΣΑ.

Μάτην ἡ φαντασία μου
ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας,
διήρχετο τὸν οὐρανὸν,
τὴν γῆν καὶ τοὺς αἰθέρας.

Ἀνήρχετο, κατῆρχετο
τὸ ὄρος Ἑλικῶνα,
ἐπιθυμοῦσα νὰ ἰδῇ
τῆς Μούσης τὴν εἰκόνα.

Ῥίπτουσα δὲ τὰ βλέμματα
ἐδῶ, ἐκεῖ, πλαγίως,
τὸ ἄλλος περιήρχετο
καὶ τὸν ναὸν ἰδίως.

Ἰχνη ἐζήτει ἄγοντα
ἐκεῖ ἔνθα ἡ Μοῦσα
διέμεινε· ἴχνη λοιπὸν
τοιαῦτα μὴ εὐροῦσα,

Ἀπέκαμε καὶ ἔφρευγε,
πλὴν φεύγουσα νὰ ῥίψῃ
ἐκπέφθη βλέμμα ὑστατον
εἰς τ' οὐρανὸν τὰ ὕψη.

Νεφέλην εἶδε φαινήν
ἐντὸς δ' αὐτὴν τὴν Μοῦσαν
ἐς ταῖς χερσὶ λευκοστεφῆ
νεάνιδα κρατοῦσαν.

Θεάρεστον, ξανθότριχα,
εὐχαριν, μουσοπόλον,
γλαυκώπιδα, λευκώλενον,
ῥοδόχρουν χωρὶς δόλον.

— Ἦλθον πρὸς σέ, εἶπε, θεᾶ
τὰς κλείδας νὰ ζητήσω
τοῦ κήπου τῆς ποιήσεως,
ὅπως ἀνοηλογήσω.

Καὶ πλῆξω πολυθέλητρον
στέφανον ἐξ ἀνθέων
δι' οὐ, θεᾶ, θέλει στεφθῆ
ἢ κορωνίς τῶν νέων. —

Τάλαινα, εἶπεν ἡ Θεᾶ,
δὲν βλέπεις ὅτι μένει
ἐν θάδ' ἡ νέα, ἦν ποθεῖς
νὰ στέψης ἐστεμμένη;

Λοιπὸν πορεύου, φίλη μου,
εἰς τὸ μονοδριὸν σου
καὶ μάθε ὅτι δὲν εἶναι
τὸ ἔργον ἰδικόν σου.

M. BENETOKAKIS.

ΠΑΝΔΑΙΣΙΑ.

Μεταλλεία. — Εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ
δήμου Σερῖφου παρὰ τὰς θέσεις Τρυπητῆ
καὶ Μέγα Λειβάδι ὁ Κ. Ἀριστείδης Μπα-
λάνος ἐξητήσατο τὴν παραχώρησιν μεταλ-
λείου θεοῦχοῦ χαλκοῦ ἐκ 5510 στρεμ-
μάτων καὶ 367 Β. πήχεων συγκεκμημένου, οὗ
προτίθεται νὰ ἀρχίσῃ τὴν ἐκμετάλλευσιν.

— Ἐν τῷ αὐτῷ δήμῳ Σερῖφου παρὰ
τὰς θέσεις Ἁγίος Μηνᾶς καὶ Παναγία ὁ
Κ. Γ. Δουρούτης θὰ ἀρχίσῃ τὴν ἐκμετάλ-
λευσιν μεταλλείου ἐνθελίου ἀργυροῦχοῦ
μολύβδου ἐκ 2713 στρεμμάτων καὶ 628
Β. πήχεων συγκεκμημένου.

— Πρὸ τίνος ἡ ἐταιρεία Μηταράκη καὶ
Σα ἤρχισε τὴν ἐξαγωγὴν χρωμίου ἐκ τοῦ
ἐν τῇ νήσῳ Σκύρου εὐρισκομένου μεταλλείου.

— Οἱ Κ.Κ. Κ. Κριεζῆς, Φ. Πάλλης καὶ
Σα προτίθενται νὰ ποιήσωσι προσεχῶς ἔ-
ναρξιν τῆς μεταλλεύσεως τοῦ ὑπ' αὐτῶν ἐν
τῇ νήσῳ Ἀντιπάρῳ παρὰ τὸ περιώνυμον
σπήλαιον εὐρεθέντος μεταλλείου θεοῦχοῦ
μολύβδου.

— Ἐν τῷ χωρίῳ Ἀφρατίῳ τῆς ἐπαρ-
χίας Χαλκίδος ἀρχεταί μετ' οὐ πολὺ ἡ ἐ-
ξόρυξις μεταλλείου τοῦ χρωμίου. Τὸ ὑπὸ
τοῦ μεταλλευτοῦ Κ. Γρηγ. Ν. Ζαβογιάννη
αἰτηθὲν μεταλλεῖον ἔχει ἔκτασιν 215
στρεμμάτων καὶ 295 τετραγωνικῶν πήχεων.

— Οἱ Κ.Κ. Σωτήριος Ν. Πετιμεζᾶς καὶ
Λεωνίδας Ν. Πετιμεζᾶς ἐξητήσαντο τὴν ἄ-
δειαν πρὸς ἐκμετάλλευσιν μεταλλείου ἐν-
θελίου ἀργυροῦχοῦ μολύβδου κεκμημένου εἰς
τὴν περιφέρειαν τοῦ δήμου Δαυρίου καὶ συγ-

κειμένου ἐκ στρεμμάτων 5221 καὶ 106 μέτρων.

Στατιστικά. — Ὁ ἀριθμὸς τῶν *προβάτων, αἰγῶν, βοῶν καὶ χοίρων* καθ' ἅπασαν τὴν ἐκτεταμένην Ῥωσικὴν ἐπικράτειαν εἶναι 90,471,000, ἐν δὲ ταῖς Ἠνωμέναις Πολιτείαις τῆς Ἀμερικῆς 59,087,631.

— Κατ' ἀκριβεῖς ὑπολογισμοὺς ἡ Ἀγγλία δαπανᾷ κατ' ἔτος 425,000,000 ταλῶν εἰς *καπνὸν καὶ πνευματώδη ποτὰ.*

— Καθ' ὅλον τὸ ἔτος 1868 οἱ *Γαλλικοὶ σιδηρόδρομοι* ἔχοντες μῆκος 16,000 χιλιομέτρων παρουσίασαν κίνησιν 402 ἐκατομμυρίων ἐπιβατῶν τὰ *Γαλλικὰ ταχυδρομεῖα* διένειμον ἐν τῷ ἐσωτερικῷ 300 ἐκατομμύρια ἐπιστολῶν κατ' 325 ἐκατομμύρια ἐφημερίδων, ἐν τῶν διαφόρων, δειγμάτων καὶ τῶν τοιοῦτων. Ὁ *τηλέγραφος* τέλος ἐπεμψεν ἐσωτερικὰ καὶ διεθνῆ τηλεγραφήματα 3,024,000 ἐξ ὧν 294,000 μόνον τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐξωτερικῶν.

Ὡραῖαι Τέχναι. — Ἐν τῇ ἐφετεινῇ ἐκθέσει τῆς Ἀκαδημίας τῶν ὠραίων τεχνῶν τοῦ Μονάχου προταθέντος ὡς θέματος τῆς ἐξεργασίας τῆς ἱστορίας τῆς Ἰουδιθ ἔλαβον ἀριστεία δύο Ἕλληνες ἐκ Τήνου ἐν μὲν τῇ ζωγραφικῇ βραβεῖον ὁ Κ. Νικ. Γκίτζης, ἐν δὲ τῇ γλυπτικῇ ἁ. ἔπαινον ὁ Κ. Γεώργ. Βητάλης.

— Ἡ ἐπιτροπὴ ἐπὶ τοῦ μνημείου τοῦ Πατριάρχου Γρηγορίου ἠγόρασε παρὰ τοῦ καλλιτέχνου Κ. Δ. Ἀπέργη *γύψινον ἔκμαγειον* τοῦ ἀγάλματος τοῦ Πατριάρχου Γρηγορίου ὅπερ κατετέθη εἰς τὰ Ἀνάκτορα ἐν τῇ Αἰθούσῃ τοῦ Αὐλαρχείου.

— Ἡ πρυτανεία τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου ἀνέθηκεν εἰς τοὺς γνωστοὺς γλύπτας ἀδελφοὺς Φυτάλας καὶ Κόσσον τὴν κατασκευὴν δύο *κολοσσαιῶν ἀγαλμάτων Ῥήγα τοῦ Φεβρουαρίου καὶ τοῦ Πατριάρχου Γρηγορίου*, τεθησομένων ἐν τῇ πρὸ αὐτοῦ πλατείᾳ.

— Εἰς τὴν ἐν Παρισίοις πώλησιν Delessert ἀντικειμένων τῶν ὠραίων τεχνῶν, εἰκῶν τις τοῦ Φλαμανδοῦ ζωγράφου Teniers παριστάνουσα *ἐχθροπαλεῖον* ἐπωλήθη 159,000 φράγκων, εἰκῶν τις δὲ τοῦ *Ραφαήλ*

παριστάνουσα τὴν *Παρθένον* 150,000 φράγκων.

— Ἐν τῇ ἐφετεινῇ ἐκθέσει τῶν ὠραίων τεχνῶν ἐν Παρισίοις τὰ μὲν ἔργα τῆς *ζωγραφικῆς* συμποσοῦνται εἰς 3000, τὰ δὲ τῆς *γλυπτικῆς* εἰς 2000.

— Τὴν 1 Ἀυγούστου ἀνοίγει ἐν Μονάχῳ *διεθνὴς ἐκθεσις τῶν ὠραίων τεχνῶν.*

Ἐταιρίαι καὶ Σύλλογοι. — Εὐχαρίστως ἀναγγέλλομεν τὴν προσεχῆ σύστασιν *Βιομηχανικοῦ Συλλόγου* σκοποῦντος τὴν ἀνάπτυξιν τῆς Βιομηχανίας καὶ τῶν Βιομηχανικῶν τάξεων ἐν Ἑλλάδι.

— Ἐν τῷ *Ἀττικῷ Κύκλῳ* τὴν Παρασκευὴν 4 Ἀπριλίου ὁ Κ. Ἀλέξανδρος Σούτσος ὠμίλησε περὶ τῶν *ἐργατικῶν συνεταιρισμῶν*. Ἐπειδὴ δὲ τοῦτο ἐνδιαφέρει τὰς ἐργατικὰς τάξεις κρίνομεν καλὸν νὰ δώσωμεν βραχεῖαν περίληψιν τοῦ λόγου του. Εἶναι γνωστὸν πόσον ἐν Εὐρώπῃ, πρὸ πάντων εἰς τὰς μεγάλας βιομηχανικὰς πόλεις, οἱ ἐργάται δυσπραγοῦσιν. Ἄλλ' εὐτυχῶς κατὰ τῶν δεινῶν ὅσα ὑφίστανται αἱ πολυπληθέστεραι τάξεις τῆς κοινωνίας εὐρέθη ἡ θεραπεία, καὶ ἡ θεραπεία αὕτη εἶναι ἡ ἀνάπτυξις παρὰ τῷ λαῷ τοῦ πνεύματος τοῦ συνεταιρισμοῦ. Καὶ πραγματικῶς ἐσυστήθησαν ἐν Εὐρώπῃ καὶ ἡμέραν παρ' ἡμέραν προσδεύουσι καὶ πολλαπλασιάζονται ἑταιρίαι ὧν τὰ μέλη εἶναι ἐργάται, ὧν τὰ κεφάλαια συνιστῶνται διὰ μικρῶν καὶ ἀλλεπαλλήλων καταβολῶν τῶν ἐργατῶν, καὶ αἵτινες ἔχουσι διαφόρους σκοποὺς. Αἱ μὲν σκοπεύουσι τὴν ἀμοιβαίαν βοήθειαν καὶ τοιαῦται ὑπάρχουσι καὶ ἐν Ἀθήναις. Ἄλλαι, συνιστάμεναι κυρίως ἐκ μικροεμπόρων, ὀνομάζονται *τράπεζαι τοῦ λαοῦ*, διότι σκοπὸν ἔχουσι νὰ δαμνῶσιν πρὸς τὰ μέλη αὐτῶν. Ἄλλαι ἀγοράζουσι χονδρικῶς τὰς ἀναγκαίας πρὸς τὸ ἐπιτήδευμα τῶν συνεταιρῶν ὕλας (οἶον δέρματα κτλ. διὰ τοὺς ὑποδηματοποιούς) καὶ μεταπωλοῦσιν αὐτὰς λιανικῶς πρὸς τοὺς συνεταιροὺς, μὲ κέρδος, ἐνομοεῖται, τὸ ὅποιον ἔπειτα μερίζονται οἱ συνεταιροί. Ἄλλαι πάλιν ἀγοράζουσι χονδρικῶς τὰ εἶδη τῆς πρώτης ἀνάγκης, οἶον ἄλευρον, ἔλαιον κτλ. καὶ μεταπωλοῦσιν αὐτὰ λιανικῶς πρὸς

τοὺς συνεταιροὺς. ἢ καὶ πρὸς ἄλλους ἐργάτας, οἵτινες ἂν καὶ δὲν μερίζονται τὰ κέρδη, διότι δὲν εἶναι συνεταιροί, ὠφελοῦνται ὅμως, καθότι πρῶτον μὲν ἔχουσιν εἶδη καλῆς ποιότητος, καὶ δεύτερον ἐὰν πραγματοποιήσωσιν ἀριθμὸν τινα ἀγορῶν εἰς τὰ μαγαζία τῆς ἑταιρίας, λαμβάνουσι καὶ αὐτοὶ ἐν ποσοστῶν ἐπὶ τῶν κερδῶν τῆς ἑταιρίας. Δὲν δυνάμεθα νὰ ἀπαριθμήσωμεν ὅλα τὰ εὐεργετήματα τῶν νέων τούτων συνεταιρισμῶν εὐχόμεθα ἵνα ὁ Κ. Σούτσος δημοσιεῖσθαι διὰ τοῦ τύπου τὴν ὁμιλίαν του, ἵνα καταστῶσι γνωστὰ καὶ παρ' ἡμῖν τὰ παρὰ τῷ λαῷ ἀγαθὰ ἀποτελέσματα τοῦ συνεταιρισμοῦ. Τελευτῶντες πρέπει νὰ εἴπωμεν δύο λέξεις καὶ περὶ ἑτέρου εἶδους ἑταιρίας. Εἰς τὰς μεγάλας βιομηχανικὰς πόλεις, ἰδίως εἰς Mulhouse, συνέστη ἑταιρία ἐκ βιομηχανῶν, — ἀρχηγῶν βιομηχανικῶν καταστημάτων, — ἧτις ἀγοράζει γῆπεδα, οἰκοδομεῖ ἐπ' αὐτῶν ἰδίᾳ δαπάνῃ μικρὰς οἰκίας, καὶ παραχωρεῖ αὐτὰς πρὸς ἐργάτας, οἵτινες πληρῶνται τὴν τιμὴν τῆς οἰκίας εἰς δόσεις καὶ εἰς διάστημα 10, 15, 20 ἐτῶν. Οὕτως εἰς τὰς πόλεις ἐκεῖνας οἱ ἐργάται ἔχουσιν ὅ, τι οἱ Γάλλοι ὀνομάζουσι *le chez soi*, δηλαδή εἶναι ἰδιοκτητῆται τῆς οἰκίας εἰς τὴν ὅποιαν κατοικοῦσι.

— Ἐν ταῖς τελευταῖαις συνεδριάσεσι τοῦ *Φιλολογικοῦ Συλλόγου* αὐ *Παρασσὸς* ἀνεγνώσθησαν τὰ ἐξῆς ἄρθρα ὑπὸ τοῦ Κ. Ἰωάννου Λάμπρου περὶ *φθίσεως τῶν ἀμπέλων*, ὑπὸ τοῦ Κ. Φ. Φωτιάδου περὶ *γεωγνωσίας*, ὑπὸ τοῦ Κ. Ἐλευθερίου *Ραφαήλ* περὶ τοῦ *ζωγράφου Ραφαήλ* καὶ ὑπὸ τοῦ Κ. Κ. Σάθα *Ἑλλην. Βουδισμού ἐν Ἑλληνικῷ συναξαρίῳ*. Ἐγένετο δὲ καὶ συζήτησις ἐπὶ τοῦ θέματος *τίνα τὰ καθήκοντα τοῦ χρηστοῦ πολίτου ἐν πάσῃ πολιτείᾳ*.

Γεωπονία. — Κατ' ἔτος ἐν Παρισίοις ἐν τῇ ἀγορᾷ Vilette γίνεται *ἐκθεσις τῶν Κτηνῶν*. Εἰς τὴν κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο περὶ προσετέθη ἐκθεσις ἀξιόλογος ὀργάνων καὶ μηχανῶν γεωπονικῶν, πρὸς δὲ καὶ ἐκθεσις οἰκοσίων ζῶων καθὼς ἐπίσης καὶ γενικὴ

συλλογὴ κόκκων, σπόρων, ριζῶν καὶ φυτῶν δημοτικῶν.

— Γνωστὸν εἶναι ὅποση κατανάλωσις καὶ ὅποση κίνησις ἐμπορίου τεύτου γίνεταί ἐν Ἀγγλίᾳ ἐπειδὴ ὅμως πλείστα παρμιβάλλονται δυσχέρειαι εἰς τὴν ἀπὸ τῆς Κίνας μετακομιδὴν αὐτοῦ, οἱ Ἀγγλοὶ προσεπάθησαν ὅπως μὲ πᾶσαν θυσίαν τὸ καλλιέργησωσιν ἐν Ἰνδίας. Ἡ καλλιέργεια ἐπέτυχεν καὶ κατὰ τὴν τελευταίαν συγκροτηθεῖσαν συνεδρίασιν ἐν τῷ καταστήματι τῆς ἑταιρίας τῶν Ἰνδιῶν ἐν Λονδίῳ σπουδαίαι περὶ τούτου ἀνεγνώσθησαν διατριβαί.

Φιλολογικὸς καὶ Ἐπιστημονικὸς κόσμος. — Ὁ διάσημος ἐξηγητὴς τοῦ Σοφοκλέους Wunder καὶ ὁ τοῦ Ὀμήρου Hoffman ἀπεβίωσαν ἐν Γερμανίᾳ. Ἀπεβίωσαν ἐπίσης ἐν Γαλλίᾳ ὁ ἀρχαιολόγος De La Borde.

— Κατὰ τὴν τελευταίαν ἐβδομάδα τοῦ Μαρτίου εἰς τὸ ἱατρικὸν γυμνάσιον τῆς ἐν Ἀμερικῇ Πενσυλβανίας ἔδωκαν λαμπρὰς ἐξετάσεις καὶ ἔλαβον τὸ δίπλωμα *διδάκτορος ἱατρικῆς* 15 νεανίδες.

— Ἐν Παρισίοις τὴν προπαρελθοῦσαν ἐβδομάδα ἐγένετο *γενικὴ συνέλευσις* τῶν καθ' ἅπασαν τὴν Γαλλίαν *ἐπιστημονικῶν καὶ φιλολογικῶν ἐταιριῶν*, καθ' ἣν ἀνεγνώσθησαν πλείστα ἀξία λόγου πραγματεία. Ἰδίως ἀναφέρονται ὑπὸ τῶν περιοδικῶν αἱ πραγματεῖαι ἃς ἀνέγνωσεν ἡ ἐπιτροπὴ τῆς φυσικῆς καὶ χημείας, ἧτις ἀνεφερε πάσας τὰς κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο γενομένας ἐν ταῖς ἐπιστήμασι ταύταις προόδους καὶ ἰδίως τὰ πειράματα τοῦ Tyndall ἐπὶ τοῦ κυανοῦ χρωματισμοῦ τοῦ οὐρανοῦ.

— Ὁ *κόμης τῶν Παρισίων* ἐγγονὸς τοῦ Λουδοβίκου Φιλίππου ἐξέδοτο ἐσχάτως σύγγραμμα ἐπαινούμενον πολὺ ὑπὸ τῶν Γαλλικῶν ἐφημερίδων περὶ τῶν *ἐργατικῶν συνεταιρισμῶν ἐν Ἀγγλίᾳ* (trades-unions).

Θεατρικὸς καὶ μουσικὸς κόσμος. — Ἡ διεύθυνσις τοῦ θεάτρου Covent-Garden ἐν Λονδίῳ ἀπεφάσισε τὴν *χαμηλωσιν* τοῦ διαπασῶν τοῦ μελοδράματος εἰς τὸν Γαλλικὸν τόνον, καὶ τοῦτο διότι ὀλίγοι Ἴταλοὶ

αοιδοί. ἠδύναντο νὰ ἄσωσι, καθότι εὑρισκόντο ἀρχαῖα δράματα Νεφέλαι τοῦ Ἀριστογά-
 κουραστικώτατον τὸ Ἀγγλικὸν διαπασῶν. ρους καὶ Κύκλωψ τοῦ Εὐριπίδου. Ἡ σὺρ-
 — Τὴν 12 Ἀπριλίου ἐν τῷ ἐνταῦθα θεά- ρολῇ ὑπῆρξε μεγίστη ἔνεκα τῆς περιεργίας
 τρῶ παρεστάθησαν ὑπὸ τῆς πέρυσιν ἐν τῷ τῆς παραστάσεως.
 ὠδελω διδασκούμεσιν ἑταιρίας ἠθοποιῶν τὰ

M. Π. Α.

ΛΥΣΙΣ ΤΟΥ ΕΝ ΤΩ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩ ΦΥΛΛ. ΑΙΝΙΓΜΑΤΟΣ.

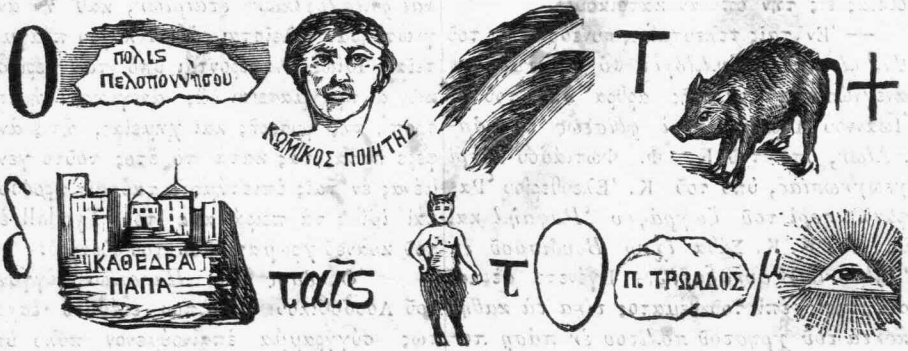
Πελατεία — Πλατεῖα.

ΛΥΣΙΣ ΤΟΥ ΕΝ ΤΩ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩ ΦΥΛΛ. ΓΡΙΦΟΥ.

Σιγὴ κόσμος γυναιεῖ.

ΑΓΓΕΛΙΑ

πρὸς τοὺς συνδρομητὰς τοῦ Ἰλισσοῦ διὰ τὸ δεῦτερον ἔτος.

Δ. Β

Σημ. Ὁ πρῶτος ὅστις ἐκ τῶν συνδρομητῶν μᾶς πέμψῃ τὴν λύσιν τοῦ παρόντος γρίφου, θέ-
 λει λάβει τὸν πρῶτον τόμον τοῦ Ἰλισσοῦ ὀλόκληρον χρυσοδεμένον ὡς ἀμοιβήν.